

ప్రతి దినము ప్రకటింపబడును.

Vol. 11
సంపుటము ౧౧

చెన్న పట్టణము 1924 వ సం॥ డిసెంబరు నెల 17-వ తేది బుధవారము
శ్రీ రక్తాక్షినామ సంవత్సరము, మార్గశిరమాన బహుళ షష్ఠి ౬.

No. 218
సంచిక ౨౧౮

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

కొద్ది గొప్పవారితో వేరకు వేలు యోగ్యతావ్రతములు పొందియున్నది. సంవత్సర చీటి కూచి కొనిన మోసముగలుగదు.

అమృతాంజనము నకలవిద

తలనొప్పుల మాన్పును, బాధాపుబొట్ల బాపును,
చర్మపు నొప్పుల బారదోలును, బొట్లగొట్టును.
బెణుకుల భేదించును బాపుల హామీమాఫును.
వర్షను రగ్గించును దురదనుతొలగించును.

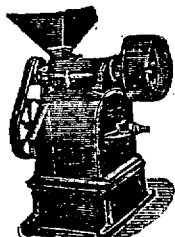
నొప్పులకు నంజీవివంటిది

ఈమందును రుద్దగానే కెమట వట్టుటవలన శరీర
మంజలి దువ్వదార్థములను తొలగించి చోమమున
కాలోగ్యము గలిగించును. నొప్పులు తీసివేయును.
విజేతములలో కూడ వాడుచున్నాడు.

నిజగ్గితో నహా వీసా 1-కి రు 0-10-0; డజన్ 1-కి రు 4-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది.
అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుకెట్టి వీధి మద్రాసు లేక, బొంబాయి.

మెషిన్లు అమ్మకము

- ఒక క్రొత్త 12 గుర్రముల పవరుగల బెట్టియంజను.
- ఒక మేలైన సెకెండుహాండు 82 గుర్రముల పవరుగల పాత్రైపు హారన్న బి. ఇంజను, 2 చక్రములు. స్టార్టరుతో సహా.
- రెండు మేలైన సెకెండుహాండు 28 గుర్రముల పవరుగల పాత్రైపు, హారన్న బి. ఇంజను రెండుచక్రములు, స్టార్టరు, వీరు, రిసేవరు. కంపెనరుతో సహా. ములు సెల్ వ స్టార్టరుతో సహా.
- ఒక మేలైన సెకెండుహాండు 25 గుర్రముల పవరుగల అక్రాయిడు, ట్రైపుహారన్న బి. యంజను రెండుచక్ర
- ఒక మేలైన సెకెండుహాండు 20 గుర్రముల పవరుగల పాత్రైపుహారన్న బి. యంజను.
- ఒక మేలైన సెకెండుహాండు 10.12 గుర్రముల పవరుగల హారన్న బి. యంజను.
- బెట్టి రైన హల్లుల పాలిషర్లతో సహా పైజా 1 న్ను 2 న్ను.
- క్రొత్త 18 అంగులముల స్ట్రోక్స్ వేగముగల షేపింగు మేషిన్.
- 14 అంగులముల డ్రెయింగుటరుగల, వర్షిక్, పిండిమిల్లు.
- ఒక క్రొత్త 12 అడుగులు \times 8 $\frac{1}{2}$ అంగులం రెండు క్రొత్త, 10 అడుగులు \times 8 $\frac{1}{2}$ అంగులం, సెంటరు స్క్రాప్, నరుకు లేట్లు, యంకా రెండు మేలైన సెకెండాండు 12 అడుగులు \times 10 అంగులం. స్క్రాప్ నరుకు లేట్లు.
- ఒక క్రొత్త బెట్టి బాష్ కట్టరు.
మాయొక్క ధరలు మిక్కిలి తక్కువ. వచ్చి మాస్టాకుమాడుము.

బి. డి. బెట్టి అండు కంపెనీ, 8, సెంబుదాసువీధి, చెన్న పురి.

పురమావీవనులు పోకరవనులు చేయునట్టి

వారెవ్వరో బాగుగా విచారించి

1842

మొదట తెలిసికొనుదు.

బహుమానము నిచ్చుగిన్నెలు, పందెపులోటాలు ఎట్టిమాదిలో
నైనను ఆర్థరచ్చిన సకాలములో తృప్తికరముగా తయారుచేసి
యిచ్చెదము సీనువెండికి నవరంబంగారుకు పూచీనిచ్చెదము.

రు. 10 ఎత్తు మొదలుకొని రు. 25 ఎత్తువరకు ఒకరూపాయ ఎత్తునను 1-12-0,
చొప్పునను అంతకుపైన ఒకరూపాయ ఎత్తు 1-8-0 చొప్పున విక్రయించబడును.

(2) డబ్బిడి రామయ్యకెట్టి, గురుస్వామికెట్టి, కంపెనీ

నగలవర్తకులు 25, చై నాబజారురోడ్డు, మద్రాసు

Madras Races 1924-25.

చెన్న పురి
గుర్రపు పందెములు
1924-1925

ఈదిగువ తెలుపబడిన తేదీలలో పందెములు జరుగును
1924 ఫలీరం డిసెంబరు నెల 20, 24, 27.
1925 ఫలీరం జనవరి నెల 1, 8, 10, 18, 17, 24, 31.
1925 ఫలీరం ఫిబ్రవరి నెల 7, 14.

ఎల్వెక్స్ బోటాలి జేటరు, బుక్కు మేకర్లు

ప్రవేశకర్తలు:—

మొదటితరగతి: పురుషులకు రు 5. స్త్రీలు రు 3.
రెండవతరగతి: ,, ,, 1. ,, 0-8-0.

వీచ్, వర్క్, ఎగ్జిక్యూ మొదలగు స్టేషనుల
నుండి స్పెషలుబుడ్లు పోవును.

ఇతర వివరములకు గోడలకు అంటించియుండు
మా పెద్దనోటీసులను చూడకోరెదము.

వెల్లింగ్టన్ సి సి మా,

మాంటు రోడ్డు, మద్రాసు.

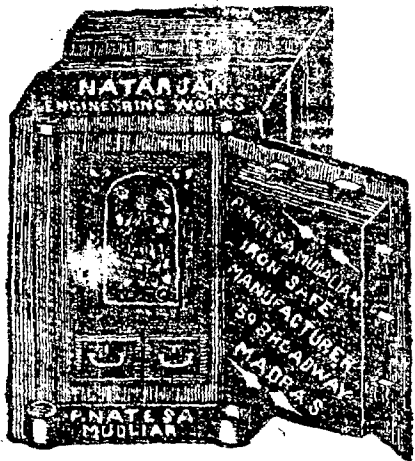
4 దినములవరకు మాత్రమే

18-12-24 తేది శనివారమునం 16-12-24 తేది వంగ
కవారమునం శని ఆదివారములందు మధ్యాహ్నము 8 గ 15 ని
మాటిని గలను.

బ్రిన్స్ యూనివర్సల్ డ్రామాటి

హాల్ గిబ్బర్ సాహస, అద్భుతకృత్యములు చూపగవచ్చి.
తెదరు పువర్సలు, లాస్టు రాండు, కామిక్ చూపబడును.

న ర న ము

వృ డ మై న ది

న మ్మ క మై న ది

యిప్పటిమీ ప్రయత్నకారము రాగుగా తయారయ్యబడిన ఇనుప పేటెన్
కొడిగను తెలుపబడిన వారివర్త అమృతమునకు సిద్ధముగాయిస్తుంది.
చాంబులు, కంపెనీలు, కార్మికులు, కౌన్సిలర్లకు సంఘములు
మొదలగువాటికి ప్రధానా చేయబడినది. (1429)

పి. న. శే. శ. మొదలియార్,

ఇనుపపేటెలు చేయువాడు,
ప్రాంతీయ, 59, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.
నటరాజన్ ఎంజనీరింగు పర్కసు. ఐరన్ అండు బ్రాస్ ఫౌండర్లు
అయిర్ ఎంజనులు, మోటారులు, మెషిన్ భాగములు, మొదలగునవి రిపేర
చేయుటయందు సమర్థులవారు. రై నుమిల్లులకు కాపిస్ట్ సిలండర్లు, సాస్టింగు,
నట్టులు, నరసముగా యివ్వబడును. నుబ్బరాయపేటెల్లి, పెద్దనాయకపేటెట్ట.
మద్రాసు. మెషినులకు సంబంధించిన భాగములన్నియు ఆర్డరు యిచ్చి,
తయారుచేసి యివ్వబడును. ఉత్తరములు వ్రాసిన బియ్యము వ్రాయబడును.

మైసూరు శాసనసభ

పత్రికా శాసనముపై చర్చ

ఉపసంఘమును విచారించ నియమించుట

మైసూరు శాసనసభ ఈ నెల 10 వ తేదీన కూడినది.

మామూలు ప్రకారము దిశానగా రధ్యక్షుల వసించిరి. సభ్యు
అచితాననముల కూర్చుండిరి. మొదట ప్రోవోత్తరములు జరి
గినవి. ఒక గంటకాల ముందులకు పట్టివది. తరువాత ప్రభుత్వ
మువారు బిల్లులను ప్రవేశపెట్టిరి. అందులో అన్ని బిల్లులు సభా
వుగానే చర్చించబడినవి.

ఆర్డర్ 5 గంటలతో సభ ముగిసినది. మరునాడు సభ
మరల సమావేశమైనది. ఈ సభలో పత్రికా శాసనము చర్చ
ప్రారంభింపబడినది. ఆ శాసనములో పత్రికను ప్రచురించి,
ప్రకటించుటకు ప్రభుత్వమువారియజ్ఞ మొదట అవసరము లే
దనియు, ప్రభుత్వమువారు పత్రికా ప్రచురణమును ఆపుటకు
అధికారము కల్గియుండుననియు అందులకు కారణముల చూపుచు
వరతులుకలవు. ఈ బిల్లుపై చర్చ బాగా జరిగినది. బిల్లు నా
మోదించినవారు యీ బిల్లు లేకపోవుటచేత పత్రికలు దుర్బిని
యోగము చేయబడుచున్నవనియు, అధికారులను ప్రభుత్వమును
దూషించుటయే వారిపనిగానున్నదిగాని అట్టి దాని నాపుట కీ
బిల్లువసరమనియు వాదించిరి.

ఈ శాసనమునకు వ్యతిరేకముగా మాట్లాడినవారు పత్రికానా
క్కుల కీ శాసనము భంగకరమనియు, ఇందుచే అధికారవర్ధము
అమిత అధికారము బలముచేయవలసియు, ఇదివరకున్న శాస
నములే తీసివేయుట మంచిదని తలచుచుండగా యీ బిల్లును
తెచ్చుట అన్యాయమనియు, పత్రికల నిషేధముగా మాడ్చుట
అన్యాయమనియు, తేలేక్షేమునుకు ప్రజాభివృద్ధికి పత్రిక లభ్య
వసరమనియు, అధికారుల నెవరినైన అనవసరముగ డీకొని అట్టి
పత్రికలపై దావాతెచ్చుట కివ్వడే పిలుగబడననియు, పత్రికలు
లేనిచో అధికారుల అణగారినందునయు, మహారాజాగారే యొక
వ్యక్తు పై ప్రాంతీయ గారితో పత్రికల నడచుట కివ్వమనేదనియు
అని చాలా బాగుగా పనిచేయుచున్నవనియు చెప్పియున్నారు.
గావున పత్రికలపై దాడివెడలగూడదనియు, దిట్టముగా వాదించిరి.
అంత ప్రభుత్వసభ్యుడు వ్యతిరేకులకు జవాబునిచ్చెను. తరు
వాత దివాన్ గారు ఈ బిల్లును సమర్థించుచు డిప్యూటీ సర్కారు
గా వించెను. పాశ్చాత్య దేశములనుండి యిండియాలో పత్రికా
స్వాతంత్ర్యమును పూర్తిగా యిచ్చునమయ మింకను రాతేజ
నియు పత్రికలపై కొంతయధికారము కొంతకాలమువరకు
ఉండుట అవసరమనియు వాదించెను. అప్పుడు బిల్లు వోటునకు
పెట్టబడగా 7 గురుమాత్రము ప్రతిపక్షముగా వోట్లువచ్చుటచే
బిల్లు నెగ్గినది. అబిల్లును కమిటీకి రిఫర్ చేసిరి.

తరువాత కాఫీ సెషన్ బిల్లును గూర్చి తీవ్రముగ రి గంటలు
చర్చించిరి. తుదకు ఈ బిల్లు గూడ నెగ్గినది. ఈ బిల్లు యొక్క వివర
ములను నిర్వచించుటకు ఒక కమిటీ వారిని నియమించిరి.

సభ మరల 12 తేదీన కూడినది. అప్పుడు లీగల్ ప్రాక్టీసర్
నన్నుగూర్చి నిబంధనలబిల్లు చర్చకు వచ్చినది. ఈ బిల్లును ప్రవేశ
పెట్టుటలో గలయుద్దేశ మేమన న్యాయవాదులుగా నున్న
వారు ఇంకొక పనిగూడ చేయుచున్నచో తమపాత్రను సరిగా
పనిచేయుటలగు గావున, న్యాయవాదు లింకొక పనిచేయుగూడదు
అని సభ్యుడు చెప్పెను. దీనిపై గూడ కొంతచర్చ జరిగినది. తరు
వాత ఉపపాదకుడు తన తీర్మాన ముద్రపంపారించుకొనెను.

(స్వకీయ విలేఖరి.)

ప్రకటన

హైయర్ ఎలిమెంటరీ గ్రేడు ప్రయిండు టీచర్స్ ట్రైనింగ్
మంది 'అనుభవము గలిగిన ప్రధానాపాధ్యాయుని కర్నూలులో
నున్న' మునిసిపల్ హిందూ ఎలిమెంటరీ బాలికా పాఠశాలకు
కావలెను.

నెల 1 కి తక్కువ 40 చొప్పున యివ్వబడును. సం||రము
నకు రు 2 లు చెప్పన రు 50-ల వరకు జీతము హెచ్చుచేయ
బడును.

ప్రాముఖ్యత మంచి అనుభవము, యోగ్యతగలిగిన హిం
దూకాపాధ్యాయులకే యివ్వబడును. దరఖాస్తులు 20/12/24
తేదీలోగా ఈ దిగువ విలాసమునకు చేరువట్లు పంపుకొనవలెను.

ట. లక్ష్మణ సామిగారు

ఎం. ఏ. కార్. ఆల్. లా. చేర్మన్ మునిసిపల్ కౌన్సిల్,

కర్నూలు 11-12-24

ఇ స నా ఫె లి యను దివ్యావధమును సేవించుచు

ఈ సుప్రసిద్ధమైన మలేరియా నివారణ ఉష్ణమును తగ్గించి జ్వరగడ్డకు కరిగించి మంచి ఆరోగ్యము నిచ్చును.
మలేరియా జ్వరమునకు మిక్కిలి శ్రేష్ఠమైనదని పేరుపొందినది. మలేరియా రోగియొక అటుంక పరచుటకు ప్రతిదినము ఉద
యము, సాయం కాలములందు ఒక మాత్రమే సుమారు 15 దినములు సేవించినచాలును.

బిడ్డలకు ద్రవరూపముగానున్న ఇసనా ఫెలిని ఆనగా ఇసనా ఫెలి నాను ఉపయోగించుదు.

(2)

ఇండియా, బర్మా, సిలోనుకు సోల్ ఏజంట్లు,

Gorio Ltd

Post Box 159,

Fort Bombay.

Why Rack Your Brain Over Letter Writing. Master the Art with the help of

K. M. BANERJEE'S

Wide-World

English Correspondence.

The most complete and comprehensive guide to the art of Letter Writing.

Covers Elaborate Chapters on Practical Letter Writing and General Introduction containing on a brief scale the rule of grammar and idiom. Besides it has a big collection of specimen letters on all subjects, commercial and Business Correspondence and all sorts of Forms, legal and general. Invaluable also to students.

Price Re. 1/12/- Postage Extra. Correspondence in English only.

INDUSTRY OFFICE (Book Depot)

Shambazar, Calcutta.

మ లే రి యా, ఇ త త జ్వ ర ము ల కు

1591

వై రె క్సు

ఒక్కటే ఆమోఘమైన గుణమునిచ్చును. దీనిని ఉపయోగించి మంచిగుణమును, ఆరోగ్యమును పొందిన లెక్క
లేని రోగులకు ఈ యోగ్యతాపత్రిక నిచ్చియున్నారు. అందువల్లనే

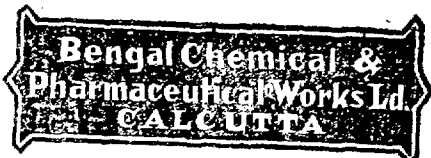
వై రె క్సు అమితముగా

విక్రయమగుచున్నది

రహస్యమైన జౌహధములుకాదు. ఫారముల వ్రాసిన పంపబడును.

బుడ్డి 1-8 ధర రు 0.12-0

వి. పి. చార్మిలో సహ రు 1-2-0.

1-1-1925 తేదీనుండి మావిలాసము మార్చబడుటను గమనింపుడు

57/68 నాలాజారోడ్డు 15,000 చదరపు అడుగులు కీచి స్త్రీలముగలది మిక్కిలివిశాలమైన కట్టడము
మోటారుబడిన నడపుట, మె కానిజమ్ మొదలగునవి నేర్పబడును. ఇంగ్లీషు, అరబము, తెలు
గు, మళయాళము భాషలలోగల మాపూర్తి ప్రాస్ఫిక్తమునకు వ్రాసిన పంపబడును,
తెలివిలాసము:— "మోటోస్కూల్"

తెలివిలాసము:—1444

ప్రిన్సిపాల్

శ్రీరామ్ మోటారుస్కూల్.

(గవర్నమెంటువారిచే ఆమోదించబడినది.)

మద్రాసు.

త మా పా లు
(ఆంధ్రవర్తికకు ప్రత్యేకము.)

ఆంధ్రులు

ప్రశ్న—ఆంధ్రులంటే ఆంధ్రులని అర్థమంటారు. ఎందు చేత?

జవాబు—వారిసంగతివారికే తెలియదుగనుక.

కోపం

యజమాని—(కోపంతో) నీవు అన్నంటింటున్నావా గడ్డితింటున్నావా?

వంటవాడు—తమరుతినేదే తింటున్నానండి.

రంభావనము

ఒకడు—రంభావనమన్నాడు. ఇందులో ఏం కనబడ వే?

రెండవవాడు—అవిగో, ఆరటికెట్లు.

కొరడా

రామయ్య—కొరడాచెట్టులు పనికిరావని శాసనం చేస్తారట నిజమేనా?

భీమయ్య—ఏంచేస్తారో తెలియదు. కాని, చేపివా మరచిపోకుండా మనవాండ్లు దానిని పైకెత్తారు.

ఏంచెయ్యాలి?

వెంకటరెడ్డి—నాయకులు నాయకులూ తిట్టుకుంటుంటే మనమేంచెయ్యాలి?

గంగిరెడ్డి—చెవులుమూసుకుంటే సరిపోతుంది.

వెంకటరెడ్డి—అబ్బే సరిపోదు. కాగితాల్లోకి ఎక్కు తున్నప్పుడు, కండ్లుకూడా మూసుకోవాలి.

బటతల

ఉపాధ్యాయుడు—జాబ్బదుప్రశ్నకోకుండా వస్తావు ఇంట్లో దువ్వెనలేదా?

పిల్లవాడు—లేదండి.

ఉపాధ్యాయుడు—మీశాన్నది ఏమయింది?

పిల్లవాడు—మాశాన్నకు బట్టతలండి.

అద్దె

ఇంటియజమాని—ఎన్నాళ్లకూ మీరడైయ్యకుండా వున్నారు. ఇంట్లోనుండివెళ్లలోపుగ అంతా ఒక్కమాడై ఇయ్య వలసివస్తుంది.

అద్దెనున్నవాడు—భయంలేదు. నేనుయింట్లోనుంచి వెళ్లిపోనులేండి.

దామాం

పిల్లవాడు (ఏడుస్తూ)—అమ్మా దాహమవుతున్నది. మంచినీళ్లుకావాలె.

తల్లి—అర్ధరాత్రి నీళ్లుండుకు, పడుకో. పడుకోకపోతే శిక్షం తీసుకువస్తాను బాగ్గత.

పిల్లవాడు—తెల్లనికీ పోయినప్పుడు మంచినీళ్లు తీసుకురా.

చాక

బాటసారి—ఈహోటలు చాలా చాకగాఉంది.

కామయ్య—ఎట్లా?

బాటసారి—కాఫీ, ఉపమా, కొత్తగొడుగు అన్నీ టిక్కిలిపి పావలాఇచ్చాను.

ఏమవుతుంది?

ఉపాధ్యాయుడు—రెండు రెండుకలిస్తే ఎంత?

విద్యార్థి—నాలుగు.

ఉపాధ్యాయుడు—రెండు నాలుగుకలిస్తే?

విద్యార్థి—ఆరు.

ఉపాధ్యాయుడు—బాగుంది రెండు ఆరుకలిస్తే ఏమవుతుంది!

విద్యార్థి—అర్ధరూపాయి.

ఉపాయం

పిల్లవాడు—నాన్నా, నాకిచ్చిన అణాను జేబులో పెట్టుకుంటే చిల్లిలోనుంచి ఎక్కడనో జారిపోయింది.

తండ్రి—పోనీ ఇంకోటి ఇస్తానుతే.

పిల్లవాడు—జేబులోనుంచి జారిపోకుండా యీసారి రూపాయి ఇస్తే బాగుంటుంది.

నీచం

మేజిస్ట్రేటు—నీకు మందిచ్చిన డాక్టరుగారి శుభిచూ రాన్ని దొంగిలించడం ఎంతనీచమా చెప్పు.

ఖయీదీ—ఏంజెయ్యనండి? డాక్టరుగారు గంటకొక మారు నుండుపుచ్చుకోమని తెప్పారు. నాకు గడియారంలేనిది, ఎట్లా మంపుచ్చుకోగలను?

కడుగుట

పిల్లవాడు—అమ్మా, నాముఖం కడుగుతావా?

తల్లి—నీవు కడుక్కోలేవా?

పిల్లవాడు—ఇండాకనే చేతులు కడుక్కున్నాను. ముఖం కడుక్కుంటే, మళ్ళి చేతులుకడుక్కోవలసి వస్తుంది.

యధాశక్తి

అల్లుడు—నాశక్తికి తగినట్లు మీరమరైతే ఎట్టియి బ్బండి కలుగకుండా చేస్తాను.

మామగారు—ఇన్నిమాట రెండుకు. రోజూ కడుపు నిండా అన్నం పెట్టుతావా తేదా?

అల్లుడు—నాశక్తికి తగినట్లు అని చెబుటలే చేప్పా నుకామా?

గంటలు

మ్యూనిసిపలు ఆఫీసులో 12 గంటలకు బదులు సారబా టున పదమూడుగంటలు కొట్టిరి.

బాటసారి (గంటలు కొట్టేవానిలో)—ఏమయ్యా, ప దమూడుగంటలు కొట్టావు?

గంటలు కొట్టేవాడు—“పార్లబాటండి. సరిజేస్తాను” అని గంటకు చెనుకప్రక్క ఇంకొక చెప్పుట్టెను.

బాటసారి—అదయేమిటి?

గంటలు కొట్టేవాడు—పదమూడులో నుంచి ఒకటి తగ్గించాను లేండి.

బాగాచూడలేదు

ఎల్లయ్య—మనవంక తేరపారజూచాడే, ఆయన ఎవరు?

పుల్లయ్య—ఎల్లకోటు తొడుగుకొని, తెల్లతలగడ్డ

లాటరీ

కొండాపురంలో గొప్ప జిన్నింగ్ గ్రవుండేనట్లప్యాకరి
లాటరీ

గవర్నెంటువారి L. Dis. 3505-1924 గా తెలియపరచి లాటరీ మూలముగా

విక్రయించుచున్నాము

త్వరపడు.

లాటరీ కలుపు తేదీ 1925 ఏప్రిల్ 22.

మంచితరుణము

రూ 52500 కు లాటరీ.

టిక్కెట్టు 1-కు రూ 1-0

10500 టిక్కెట్టు మాత్రమే

మణిఆర్డుర్వారా సొంపువంపిన టిక్కెట్టు పంపబడును.

కమిషన్ ఏజంట్లు కావలెను. మంచి కమిషన్ యివ్వబడును. అన్ని విషయములకు క్రింది ఆడ్రసుకు వ్రాసి తెలుసుకొనవచ్చును.

లాటరీ కలుపు పెద్దమనుష్యులు

మ|| రా|| శ్రీ, దివాన్ బహద్దూర్ వి. కేశవపిళ్లెగారు,

" బి.పి. దేవరాజులునాయుడుగారు,
పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటరు, కడప.

" కె. కోటిరెడ్డిగారు, బాల్కరు, కడప.

ఆడ్రసు:—

శి. యం. పెద్దరామారెడ్డి.

బి. శి. మల్లారెడ్డి.

పోస్టు కొండాపురం
M. S. M. Ry.

కడపజిల్లా.

పెట్టుకుని కండ్లతోడుతో పేదరుచువుతో, ముఖమిద సోపానం మధ్యలన్నవే, ఆయనమాలేనా మీరు చెప్పింది?

ఎల్లయ్య:— అవునవుక.

పుల్లయ్య:— ఆయనను బాగా చూడలేదంటే.

పోతున్నది

కేలం వేనేవాడు:— పోతున్నది, పోతున్నది. కూడా నాలుగణాలకే పోతున్నది.

గంపుల నోకడు:— పోయింది! పోయింది, అనెను.

ఇంతలో కూడా కొండపడి పగిలిపోయెను.

గడియారం

పిచ్చయ్య:— గడియారం బాగా చేయించాను. ఇంకా తిన్నగా తిరగడంలేదు.

వెట్టయ్య:— ఏంటోపం?

పిచ్చయ్య:— పగలు పన్నెండుగంటలు కావసినది, గడియారంలో రాత్రి పన్నెండుగంటలుంటుంది.

బూట్లు

పిల్లవాడు:— మా అన్నయ్యకు బూట్లుకావాలి, 12 అంగుళాలు ఉండాలి.

అంగడివాడు:— 12 అంగుళాలవి, మాట్లాడలేవు.

కేనయ్య:— పోనీ, అరు అంగుళాలవి రెండు జోళ్లుయ్యండి.

అకాలితేతపు బాతాదారు శిక్షింపబడుట

అన్యతనము, దేశభవ 15— క్రిమినల్ అమెండు మెంటుచట్టము ప్రకారముగా శిక్షను పేజిస్ట్రీలుగారు అకాలితేత ప్రసహించు బాతాదారు బోహన్ సింగుగారికి రెండుసంవత్సరముల కఠినశిక్షయు రూ. 500 జరిమానాయు విధించిరి.

(అ. ప్రె.)

అకాలి నిర్బంధవిచారణసంఘము

అన్యతనము, దేశభవ 15— నాభా విషయముక విచారణ సభకు అకాలి నిర్బంధవిచారణ సంఘసభ్యులకు అనుజ్ఞ యిచ్చబడినది. కమిటీవారు విచారణ పూర్తి గావించిరి. రిపోర్టు జెల్లానునందు బాఖుబచేయబడును. (అ. ప్రె.)

బొంబాయి మర్కెంట్లు బాంకికేసు

మిగిలిన డైరెక్టరులు విడుదల కాబడిరి

బాహోరు, దేశభవ 15— బొంబాయి మర్కెంట్లు బాంకికేసువిచారణ తిరిగి ప్రారంభమయ్యెను. బాహోరు మొదటి తరగతి నాజిస్ట్రీలుగారు మిగిలిన డైరెక్టరులను సాక్ష్యము తగినంత లేనందున కేసునుండి విడుదలచేసిరి. బాంకియొక్క కేసు జాబురంకాబడి తాలూకు ప్రాధికార్యనిర్వహణాధికారి కట్టిన సెక్యూరిటీ సామ్యు తిరిగి యాయవలసి యన్నదని డైరెక్టరు లాన్సెటాని ప్రాంసరీనోటు వ్రాసియిచ్చిరి. (అ. ప్రె.)

భీమవరం

12.12.1924 వ తేదీన సి.యి.యల్.యం. హైస్కూలునందు వుండెను 6 గంటల లగాయకు సాయంత్రం 5 గంటలవరకును స్కూలుపిల్లలపట్ల అటపాటులు జరుపబడినవి. 6 గంటలకు దొంగసభ ప్రారంభమైనది. డిస్ట్రీక్టు ముసలబుగారు అగ్రాధికారిత్వమును వహించిరి. అయ్యగారి తిరుపతిరాజు గారు బాద్మిన్స్ క్రిగా జీవితచరిత్రమును గురించియు పరిపాలనావిధానమును గురించియు, రాజధికితో గూడినపద్యములను చదివిరి. డాక్టరు శిఖామణి వగైరా లామహాదా శుభవ్యపించిరి. రాత్రి 9 గంటలకు సభ ముగిసెను.

కుసుమం

యూ.యి.యి. గవర్నరు అను సెగర్గోగమును 24 గంటలలో నివారించి బహుశ్రద్ధావంతుడని వెలువడు ప్రావమును మాత్రము విడుదలమౌదు 8000 చురుకుపోయి, మొదలగు బాధలనా, వెంటనే నిలిపివేయెను. స్త్రీలకుగలగు యేవిధముయిన కుసుమనాగ్నము లయిననూ ఆశ్చర్యముగా కుసుమము.

సీసా 1.కి రూ. 2.0.0. ని. సి. థాన్స్ వేరు

ఆనందపురికము,

పోస్టుబాక్సు. 246 మదరాసు.

ఆంధ్రదేశము

వార్తా పత్రికలు

పత్రికలు ప్రజలకు మత, రాజకీయ, సాంఘికములు మున్నగువాటియందు విద్యనొసంగును. రాచకీయముగ ముఖ్యముగ దైనిక పత్రికలవల్లనే వృద్ధిబొందగలదు. ప్రతిరాష్ట్రమునకును మాతృభాషలోను ఆంగ్లభాషలోను నొక దైనికపత్రిక యుండుట తత్వపరమే. దైనికపత్రికపదవులకు అమితముగ ధనమున్నగాని జీవితలేవు. అందువల్లనే ప్రతిరాష్ట్రమునందును నింకనులేవు. ఆంధ్రరాష్ట్రము చెన్నరాజధానిలో కలసియుండుటచే ఆంధ్రదేశమునకు ఇంగ్లీషున నొకపత్రిక అత్యవసరమని తెలిసి నెలకొలుపుటకు మనకెద్దలలో చాలమంది పాటుబడిరి. క్రియకు యామాట ప్రకాశంపంతులుగారు స్వరాజ్య నెలకొల్పినందున తక్కింది. అయినను ఆంధ్రవార్త లందు ఎక్కువగా కనబడవని విచారించవలసివచ్చుచున్నది. మాతృభాషలో శ్రీదేశోద్ధారక నాగేశ్వరరావుపంతులుగారు 1914-లో అదివరకు లేవండనుచి వారపత్రిక నడుపబడుచున్నదని దైనికపత్రికగా మార్చి నడుపుచుండిరి. ఆంధ్రపత్రిక ముఖ్యముగ ఇంగ్లీషురూపి వారికత్యవసరము. ఇంగ్లీషువచ్చినవారికిని ఆంధ్రవార్తలు తెలిసికొనుట తత్వపరమే. అయినను ఇంగ్లీషువచ్చుటచే ఇంగ్లీషుపత్రికలందుండేవచ్చి మాతృభాషయందు మరలకపోవుట ఆంధ్రవారముకొరకురదృష్టమే యనవచ్చును. ఇక తెలుగువచ్చినవారు తెప్పించుకొనవలెను. తెలుగుదేశమందు దైనికపత్రిక తెప్పించుకొనుటకు పోస్టాఫీసుల సౌకర్యము లంతగలేవు. తన్నుచోట అయినను తెప్పించువారు అరుదే. యందులకు చదువువచ్చినవారికి శ్రద్ధలేకపోవుటయు రానివారు తెప్పించినను ఫలితముండదని మానుచుండిరి. యందువల్ల యీ ఆంధ్రపత్రికకు నష్టమెంతో వచ్చినను పంతులుగారి స్వయముగ భరించి నడుపుచున్నందులకు ఆంధ్రులు గర్వపడి యికనయినను పత్రిక ప్రతిగ్రామమునకు పోవుట మామట తత్వపరమని ఆంధ్రసోదరులు గ్రహించుటగాక! ఇక దైనికపత్రిక తరువాత వారపత్రికయే తదితరములకున్న రాచకీయముగ మొదటి స్థాన మాక్రమించును. వీటిలో ఆంధ్రదేశములో ముందుగ బయలుదేరినది కృష్ణపత్రికయే. ఇది 1901 లో శ్రీదేశభక్త కొండా వెంకటప్పయ్య పంతులుగారి సంపాదకత్వము క్రింద బయలుదేరినది. అయిపిమ్మట ఆంధ్రవారపత్రికయే రెండవస్థాన మాక్రమించి ఆంధ్రదేశముయొక్క అదృష్టముకమున దైనికపత్రికగా మారినది. ఇంతవరకున్న వారపత్రికలోగూడ మొదటిస్థానముదియును రెండవస్థానము కృష్ణపత్రికయును ఆక్రమించినది. ఈ రెండే మనకు పూతన పత్రికలని చెప్పవచ్చును. వీటి తరువాత అనేకము బయలుదేరుటయు అంతరించుటయు కలుగుచున్నది. మన ఆంధ్రదేశము రాచకీయముగ నాన్నత్యనీతిలోనికి రావలెనంటే ప్రతిజిల్లాకు ముఖ్యముగ నొకవారపత్రిక మాతృభాషలో నడుపుచుండవలెను. ప్రస్తుతము చనఆంధ్రజిల్లాలో కడపబళ్ళారి, చిత్తూరు, విశాఖపట్నంజిల్లాలకు తప్ప మిగతాజిల్లాలకు పత్రికలున్నవి. కర్నూలునకు మాతృనేప, అంతపురమునకు పినాకిని, నెల్లూరునకు సింహపురి, గుంటూరునకు ఆర్యవైశ్య, స్వధర్మ, భూమికృష్ణకు కృష్ణపత్రిక, పశ్చిమకృష్ణకు స్వరాజ్యపత్రిక పశ్చిమగోదావరికి సత్యగ్రహి, ఇవిగాక కమ్యూనిస్టు కమ్యూనుల పత్రికయని కాపులకు కాపులనియు గూడ కాంగ్రెసువారి విభజనగాక ప్రభుత్వమువారి లెక్కదాఖలా ప్రకారము కృష్ణజిల్లాలోనే వెలువడుచున్నది. గోదావరికి కాంగ్రెసు, స్వతంత్రులగుట. గంగామునకు జ్యోతి, ఆంధ్రవాణియు గలవు. మనజిల్లాలలో రమారమి 800 గ్రామాదు లొకజిల్లాకుండును. ఆయా గ్రామములలోనికి ఆయాజిల్లాలందు వెలువడుచున్న పత్రిక పోవుటకు ఆయాసంపాదకులు పాటుబడుట తత్వపరము. అటులగాక తోచినవారికెల్ల ఆంధ్రదేశ మన్నిచోట్లకు పంపుట కలదు. ప్రస్తుత మున్నపత్రికలలో ఎక్కువసేగి యిటులే యున్నది. దీనివల్ల ఫలితము లేకపోవుటయు ఆయాజిల్లాలందు జిల్లా వ్యక్తిత్వము కలిగించుటకు పాటుబడకపోవుటయు కలుగుచున్నది. పైన వివరించిన వారపత్రికలలో వర్ణములొకర కేర్పడినవి గాక మిగిలినవి రాచకీయ, మత, సాంఘికములు మున్నగు అభివృద్ధికొర కేర్పడినవే గదా. అందువల్ల జిల్లా వభివృద్ధిపరమటయే ప్రధానముగ నిమిగిని ఆయాజిల్లా లందున్న చేతిపరిశ్రమల వృద్ధియు సూతనముగ స్థాపించుటకు వీలుగ నున్నవియు, స్థానిక సంఘముల పరిపాలన, ఇంజనీరింగు, రెవెన్యూ, సివిలపాలీసు, మున్నగు ప్రభుత్వశాఖలలో జరుగుచున్న వివరములకు ముఖ్యస్థానమిచ్చి అటుపిమ్మట రాష్ట్ర, తేశముపరమైన స్థానమిచ్చుట మంచిదైయుండును. ప్రభుత్వమునకు రాజధాని కంటకు వారి పరిపాలనా రిపోర్టు ప్రచురించెదరు. అందు జిల్లాలపరిపాలన విలాయున్నది వివరములు తెలియవు. జిల్లా పరిపాలననుగూర్చి ప్రతిజిల్లాకు నొక

రిపోర్టు ప్రచురించుట ముఖ్యమని అందరికి తెలిసిన విషయమే. కాని అట్లు ప్రభుత్వమువారు చేయుట కెందులకు వెనడియుచున్నారో చదువరులే తెలుసుకొందురుగాక! జిల్లాలో నుండు వారపత్రికలు జిల్లాపరిపాలననుగూర్చి వ్రాయుట కవుడు బూతు కానునో అపుడే ఆయాజిల్లాలోనున్న గ్రామములు బాగుపడుటయే గాక పత్రికగూడ చిరంజీవిగ నుండగలను. ఒక్కజిల్లాలోనే 2, 3 పత్రికలు పెట్టుకొని పోటీపడుటంత అగత్యము మనదేశమునకు అగపడుటలేదు. ఇంగ్లాండునందు రాష్ట్రము ముగ భిన్నభిన్నాభిప్రాయములుగ నుండెదరు. అందువల్ల కేలుకేలు అభిప్రాయములున్నవారి కవి వారి అభిప్రాయముల ప్రకారం వుండుట తత్వపరము. మనదేశ మట్టిపరిస్థితులకు లోను గాకుండగనే యున్నది. మరియు రాజకీయముగ పెక్కుమంది అభిప్రాయము స్వరాజ్యసంపాదకయే. స్వరాజ్య సంపాదనకు కాంగ్రెసుద్వారానే భారతీయులందరు పాటుపడుచుండిరిగాన కాంగ్రెసు ఆదర్శమే పత్రికలద్వారా ప్రజలకు వెల్లడించుచుండిన చాలును. ఇక పక్షమాసపత్రిక లున్నవి అవి ఆయనను సరియైనస్థితిలో నడచుటలేదు. ఇవి సాధారణముగ వేరువేరు శాఖలందు ఆయాశాఖల అభివృద్ధికొరకు పాటుపడుట తత్వపరము. అటులు పాటుపడక అన్ని సంగతులలోను కలగకావులము చేయుచుండిరి. అందువల్ల ఆవియును నిలుచుటకు భంగముగచున్నది.

మాసపత్రిక లనునవి సారస్వతము, చిత్రలేఖనము, విజ్ఞానశాస్త్రము, మున్నగు శాస్త్రములను అభివృద్ధిపరచుట కనుకూలించునవిగ నుండవలెను. ఇట్టికొరత చాలకాలమునుంచి ఆంధ్రదేశమునకు గలగ నాకొగతము శ్రీరామేశ్వరరావు పంతులుగారే భారతి నెలకొల్పియు శ్రీరామశాస్త్రిగారు కారద నెలకొల్పియు దీర్చిరి. ఈనడవులకు కూడ అమితముగ ధనమున్నగాని నడుపుట బహుదుర్లభము. అవి నడవులకు ఒక్కధన మున్నను చాలదు. ప్రతిశాస్త్రమునందును తగినకృషి చేసి వ్రాయుచుండవలెను. అందులకు తగువారిని నియమించుకొనుట బహుకష్టసాధ్యమైనపని. శ్రీరామశాస్త్రిగారు వారి కారదన ధనికుల చేతిలో బెట్టి స్థిరస్థాయిగ చేసిరి. మాసపత్రికలలో కొన్ని వరాభివృద్ధి కేర్పడినవి. వాటి యభివృద్ధి అయా వర్గాభిమానులమీదనే ఆధారపడియుండును. పక్షపత్రికలు సాధారణముగ కొన్నికొన్ని మతముల యభివృద్ధికొరకు ఏర్పడును. అట్టివాటిలో మన ఆంధ్రదేశముం దింతవరకు నడపుబడువానిలో ధర్మసాధనియే ముఖ్యముగ నున్నది. మిగతావి కొన్నికేత పత్రిక లున్నను వర్గాభివృద్ధికొరకే పాటుపడుచున్నవి. వర్గాభివృద్ధి కొరతకు పాటుపడు పక్షపత్రికలు బయలుదేరుట మంచిదేకాని ఆయావర్గములయభివృద్ధి వర్ధ్యమయ్యులతో గాక అన్ని మతముల వికమత్యమునకుపాటుపడుటపయోగపడుట తత్వపరము. ఇట్టి పత్రికలు చిరస్థాయిగ నుండుట బగత్యములేదు. ఇతర గ్రామమునకు వెళ్లిన మనిసి స్వగ్రామవాసిని పొరుగులో చూచిన ప్రేమయును ఇతరతాలూకాకు పోయిన స్వతాలూకావాసిని చూచినపుడు యితరజిల్లాకుపోయిన స్వజిల్లావాసిని చూచినపుడున్నా ఇతరరాష్ట్రమునకు పోయిన స్వరాష్ట్రమువాసిని చూచినపుడున్నా పరదేశమునకు పోయిన ఏభాష వచ్చినను స్వదేశపుమనిసిని చూచినపుడున్నా అమితమైనయల్లాసము కలుగును. ఆలాసనే క్రమేణ యావర్తములనుగూర్చి వ్రాయుపత్రికలకు చదివినవారు ఉదారస్వభావులగుదురు గావున నివి చిరస్థాయిగ నుండక పోవచ్చును. రాజకీయముగ రాష్ట్రప్రభుత్వమునుగూర్చి లోటుపాటులను విమర్శించుట దైనికపత్రికయు జిల్లాప్రభుత్వపరిపాలననుగూర్చి వారపత్రికలును మతాభివృద్ధికొరకు, సారస్వతము, చిత్రలేఖనము మున్నగుశాస్త్రముల అభివృద్ధికొరకు పక్షమాసపత్రికలు వ్రాయుటకు ప్రత్యేకత సేపుచుగాంచునో అపుడే మనకొంధ్రదేశ మతిత్యరలో ఉన్నతస్థితిలోనికి రాగలదనుట నిశ్చయము. ఇక ప్రభుత్వపరిపాలనయెరువాత స్థానికపరిపాలనమే గావున ఇందునుగూర్చి అతివిపులముగ పంచాయితీ, యూనియను, మ్యునిసిపలు, తాలూకా, జిల్లాబోర్డుల పరిపాలననుగూర్చి వాటి అభివృద్ధినిగూర్చి పాటుపడుటకుకూడ మాసపత్రిక ప్రతిజిల్లాకును నొకటత్యవసరమైయున్నది. ప్రతిజిల్లామందును నొకవారపత్రిక జిల్లారాజకీయవ్యవహారమునకు మాసమున కొకటి స్థానిక పరిపాలనకు ఏర్పడుటయు రాష్ట్రమొత్తముగూడ పైన వివరించిన దైనిక పక్ష మాసపత్రిక లున్న అవి నిలబడుటకు చందాబాధ్యుండుటయేగాక దేశముకూడ తగినస్థితిత్వలో విద్యాభివృద్ధిని పొందగలదు. వారపత్రికలన్నియు ఆయా జిల్లాలలోనే ఎక్కువవ్యాపక మగునటుల ఆయా సంపాదకులు పాటుపడుదురుగాక.

శనివారపు సుబ్బారావు.

సె నె టు స మా వే శ ము

నిర్బంధ సైనిక శిక్షణ తీర్మానము

శ్రీ వ్యవసాయము

సిండికేటు సభానివేదికలు - సె నె టు స మా వే శ ముల సంఖ్యను నిర్ణయించుట

చెన్నై విశ్వవిద్యాలయ సె నె టు సభ తిరిగి నిన్ను చూడమని మూడుగంటలకు సమావేశమైనపుడు చాలముఖ్యములగు తీర్మానములు చర్చింపబడెను. సె నె టు సమావేశమును సంవత్సరమునకు రెండుతూతులు జరుపుట, సిండికేటు సభాకార్యక్రమ నివేదికలను సె నె టు సభ్యులకు గూడ నందజేయుట డిగ్రీ నిగాని డిప్లొమాగాని పొందగోరు విద్యార్థులు నిర్బంధ సైనిక తరీఫీదు నందియింపవలెనని విధించుట మొదలగు తీర్మానములపై తీవ్రముగ చర్చ జరిగెను. తుది తీర్మానముపై మిగిలిన చర్చ రాబోవు సె నె టు సమావేశమునకు నిలపియించవలెనని తీర్మానింపబడెను.

విశ్వవిద్యాలయ ప్రతిక

రా. సా. డా. కృష్ణస్వామి అయ్యంగారు:— సిండికేటు వారి శిఫార్సు ననుసరించి ఈ డివిజన్ తీర్మానము నుపపాదించిరి. “సె నె టు వారు నూచించిన విధమున విశ్వవిద్యాలయము వారు ఒక మాస ప్రతికను ప్రకటించుచుండవలెనని సిండికేటు వారు శిఫార్సు జేయజాలరు.” గత సె నె టు సమావేశమునందు సి. జె. ఎస్. గారు విశ్వవిద్యాలయము తరపున నొక మాస ప్రతికను ప్రకటించుచుండవలెనని ఒక తీర్మానము దేశానికి సిండికేటు వారికి పంపబడెను. అవిషయమును సిండికేటు వారు విచారించి విశ్వవిద్యాలయము వారు ప్రతిక రూపమున ప్రకటింప వలసినంత ముఖ్యమైన విషయము లేనను కారణముచే నిష్టి ప్రతిక అనవసరమని యెంచిరి.

ఎస్. సత్యమూర్తి గారు:— తీర్మానము నెదుర్చుచు, నూతన విశ్వవిద్యాలయము కింద నభివృద్ధి వీలైన జరుగవలెనని యెడల ఒక మాస ప్రతిక గాని త్రైమాసిక ప్రతిక గాని, అధ్యయన అర్హతైన ప్రతిక యొక్క గాని ఉండుట అత్యవసరమని నుడివెరి. అనుబంధ కలాకాలము చాల నుండి యువకులు పరిశోధనలను సాగించుచున్నారు. విశ్వవిద్యాలయము వారికి అంత ప్రధాన విషయము లేవియు గాన్పించనియెడల. ప్రైయిమరీ పాఠశాల గురించి యొక విశ్వవిద్యాలయ ప్రతికయందు ప్రకటింప వచ్చును. ఇది యువకులకు ప్రోత్సాహకరముగ నుండును.

డా|| జాన్ మర్త్యంగారు:— ఈ విషయమును అకడమికు కాన్సిలు వారి యభిప్రాయముకొరకు పంపవలెనని యుపపాదించగా, డా. మల్లారావు నుగారు బలపరిచిరి. మర్త్యంగారిని ప్రతిపాదన వోటునకు బెట్టబడి, సభ వారిచే నామోదించబడెను.

సె నె టు స మా వే శ ముల సంఖ్యను నిర్ణయించుట

బుర్రా శత్యనారాయణ గారు:— “సె నె టు సభ యొక్క సమావేశములు సంవత్సరమున కధము మూడు పర్యాయములైనను జరుగవలెను” అను తీర్మానము నుపపాదించుచు, సె నె టు సభ తన పనిని సరిగనొనర్చవలెననినచో సంవత్సరమున కొక్క మారు సమావేశముగల జాలదనియు, అధ్యయన మూడు పర్యాయములైన జరుగుచుండవలెననియు నుడివెరి.

ఎ. రామస్వామి మొదలియ్యంగారు తీర్మానమును బలపరిచిరి.

వై. సుచాన్సలరు:— సంవత్సరమున కొక్క సమావేశమునకే కాననమునం దేర్పాటు జేయబడెను. అయ్యయవట్టికను చర్చించి అమోచించుటకుగా నాభి మాన్యమాసమున తప్ప నితర సమయమున జరుపుట కంతమాత్రమును వీలలేదు.

సి. సుబ్రహ్మణ్యము గారు:— “మూడు పర్యాయములైనను జరుగవలెను.” అను పదములకు బదులు “రెండు పర్యాయములైనను జరుగవలెను. ఈ సభలు ఆగస్టు పిల్లవరమాసములందు కాన్సిల్ కేసును జరిగిన వెంటనే యేర్పరచబడవలెను.” అనుపదముల జేర్పవలసిందనియు సవరణ నుపపాదించిరి. ఒక్క సమావేశము జాలదనియు, కనిష్ఠ సంఖ్య రెండుతూతులైనను సె నె టు సమావేశము గావలెననియు ప్రతిపాదనలు నుడివెరి. ఈ సవరణను వోటునకు బెట్టగా వీరిపోయెను.

మరియొక సవరణ

కె. ఎస్. వెంకటరమణి గారు:— “ఈ సభలు, మదరాసు, తిరుచనాపల్లి, రాజమహేంద్రవరములందు మద్రాసు

జరుగవలె” అనుపదములను తీర్మానము చివర జేర్పవలెనని సవరణ నుపపాదించిరి. సంవత్సరమున కొక పర్యాయము అంద్ర దేశము నందును, తమిళ దేశము నందును గూడ సె నె టు వారు సమావేశమును చుండు నెడల అంద్ర తమిళ విశ్వవిద్యాలయముల స్థాపనము సమీపమునకు జచ్చిన వారముగురు మనియు, అంతయుగాక ప్రజలందు గొప్ప ప్రభోధము గలుగుననియు సభ్యు లాయాదేశముల విజ్ఞానముకు అచారవ్యవహారములను బాగుగా చెలిసికొని దేశీయ విజ్ఞానము నభివృద్ధి యొనర్చుటకు దోడ్పడుననియు నుడివెరి ప్రస్తుత విషయం దుగల రి. 4 వందల సభ్యులలో నది సామాన్యముగ మదరాసు వారే అధికముగ హాజరై వ్యవహారములను తమ యిష్టమువచ్చిన విధమున పరిష్కరించుచుండురు ఈ విషయమున మదరాసు సభ్యులు చాల స్వార్థపరతతో మెలగుచున్నారు. ఆర్థిక స్పృహతో జూచినను వా ప్రతిపాదనలను లాభమే కలుగును. ఇతర ప్రాంతములకు గూడ జరిగిన మొదలైనవి పనిని అచ్చటి ప్రజలకు గన్పరచియెడల చాల నుండి విశ్వవిద్యాలయమునకు మంచి మంచి విరాళముల నొసగెదరు.

సి. సుబ్రహ్మణ్యము గారు సవరణను బలపరిచిరి. సవరణను వోటునకు బెట్ట సభ్యులందరే నిశాకరింపబడెను.

సంవత్సరమునకు రెండు పర్యాయములు

సి. జె. ఎస్. గారు:— తీర్మానములో (ఎ) “మూడు” అనుపదమునకు బదులు “రెండు” అను పదమును జేర్చవలెను” (బి) “మొదటి సభ ఏప్రిల్ మాసమున రెండవ సభ డిసెంబరు మాసమున జరుగవలెను. రెండు సభలకును సభ్యులకు ప్రయాణపుత్రాల నొసగవలెను” అను పదములను తీర్మానమునకు జేర్చవలెను. అని యుపపాదించిరి.

ఈ సవరణ వోటునకు బెట్టబడి అధిక సంఖ్యకులచే నామోదించబడెను.

తరువాత సవరింపబడిన ప్రతిపాదనను వోటునకు బెట్టగా సభ వారంగీకరించిరి.

సిండికేటు కార్యక్రమ నివేదికలను సె నె టు సభ్యులకు గూడ నొసగుట

రా|| బి|| ఒ. తణికాచలం చెట్టి గారు:— “ప్రతి మాసమున, ఇతర సమయములందును జరుగుచుండు సిండికేటు సభ సమావేశముల కార్యక్రమ నివేదికలను అట్టి సమావేశ మైనతరువాత నాధ్యక్ష మైనంత త్వరలో సె నె టు సభ్యులకు అందజేయబడవలెను” అను తీర్మానము నుపపాదించి, అన్ని సంఖ్యలందు ఉపసంఘముల నివేదికలు సభ్యులందరికిని అందజేయబడు చుండుననియు, అవిధముగనే సిండికేటు సమావేశముల కార్యక్రమ నివేదికలను సె నె టు సభ్యుల కందజేయుట వసర మనియు నుడివెరి. అట్లు జేయనియెడల సె నె టు వారియెదుటకు చేబడు విషయములను, సె నె టు వారు బాగుగ విచారించి పరిష్కరించుటకు వీలుండదు. ఏయే కారణములచే సిండికేటు వారాయాభివృద్ధిలను వినుగించుచు సె నె టు వారిది గాన వారికి పూర్తి వివరములను తెలుపవలసియుండును.

ఎ. రామస్వామి మొదలియ్యంగారు ప్రతిపాదనను బలపరిచిరి.

సి. జె. ఎస్. గారు:— “ఎక్కువ రహస్యములైన విషయములందు తప్ప” అనుపదములను, తీర్మానమునకు మొదట జేర్చవలెనని సవరణ నుపపాదించుచు, పరీక్షకులచేర్చు మొదలగు విషయము లతిరహస్యము లైనవియు వానిని ప్రకటించినయెడల చాల చిహ్నము గలుగుననియు నుడివెరి.

ఎస్. సత్యమూర్తి గారు:— సవరణను ఎదుర్చుచు, సవరణ నంగీకరించునెడల రహస్యము లను పేరున ప్రతి విషయమును గూడ దాచి యుంచుకొనవచ్చునని నుడివెరి. ఈ సభా సభ్యులు తమ బాధ్యతలను దామెగుదురు. సిండికేటు నివేదికలను సె నె టు సభ్యుల కందజేయు నెడల సిండికేటు వారిపై నపాహులకు

తావుండదు. ఇటీవల నొక యున్నతోక్రొగి నియోజనమున సిండికేటులోని కారతీయ సభ్యులు వోటు జేసినవిధము గురించి వార్తా ప్రతికలందు ప్రకటింపబడెను. అది యెంతవరకు నిజమో సె నె టు సభ్యులకు తెలియును. తెలియనివిషయములు సె నె టు సభ్యులకు తప్ప ప్రజలందరికి యెంతో ముఖ్యమైనవి యున్నవి.

ఆర్. లిటిల్ హేల్సు గారు:— సవరణను బలపరచుచు, తాను తీర్మానము నందలి నూత్రము నంగీకరించుననియు, పరీక్షకులచేర్చు మొదలగు ఒకటి రెండు విషయములందు తప్ప అన్ని విషయములందును సిండికేటు నివేదికలను సె నె టు సభ్యుల కందజేయుట కా తేడవలేదనియు నుడివెరి. పరీక్షకుల చేర్చును పరీక్షలు ముగియవరకు చాలరహస్యములుగ నుంచవలెను.

ఎస్. సత్యమూర్తి:— పరీక్షకు లెవ్వరో, వారింకను నియమింపబడక పూర్వమే ప్రతి బాలునకును తెలియును.

ఎ. రామస్వామి మొదలియ్యంగారు:— సిండికేటు కార్యక్రమ నివేదికలను సె నె టు సభ్యులకు గూడ నందజేయవలెనని యడుగుచున్నాము గాని, వై. సుచాన్సలరుగారి రికార్డులను జూచింపవలసిన దని యడుగుట లేదు. పరీక్షకుల చేర్చును అకడమికు కాన్సిలు వారు నూచించెదరు. సె నె టు సభ్యులలో దాదాపు సగముమంది ఆ కాన్సిలున గలరు. సగము వందకి చెలిసినవిషయము మిగిలిన సగముమంది సె నె టు సభ్యులకును గూడ తెలిసినను నష్ట ముండజాలదు. అందుచే సె నె టు వారికి తెలియరాని రహస్యము లేవియు నుండజాలదు.

బి. సత్యవారాయణ గారు:— సవరణ నెడిప్పిరి.

వై. సుచాన్సలరు:— తీర్మాన మామోదించబడిన యెడల ఇదివరకు ప్రకారమే సిండికేటు సమావేశ కార్యక్రమ నివేదికలు, సె నె టు సభ్యులకు పంపబడును. వారు వానిని రహస్యముగ నుంచవలెను. వానిపై “రహస్యము” అని వ్రాసి పంపబడును.

సవరణను వోటునకు బెట్టగా రి. 5 గు రహస్యముగను 22 గుడ ప్రతిపాదనలను సమ్యక్తులనొసగుటచే అంగీకరింపబడెనని ప్రకటింపబడెను. తరువాత సవరింపబడిన తీర్మానము సభ వారిచే నామోదించబడెను.

స్థాయి, ఉపస్థాయిముల నివేదికలు

ఎ. రామస్వామి మొదలియ్యంగారు:— “అకడమికు కాన్సిలు యొక్కయు అనుబంధ కలాకాలల సభ్యులయొక్కయు సమావేశ కార్యక్రమ నివేదికలును, ఈ సంఘములయొక్క ఉపసంఘముల నివేదికలును తయారైన వెంటనే సె నె టు సభ్యులకు పంపబడవలెను.” అను తీర్మానము నుపపాదించిరి. ఎస్. సత్యమూర్తి గారు ప్రతిపాదనను బలపరిచిరి.

ఆర్. లిటిల్ హేల్సు గారు:— ఈ తీర్మానము నందలి యొద్దేము నంగీకరించెననుచును, వాని ఉపసంఘముల నివేదికలను సరాసరి సె నె టు వారికి పంపుటకొన్ని స్థాయి సంఘము లంగీకరింపక పోవచ్చుననియు అందుచే వారితో సంగ్రహించి తగు తీర్మానమును రాబోవు సె నె టు సమావేశమునందు దాను జెచ్చెననియు నుడివెను. అందుచే రామస్వామి మొదలియ్యంగారు తమ ప్రతిపాదన నుపసంహరించుకొనిరి.

నిర్బంధ సైనిక శిక్షణము

ఎస్. సత్యమూర్తి గారి క్రింది తీర్మానము నుపపాదించిరి:— మదరాసు విశ్వవిద్యాలయము వారి డిగ్రీ పరీక్షకు హాజరగుటకు అనుమతింపబడుటకు పూర్వము, అట్టి ప్రతివిద్యార్థియును, ఇండియన్ ట్రైనింగ్ స్కూలులను పటాలమునందు నైక శిక్షణము నందినట్లు యోగ్యతా పత్రమును గన్పరచవలెనని ఈ సె నె టు సభ వారియెదుటకు అట్టి సైనిక శిక్షణము నందుటకు దేవానాథోగ్యము చేశాకతముగ అవర్తన పైని కొధికారులచే గాని విశ్వవిద్యాలయముచే గాని, నియమింపబడిన వైద్యాధికారిచే ప్రకటింపబడిన విద్యార్థులకు మాత్రమే విషయము వర్తింపదు. (2) ఈ తీర్మానము చాచరణలోనికి దెచ్చుట కవసరముగ చర్చ దీసుకొనవలెనని ప్రభుత్వమువారిని గోరవలెను.”

వై. సుచాన్సలరు నుపపాదించుచు సత్యమూర్తి గారు ఈ తీర్మానముపై నిటరల మద్రాసు మెయిలు ప్రతిక గావించుచు స్వప్రతిపాదనలను జూచింపవట్టి నుండియు, తనయుద్దయము తప్పక నెరవేరునను నమ్మకము గలిగెనని నుడివెరి. ఈ తీర్మానమును, సంగ్రామమునకు పూర్వము జర్మనులు ప్రవర్తించిన సంగ్రామ తత్వంతో కొంతమంది పోల్చిరి. ఈ తీర్మానమును బాగ్రిత్ర గా జదివినయెడల నిదియెంత అసత్యమైందో తెలిగలదు. బి. ఎ. పరీక్షకు హాజరగు విద్యార్థులకు మాత్రమే పైని

కళింక మొసగవలెనని తీర్మానము గోరుచున్నదిగాని, యువకులందరికిని సైనిక శిక్షణ మొసగవలెనని యిట్లులేదు. అందు గూడ, బైర్ల కాలములచే సైనిక శిక్షణమున కవస్థలనువారిని మినహాయించుటగూడ తీర్మానమున సదుపాయ మొసగవలెనని ఏర్పరచబడెనుగాని ఎక్కువకాల ముట్టిశిక్షణము నందవలెనని యిట్లులేదు. ట్రైనింగ్ కాలము పూర్తయిన తరువాతి కాలములందు మాత్రమే శిక్షణ మొసగవలెనని బుధవారము.

ఇంకొకటి ట్రైనింగ్ కాలమున మాత్రమే శిక్షణ చేయవలెనని నిబంధనల ననుసరించి విశ్వవిద్యాలయములు అని ఏర్పరచబడెను. కాని ఈ కారణమున అవస్థలను సైనిక శిక్షణ నుండవలెను. ఆకాలమున సామాన్య విద్యార్థుల కందరికిని హెచ్చుగాను అసౌకర్యముగాను నుండును. ట్రైనింగ్ కాలముల పూర్తయిన తరువాత ఎప్పుడువచ్చినా అప్పుడు వచ్చి యున్నవారిని యుండునను భయము లేదు. విశ్వవిద్యాలయమున భారతదేశ సరిహద్దులను రక్షించుటకు మాత్రమే యోగింపబడుదురు. ప్రత్యేకముగా రాజప్రతినిధి గారు కాసన మొనర్చినగాని వీరిని భారతసరిహద్దుల వెలుపలకు పంపుటకు వీలులేదు. అంతయుగాక, విశ్వవిద్యాలయమునందు తరఫీదు నీయవలెనని గోరుటకు మరియొక ఆటంకము గూడగలదు. ఈ దశమున 17.21 సంవత్సరముల మధ్య వయస్కులను మాత్రమే చేర్చుకొందురు గాని అంతకంటె పెద్దవారిని చేర్చుకొనుటకు నిబంధనలేకకారము వీలులేదు. అంతయుగాక విశ్వవిద్యాలయ దశములపట్టి జయప్రదముగ లేదు. చాలమంది విద్యార్థులు విశ్వవిద్యాలయదశమునందు అధికారులు తమను అనుమతాదేశము గ జూచుచున్నారనియు, క్యాంపులలో తమకు సరియగు సదుపాయముల నొసగుటలేదనియు చెబుచున్నారు. ఈ పట్టాములను ప్రభుత్వమువారు సంతోషిస్తేమో జూచుచున్నారని సర్. శివస్వామియ్యయ్యగారు నడిచిరి. అందుచే ట్రైనింగ్ కాలముల పట్టాములను తరఫీదుకొనవలెనని తీర్మానమున గోరితిమి.

ఈ శిక్షణములను విద్యార్థులయందు మంచి క్రమశిక్షణ ములనునవిషయము నందరును ఆంగీకరింపకలేవదు. ప్రస్తుతము భారతపాలనయందయు అబలముగ నొనర్చబడిరి. 31 కొట్ల భారతీయులను, తమ స్వరక్షణకై వేతనములనువచ్చిన కొలది మంది విదేశీయ సైనికులపై నాధారపడియుండవలసిన స్థితివచ్చి నది. ఇందుకొకటిగా ప్రతివత్సరమున 70 కొట్ల రూపములను చెల్లించుచున్నాము. అత్యగౌరవముగల ఏజెంటులు నిట్టి స్థితిని సహించజాలరు. ఈ దేశమునందు వలె సైనిక శిక్షణ సేవ కనర్హము జాతీయమువిధములజేయుట నేరేకమున గాంచజాలదు. ప్రస్తుతము సైనిక సేవ స్వయమేనని ప్రభుత్వమువారు పరిగణింపబడుచున్న జాతులగుడ, తమ దేశమును గృహములను రక్షించుకొనుట కర్హముగ నొనర్చవలెను. విద్యార్థులు గూడ తమదేశమును రక్షించుకొనుటకు సిద్ధముగ లేనియెడల మొన్ననొకవిద్యార్థి నుడివీటుల దేశరక్షణకార్యము మందబడుటపాలబడును, దేశము దీక్షిత్తి పంపించించుకార్యము పీడింపదల పాలబడును. ప్రస్తుతము వీధులందు నడచుచుండు యువకులను గాంచుచు, అమితముగృహముల సరిగ నిలవలేనివారు. సరియగు దృష్టిలేనివారు. ఇక నెన్నియో విధముల దొర్లలము వారిగూడు గాన్పించుచుండును. విద్యార్థి యొక్క మనస్సునేగాక శరీరదౌర్బల్యమును గూడ నభివృద్ధిజేసి సరియగు పొరులయొనర్చుట విశ్వవిద్యాలయము వారి కర్తవ్యము. అలహాబాదు విశ్వవిద్యాలయమువారిదివరకే ఇట్టి తీర్మానమునొసర్చిరి. బొంబాయి సెనెటునందు ఆద్యక్షుని ఓటుచే మాత్ర మితి తీర్మానము వీగిపోయెను.

ఈ తీర్మానము విద్యార్థులను నిర్బంధించు స్వభావముగలదిగనున్నదని యొక యాక్షేపణ జేబడెను. ప్రస్తుత విశ్వవిద్యాలయమున నిర్బంధము లేదా? మదరాసు విశ్వవిద్యాలయపు విద్యార్థులను నిర్బంధించు స్వభావమునందు ఇతరవిశ్వవిద్యాలయములన్నిటిని మించియున్నది విద్యార్థి బాగుగా జదివినను, చదువక పోయినను ఉపన్యాసములలో శిక్షణ వంతుల యువస్వాసములకు హాజరై యుండవలెనని నిర్బంధమంత ఈ స్వాస్థ్యమైనది. ప్రతివిషయమునను నిర్బంధ మవలించుచు, ఈ తీర్మానము సందర్భమున మాత్రము నిర్బంధముని ఆక్షేపించుట విచిత్రముగ గాన్పించును. అందుకిని సైనికవిద్య గలపుటకు ధనముజాలదని యొక యాక్షేపణను కొందరు చెలిపిరి. అవిషయమున సెనెటువారు అనుమానింప నక్కరలేదు. మనము మనయభిప్రాయమును చెలిపినయెడల దానినాచరణలో పెట్టుట ప్రభుత్వము

వారిపని. ఈ శిక్షణములను ముందు ముందు సైనికవ్యయమున తగ్గింప నచ్చును గాన ప్రభుత్వమువారిందుకు చాలసంతోషముతో ధనము నొసగెదము.

ఎ. రామస్వామి మొదలియారు గారు:— తీర్మానమును బలపరచిరి.

పి. పట్టాభిరామయ్యగారు:— అనుబంధ కళాశాలలలో విద్య నభ్యసించువారికి, సైనిక శిక్షణ మందుట కష్టమనియు, అందుచే వారి సందర్భమున ఇష్టమైనయెడల సైనిక శిక్షణము నందునటుల స్వతంత్ర మొసగవలసినదనియు గోరిరి.

ఎ. మాధవయ్యగారు:— “యోగ్యతాపత్రమును గన్నరు పవలెను” అను పదములను తొలగించి ఆస్థానమున “సైనిక శిక్షణము నందుటకు సౌకర్యము లొసగబడవలెను” అను పదములను జేర్చవలెను. మిహాయింపు విభాగమును తొలగించి ఆస్థానమున “విద్యార్థి గోరినయెడలను, ఆతడు దేహదౌర్బల్యమునందు తగియున్నయెడలను మాత్రమే ఇది వర్తించును” అను పదముల జేర్చవలసినదని సవరణ నుపపాదించిరి. ఈ సవరణను సమర్థించుచు మాధవయ్యగారు కొన్ని కారణముల చెలిపిరి. (1) మన మెట్టి మంచికోరికలు గోరినను ధనాభావముచే వానిని పదలుకొనవలసి వచ్చుచున్నది. విద్యార్థులందరికిని సైనికతరఫీదు నొసగుటకు ధనము లేకపోవచ్చును. ఈ తీర్మాన మంగీకరింపబడియెడల నందుచే చాలమంది డిగ్రీహోతులు జయప్రదములకు వీలుండదు. (2) విద్యార్థులను నిర్బంధించువిషయము మలకంగా త్రోసివేయవలసిన విషయముగాదు. ఇప్పటికే, చదువవలసిన విషయములచే విద్యార్థులకు తీరికలేక యున్నది. అట్టి సందర్భమున నూతనముగా నీ నిర్బంధమును గూడ చెల్లినయెడల విద్యార్థి భరింపజాలడు. (3) ధైర్యమును, శ్రేణి క్రియను సైనిక శిక్షణముచే తయారుజేయబడు విషయములు గావు. సైనిక శిక్షణముచే నీయాదర్శములు లభింపజాలవు. 4. స్వభావముచే అనుకూలులైన వారికిమాత్రమే వివిధముగ శిక్షణము లొసగినను లాభముండును గాని స్వభావ విరుద్ధములగు శిక్షణలను నుపయోగముండజాలదు.

ప్రొ. ఎం. ఎ. కాండేత్తుగారు:— సవరణను బలపరచుచు, విద్యార్థులను నిర్బంధించుటవలన గలుగు కష్టముల వివరించిరి. తరువాతి జీవితమునందు పయోగములేని విషయముల నభ్యసించవలసినదని విద్యార్థుల నిర్బంధపెట్టెరారు. రెండువత్సరములు సైనిక శిక్షణము నందినను తరువాత నాతడికిను శిక్షణము నందుచున్న నేగాని అశిక్షణములను ఫలితముండజాలదు. అందుచే విద్యార్థిని బలవంతపెట్టి రెండువత్సరముల కాలమును వృథాయొనర్చినవార మగుదుము. అంతయుగాక, సైనిక శిక్షణము నందుటకు, నిజముగ మతసంబంధముగ నాక్షేపణలు గలవారు చాలమందిగలరు. వారిని తమమతమునకు ప్రతిహేలుముగ విద్రింపవలెనని నిర్బంధించుట కవ్వరికిని అధికారములేదు. ప్రస్తుతము విద్యార్థులందరిని నిర్బంధించి సైనిక శిక్షణ మొసగుటకు అంత అవసరముగూడ కాన్పించదు. సైనిక శిక్షణము నందినటుల సైనిక దౌర్బల్యకారణముండి సర్టిఫికేటును చెచ్చుటకు అవసరముగ చాలకష్టపడవలెను. అట్లుగాక సాధారణముగ డాక్టర్ల సరికదనండి యొనను అట్టిపత్రమును దేవచ్చునని యంగీకరించుచో సైనిక శిక్షణ మిష్టములేని ప్రతివిద్యార్థియనతి సులభముగ సర్టిఫికేటు దేగిలడు.

డా॥ మల్లయ్యగారు:— ఉపన్యాసకుడు వైద్యవృత్తిలోని వారందరిపైనను ఒకనింద మోపుచున్నాడు. ఆవాక్యము నుపసంహరించుకొనవలెను.

ప్రొ. కాండేత్తుగారు:— వైద్యవృత్తిలోని వారియందరిపైనను నిందమోపి వారిమనస్సుల నొప్పించుట నాయుద్దేశముగాదు జబ్బుగా నున్నయెడల సత్ప్రతిమును దెచ్చుట సులభమని నేను ద్వేషించితిని.

తరువాత సుపన్యాసకుడు విశ్వవిద్యాలయదశమునందధికారులు చాల గౌరవముగ ప్రవర్తించుచున్నారనియు విద్యార్థులకు సైనిక శిక్షణమును నుండు తీత తలెయడుగాన అవిషయమును గొప్పజేసి జెప్పెదననియు ఇతరపట్టాములందు సైనికులయెడల కంటె విశ్వవిద్యాలయ దశమున అధికారులు విద్యార్థులయెడల చాల గౌరవపూర్వకముతో వర్తించుచున్నారనియు నడిచెను.

సిండికేటువారి యభిప్రాయమును గోరవలెనని

ప్రతిపాదన

గౌ॥ జి. నళేశుమగారు:— ఈ సమయమున ఈ తీర్మానముపై సిండికేటువారి యభిప్రాయమును గమనింపవలెనుగాను

సిండికేటునుకు పంపవలసినదని ప్రతిపాదించిరి. పి. ముప్పారాయ నుగారు బలపరచిరి.

గౌ॥ ప్రధానస్వామియ్యగారు:— ప్రతిపాదన నెదుర్చుచు, సెనెటు సభ విశ్వావిషయములందు వ్యవహారించవలెననిగాని, ఇతరవిషయములందు వ్యవహారంప రాదనియు, సైనిక శిక్షణమును నిర్బంధమొనర్చుటను గురించి చర్చింపవలసిన ప్రదేశ మిది గాదనియు నడిచిరి. సవరణపై వోటు దీసుకొన గోరునెడల నీవిషయమును విచారించుటకు ఒకయువ సంఘమును నియమించవలెను. విద్యావిషయములను నిర్ణయింపవలసిన సెనెటువారు, సైనిక శిక్షణమును రాష్ట్రమునగల విద్యార్థులందరికి నిర్బంధముగ చేర్చువలెనను విషయమును నిర్ణయింప బూసుకొనుచో అపహాస్యము పాలగుదుము. యువకుల కంఠరికిని నిర్బంధముగ సైనిక శిక్షణ మొసగవలసిన అవసరము వచ్చినయెడల ప్రభుత్వమువారు రావిషయమును విచారించి కాసనసభయందు చర్చ దీసుకొనెదరు.

టి. వి. శేషగిరి అయ్యగారు:— ప్రధానస్వామియ్యగారు గౌరవయోగించిన పదములు వాకు చాల అశ్చర్యమును గలిగించుచున్నవి. 30 కొట్లయంద ప్రజలు తమ ఆత్మరక్షణకై జీతమునకు వచ్చిన విదేశీయ సైనికులపై నాధారపడియుండు స్థితి, అపహాస్యముగ విషయము గానియెడల తమ విద్యార్థుల శారీరక మానసికాభివృద్ధికి తోడ్పడి అర్హులగు పౌరులుగ జేయుటకై శిక్షణ మనసరమయినది, సెనెటువారు నిర్ణయించుట, ఎక్కువ అపహాస్యమున కట్లుపాలగనో చెలియవచ్చును.

ప్రధాన స్వామియ్యగారు:— నిర్బంధ మొనర్చుటను గురించి నేను నడిచితిని.

టి. వి. శేషగిరి అయ్యగారు:— మనమెవ్వరిని నిర్బంధించుటలేదు. మనయువకులకు నిర్బంధ సైనిక శిక్షణ మొసగుట అవసరమని మన అభిప్రాయముగా చెబుచున్నాము. అట్టి యువులనున్నదని ఎంచుచో అట్లు నిర్బంధముగ సైనిక శిక్షణ మొసగుట ప్రభుత్వమువారి విధ్యుక్తము. మనవి విద్యార్థులకేది యవసరమో నిర్ణయించుట కీసభవారి కధికారము గలదు. ఈ విషయము సెనెటువారి అధికారమునకు వెలుపలిదిగాదు. ఈ విషయమును సిండికేటువారి యభిప్రాయము గావలెను అని జెప్పి, మూలపదజేయుటకు వీలులేదు. సిండికేటులో గల సభ్యులందరును ఈ కథలో గలరు. ఈ తీర్మాన మిడినమున నోడిపోయినను భయపడ నవసరములేదు. ఇక మిదనైనను ఈ విషయమును గురించి ప్రతివారును బాగుగ విచారించెదడు.

అంతట జి. ఏ. నళేశుమగారి సవరణను వోటునకుపెట్టగా 26 గు రెనుకూలముగను రిగిగురు ప్రతిహేలుముగను సమ్మతుల నొసగుటచే వీగిపోయెనని ప్రకటింపబడెను. తరువాత మాధవయ్యగారి సవరణపై చర్చసాగెను.

బర్నసుగారు:— గౌరవము బలపరచుచు, విద్యార్థులు సైనిక శిక్షణము నందుటకు చాల యుత్సాహముతో నున్నారనియు తల్లిండ్రులు మాత్రము సమ్మతించుట లేదనియు, విద్యార్థులను బలవంతపెట్టెరాదనియు, బలవంతపెట్టుట బానిసలనుగాని స్వతంత్రమును గౌరవించువారట్లు జేయరనియు నడిచెను. బాలురు దుర్బలగుచున్నారను విషయమును తానింతమాత్రమును సంగీకరింపనని నడిచిరి.

టి. వి. శేషగిరి అయ్యగారు:— విద్యార్థులకు బలవంతపెట్టుటయును వాదన, అందరి భయపెట్టుటకు ప్రారంభింపబడెనేగాని అందెట్టి సత్యమునులేదు. మనము నిజముగా జేయునదేమి? యువకుల అర్హుడగు పౌరునిగ నొనర్చుటకాతని కవసరమని మనకు దోచిన విద్యను మన మొసగుచున్నాము. గాని విద్యార్థి గోరుకానిని మన మొసగుటలేదు” అదేవిధముగ విశ్వవిద్యాలయమువారు విద్యాపద్ధతుల నిర్ణయించుచున్నారు. అదే విధముగ అన్ని విద్యావిభాగముల వలెనే, సైనిక శిక్షణము నొసగినగాని, యువకులను నిజముగ అభివృద్ధి యుండజాలదని యెంచి అట్టి శిక్షణము వానికొనగుటకు నిర్ణయించుచున్నాము. రెండవది ఆర్థికపక్షములను గురించినది. ఈ విషయముక ఎవ్వరును భయపడ నవసరములేదు. ప్రభుత్వమువారు రిప్పుడు సైనిక వ్యయముక్రింద 60 కొట్లు వెచ్చించుచున్నారు. నిర్బంధ సైనిక శిక్షణముచే ముందుముందు చాల సైన్యమును తగ్గింపవచ్చునను కారణముచే ప్రధానసేనావాడు తప్పుక, ఇందుకు గావలసిన ధనము నొసగదరనుట కెట్టిసందియమును లేదు. భారతదేశమునకు అధినేతస్థానము నొసగుటకు ప్రభుత్వమువారు చెబుచు ఆక్షేపణలయందు భారతీయులొత్పరక్షణ మొనర్చుకొనజాల రనునది మొదటిది. నిర్బంధ సైనిక శిక్షణము వలన నాయాటంకమును తొలగింపవచ్చును. ఇప్పుడో, మరి

కొంతకాలమునకు అధినివేశస్వపరిపాలనము నునకు తప్పకలభించును. అప్పుడు ఇంకను విశేషమునైననులపై నాధారపడియుండవలసిన యవసరమును దప్పించుకొనవలెననినచో, మనయువకులకు వెంటనే నైనికశిక్షణము నొసగుటకు ప్రారంభింపవలెను. ఇది అత్యవసరముగవిషయము. వెంటనే ప్రారంభింపవలెను. నైనికశిక్షణమును నిర్బంధము చేయరాదను ఆక్షేపణను నేనెంతమాత్రమును నంగీకరింపను.

వి. రామబాబు పంతులుగారు:—నిర్బంధనైనికశిక్షణ తీర్మానము అకస్మాత్తుగా నీ సభవారిపై బడవేయబడెననియు ఇండువలన గల గుర్తవ్వనవ్వములగురించి ప్రజలును, తల్లితండ్రులును యువకులును బాగుగ యోచించుకొనుటకు వ్యవధియొసగబడలేదనియు, ఆక్షేపించిరి. యువకులను నైనికశిక్షణ మందుటకు నిర్బంధింపరాదని చాలమందియెంచుచున్నార. ఈ నైనికశిక్షణ మెట్లుండనో, ఎంతకాలమో స్పష్టముగ తెలియదు. స్పష్టముగ తెలిసికొనకుండ ప్రతిపాదన నంగీకరించుటకు వీలులేదు. ఈ శిక్షణము, ఇదివరకే మిక్కిలి భారముచే కష్టపడుచున్న విద్యార్థులకిది. మరింత భారముగను. ఈ శిక్షణ మందుటకు వారికి వ్యవధిలేదు. అంతియగాక, ట్రైనింగీయలు పటాలమునందు శిక్షణ మందుటకు ప్రతి విద్యార్థికిని చాల వ్యయముగను. చాలమంది విద్యార్థులు వీడవారు. ఇదివరకే వ్యయాధిక్యతచే కష్టపడుచున్నారు. అట్టివారిపై నీ సూతరభారముగూడ మోపుట సరిగాదు. అంతియగాక, విద్యార్థిని ట్రైనింగీయలు పటాలమునకు పంపిన తరువాత ఆతడు మిలిటరీ అధికారుల యత్తరవుల ప్రకారమే నడచుకొనుచుండవలెను. ఆనైనికాధికారులపై విశ్వవిద్యాలయమువారికెట్టి యధికారమునులేదు. అందుచే విద్యార్థి యొక్క విద్యాభ్యాసమునకు చాల అలంకములు గలుగును. ఇట్టి కష్టములనేకములుగలవు. అందుచే నీ తీర్మానము నిప్పుడు బాగుగ విచారించుకొండ పరిష్కరింపజాలము.

చర్చను నిలుపుటకు ప్రతిపాదన

రా. బ. ఓ. తనికాచలం చెట్టిగారు:—ఈ తీర్మానముపై మిగిలియున్నచర్చను రాబోవు సెంటుసమావేశమునకు నిలిపి వుంచవలెనని ప్రతిపాదించిరి. డా. సి. నలేశమొదలియారుగారు బలపరచిరి. చెట్టిగారి ప్రతిపాదనను వోటునకు తెట్టగా 86 గురనుకూలముగను 84 గురు ప్రతికూలముగను సమ్యక్తుల నొసగుటచే ప్రతిపాదనము నెగ్గెనని ప్రకటించబడెను. అంతట నీ తీర్మానముపై చర్చ రాబోవు సెంటుసమావేశమునకు నిలిపియుంచబడెను.

సరిహద్దువార్తలు

జనవరి 21-వ తేదీయందు రాజప్రతినిధిచే సైన్యముచూడబడును

అలహాబాదు, డిశంబరు 16:—ఇటీవల వశీకుస్థానమందు జరిగిన పోరాటమునందు తెక్కుమంది శత్రుసైన్యముందు మడియుటకుకారణము కీర్తికేసులగు తెప్పి నెంటు టాపుగారని పయినీరుబ్రతక సరిహద్దువిశేషి చెప్పుచున్నాడు. టాపుగారు గురిపెట్టి ప్రేల్పుటయందు అతినిపుణుడు. చుట్టుప్రక్కలమాలిక్కులను సమావేశపర్చుటకు హోవెల్ గారు సారవాకెనుండి వెడలిరి.

సైన్యవిద్యాసంబంధమునందు రాజప్రతినిధి జనవరి 21-వ తేదీ న సైన్యము నంత ను బరిక్షించును. పిమ్మట రాజప్రతినిధిగౌరవార్థము ఫిరంగులు కాల్చబడును. (ఆ. ప్రె.)

లికమీషను సూచనలు

ఇంగ్లాండునందలి పోటీపరీక్షలో నుత్తీర్ణులైన భారతీయులకు ప్రయాణపుఖర్చు ఉచితముగ నీయబడును. అలహాబాదు, డిశంబరు 16:— ప్రభుత్వమువారిచే నామోదించబడిన లీమీషనలసంబంధమున నొకసమస్య బయలుదేరెను. ఉచితముగ ప్రయాణపుఖర్చు యిండియాలో నియమింపబడిన సువీరియరు సివిలుసర్వీసు ఉద్యోగుల కీయవలయునా లేదో? సివిలుసర్వీసు ఉద్యోగుల నివాస మెచ్చటనున్నను ఓరరున్స్ పే తీసికొనువారి కెల్లరకును లీమీషనలు వర్తించునని శ్రీనీరుబ్రతక చెప్పుచున్నది. అనగా ఇంగ్లాండునందు జరుపబడుచున్న సివిలుసర్వీసు పోటీపరీక్షయందు దారిలేర ఉద్యోగములందున్న రైల్వే భాగతీయులకును ఉచితముగ ప్రయాణపుఖర్చు నీయబడును. తక్కిన కాపులందు ఆసియాఖండమునందు నివాసులు గానివారికి యింగ్లాండును నీయబడును. (ఆ. ప్రె.)

గవర్న మెంటుసొమ్ము అవహరించినందులకు కేసు ముద్దాయికి 18 మాసములు కఠిన శిక్ష విధించబడెను

లాహోరు, డిశంబరు 16:—జిల్లాకోర్టు ఆయుధాగారమునుండి ఆయుధములను మందుగుండు సామానులనువమ్మి వనూలు చేసిన సొమ్ము అవహరించెనను నేరముపై లాహోరు మాజీ ఖానా యొక్క మహమ్మద్ నవాజ్ కజీరుగారికి పట్టణపు మేజిస్ట్రేటుగారు 18 మాసములు కఠినశిక్షయు, రూ. 200 లు జరిమానాయు విధింపబడెను. జరిమానా నీయనియెడ ఆరునెలలధికముగ కైదునందుండవలయును. (ఆ. ప్రె.)

ఫైదీలకు తిరిగి ఫైదు విధించబడెను

రంగూను, డిశంబరు 16:—ఒక వార్తరును కొట్టినందుకు ఐ. పి. సి. 888, 24 క్లెన్సులక్రింద యమితీక్ తెలులూని యిద్దరు కైదీలు యామితీక్ జిల్లామేజిస్ట్రేటుగారిచే విచారించబడి శిక్షింపబడిరి. మొదటివాడు రెండు నేరములకు శిక్షింపబడెను. ఒక నేరమునకు నాలుగు సంవత్సరములను, రెండవ నేరమునకు ఆరుమాసములను శిక్ష మొదటి కైదీకి విధించబడెను. కాని ఒకే కాలమున రెండు శిక్షలును అనుభవించవలయును రెండవ కైదీకి రెండుసంవత్సరములు కఠిన శిక్ష విధింపబడెను. (ఆ. ప్రె.)

రీడింగుదంపతుల కార్యక్రమము

కలకత్తా, డిశంబరు 16:—14-వ తేదీ ఆదివారమునాడు రీడింగుప్రభృతి ఎడ్వర్డుజూదానుగారు సందర్శించిరి. 15-వ తేదీ సోమవారమునాడు ఫలహారముచేయుటకు తెల్వేడీరుపకు యాదినవ జేక్విన్ నబడియారువచ్చిరి:—టి. ఎ. టేగార్డు దింపతులు, గౌరవనీయులగు సామ్యూల్ బ్రెస్టుగారు, బర్నడంపతులు ఆసోసియేటెడ్డు వాణిజ్యసంఘములయొక్క ప్రారంభసమావేశమందు రాజప్రతినిధి ఉపన్యసించెను. డాక్టరు స్టాల్ గారికి రీడింగుప్రభృతి వర్చసమిచ్చెను. లిట్టెనదంపతులతో దొరతనపు భవనమందు రీడింగుదంపతులు విందారగించిరి. 16-వ తేదీ మంగళవారమునాడు యాక్రింద జేక్విన్ బడిన ప్రముఖులు తెల్వేడీరునందు ఫలహారముచేసిరి:—ఫుట్టి దంపతులు, గాంగిలదంపతులు, జగదేశచంద్రబోసు, నాయని భార్య, గౌరవనీయులగు కెన్నెత్తుమాకేగార్లు. (ఆ. ప్రె.)

సారస్వతనికేతనము - వేటపాలెం

మాసారస్వత నికేతనమునకు చాలకాలమునుంచి కొరవగా నున్న గడియారమును ఉచితముగా యిచ్చుటకు ప్రస్తుతము బాపట్లలో సర్వజనరంజకముగా పురాణిక చరిత్రలకు సంబంధించిన కథలను ప్రదర్శించుచున్న స్టూడియోమా ప్రాప్రయిటరు శ్రీయుత ఎ. జి. మొదలియారుగారు రుదారభావముతో, వాగ్దత్తును గావించిరి.

డా. వెం. శ్రేష్ఠి, ప్రతిష్ఠాపకాధ్యక్షుడు.

ఆసోసియేటెడ్డు వాణిజ్యసంఘములు వృత్తిసమితులను విజృంభింపజేయుటకు తీర్మానము కలకత్తా, డిశంబరు 17:—నేడు ఆసోసియేటెడ్డు వాణిజ్యసంఘసమావేశమయ్యెను. వ్యాపారమైన విధానమున వృత్తిసమితులను వికసించుచేయువలయునని తీర్మానింపబడెను. 1905 వ సంవత్సరమునకు దగ్గర బజారులందుగాని మరయొక దేశమందుగాని కానుకొల నీరాజ్యములవారు కావలసిన సకులను గొనుమిం దేడివారు. ఇప్పుడు అవిలువం దున్న రిగ్యులేషను యింగులకు ప్రతిబంధముగ నున్నది. కాన వెనుకటి అధికారమును రాజ్యముల కిచ్చుటకు అవసరమైన మార్పు యాశాసనమందు గావించవలసినదని యిండియా ప్రభుత్వమువారు అధినివేశ కార్యదర్శిని గౌరవలయునని నొక తీర్మానము గావించబడెను. (ఆ. ప్రె.)

కోవూరుతాలూకా ప్రాథమికోపాధ్యాయ మేనేజర్ల మహాసభ

ఈనెల 20 తేదీ శనివారము ఉదయము గం 9 లకు నెల్లూరు జిల్లా కోవూరుతాలూకాలోని ఎయిడెడ్ పాఠశాలల ఉపాధ్యాయ మేనేజర్ల మహాసభ కోవూరుజోడ్డు పాఠశాలా భవనమున సమావేశమగును గాన తత్సభకు తాలూకాలోని టీచరు మేనేజర్లందరు తప్పక దనునెయ్యిస్థాగితులు. ఉపాధ్యాయ మేనేజర్లకున్నా ఆహ్వానింప బడినవారి కిన్ని బస, భోజనవసతులు వుచితముగా యేర్పాటు చేయబడినవి.

* * * నెల్లూరుమండల ప్రాథమికోపాధ్యాయ మేనేజర్ల ఆవసరమహాసభ * * *

ఈనెల 26, 27, 28 తేదీలలో జుగు నెల్లూరు మండల ప్రాథమికోపాధ్యాయల మహాసభతోబాటు 28 తేదీ పగలు గం 11 లనుంచి వై ఆవసర మహాసభ కావజోడ్డు హైస్కూలునందు ఇదివరలో మండలవిద్యాసంఘమున మొలరుగా నుండి యెక్కువగా ఎయిడెడ్ పాఠశాలలకు యెక్కువ సహాయము చేసినటువంటిన్నీ శ్రీ వెంకటగిరి మహారాజా వారి కాలేజి హైస్కూలునందు ఉపాధ్యాయులుగా నుండిన శ్రీమకా నేలటూరు శింగరాచార్యులవారి ఆధిపత్యముక్రింద సమావేశమగును గాన మండలములోని యావన్నుంది (ద్రవ్యసహాయముపొందు ఉపాధ్యాయ మేనేజరులందరు తప్పక దయచేయవలయునని ప్రార్థించుచున్నాడు.

మండలములోని ఉపాధ్యాయమేనేజర్ల నెంబరు సంఘ కార్యదర్శులు వెంటనే తమ నెంబరులయందు ఆవసరసభలు జరిపి చిత్తుతీర్మానములు మాకార్యస్థానమునకు 20-12-24 తేదీలోగా పంపుచు యేతవసరమహాసభకు వచ్చు ప్రతినిధుల జాబితాకూడ పంపప్రారీతులు.

కనుప రి నారాయణయ్య, కార్యదర్శి

నెల్లూరుమండల ఉపాధ్యాయ మేనేజర్లసంఘము, వాగ్వ పరివారి వీధి నెల్లూరు.

1925
లోటన్
1925

ఆఫీస్ క్యాలండర్ ౧-కి నెల 0-6-0 లోటన్ డయరి ౧-కి వెల 0-6-0

కే. ఆళవందారుశెట్టి నెం 309 చెనాబజార్, మదరాస్.

అత్యద్భుతకుమ్మరోగనివారిణి

ఈములేదని రుజువుచేయువార్కిరు 116-0.0 లు బహుమాన మివ్వబడును. అష్టాదశ కుమ్మరోగములుగ్యాగంటోగ సమర్పించును 1 నెలకు సరిపడు బౌషధము ధర రు. 6.0-0 రెండునెలలకు పరిపడు బౌషధము నెల రు. 10.0-0 ప్యాకింగు పాట్లుఖర్చులు కేరు. నూరు యోగ్యతాపత్రికలు గల క్యాటలాగు యివారు. 1273

రెడ్డి అంతు కో, ప్రాప్రయిటరు, యం. నుభ్యాశెట్టి, గోపాలపురం, క్రొత్తపేటపొట్టు గోదావరిజిల్లా

1925
అ గ స్తు వారి
1925

ఆఫీస్ క్యాలండర్ ౧-కి నెల 0-6-0 డయరి ౧-కి వెల 0-6-0

దొరసాని కంపెని లిరి పెరియన్న మొదలిపేది, మిన్ టుపోస్టు, మదరాసు

బెల్గాం కాంగ్రెసు

ప్రతినిధులకు ప్రేక్షకులకు హెచ్చరిక

- (1) రైల్వేటిక్కెట్లు కొనుగారు బెల్గాం తాలకవాడి రైలుస్టేషనుకు టిక్కెట్లు కొనవలెను. ఆ స్టేషను కాంగ్రెసుశాలకు సమీపమున నున్నది.
- (2) మ చిన్నట్ల త్రాగుటకు చెంబులు తెచ్చుకొనవలెను.
- (3) సన్మానసంఘమువారు టీ, కాఫీ, గున్నగు సానిటరీయముల నియ్యరుగాని కాఫీదుకాణములను యితరులు పెట్టెదరు. ఆదు కాణములలో కావలసిన వారు కొనుక్కొనవచ్చును.
- (4) బసలు పూర్తియైనవి. ఒక్కొక్కగదిలో ఆరుగురుండవచ్చును. మొత్తము 80 బ్లాకులున్నవి. ఒక్కొక్క బ్లాకులో 12 గదులుండును. మొత్తము 960 గదులు గడికి ఆరుగురువంతున 5760 మందికి తావుగలదు. గడిలో నుండగోరువారందరును చెరి నాలుగురూపాయలు బాడుగయియున్నవలెను. ఈ గదులలో నివసించగోరువారు వెంటనే తెలియజేయవలెను.
- ఇవిగాక ప్రత్యేకముగ 70 కుటుంబశాలలు నిర్మింపబడెను. ఒక్కొక్కశాలలో ఆరుగురు విశాలముగా నుండవచ్చును. ఒక్కొక్క కుటుంబశాలకు 50 రూపాయలు బాడుగ యియున్నవలెను.
- ప్రతినిధులును ప్రతి బ్లాకునందును సూపర్వైంటెంటు కార్యాలయ చూడును. అచట విజయనగరమును కాంగ్రెసుకుచ్చిన విషయము లన్నియును తెలియగలవు.
- ప్రతినిధులును, ప్రేక్షకులును, సన్మానసంఘసభ్యులును శిబిరమునకు రాగానే నాలుగు రూపాయలు గడి బాడుగనిమిత్తము చెల్లించి రక్షిదుపుచుకొనవలెను.
- ప్రతినిధులకును, ప్రేక్షకులకును, సన్మానసంఘసభ్యులకును వారివారి టిక్కెట్లును, భోజనము టిక్కెట్లునుగూడ ప్రతిబ్లాకులోను బ్లాకుసూపర్వైంటెంటు కచ్చేరీలోనే దొరుకును. విజయనగరమున నివసించువారందరును అచటనే టిక్కెట్లు కొనవలెను.
- ఒకగదిలోనున్నవారందరుకులసి రెండు రూపాయలు ధరావతు చెల్లించినచో సన్మానసంఘమువారిక లాంతరునిచ్చెదరు. ఒకగదికి ఒకలాంతరమాత్రమే యియ్యబడును. వారు లాంతరు తిరిగి యిచ్చివేసినపుడు వారికి రెండురూపాయలును తిరిగి యిచ్చివేయబడును.
- వీలె సంతవరకు స్పెషలు ట్రెయినులలో వచ్చినచో చాలనడుపాయముగా నుండునుగాన అటుల రాదలచినవారు రైలుకంపెనీవారికి ముందుగా తెలుపగోరెదము.
- “వచ్చినవారు తెచ్చుకొనసామును యితరులవహించకుండ దాచుకొనుటకు విజయనగరమున బాంకి ఏర్పాటుచేయబడినది. ఆ బాంకిలో సాము దాచుకొనగోరువారు అర్ధ రూపాయలునుము చెల్లించవలెను” అని సన్మానసంఘమువారు ప్రకటించిరి.

మితవాదుల సభ

బెల్గాంలో జరగవలెను

మితవాదులసభ బెల్గాంలో జరగవలెను 26, 27 తేదీలలో ఆసభ లక్నోలోనే జరుగునని మితవాదవాదులు మహమ్మదాలీగారికి మోతీలాలుగారికి తెలియజేసిరి. అలహాబాదులో 26 తేజ హదరుగారి అధ్యక్షతక్రింద జరిగినసభలో లక్నోసభకు ప్రతినిధులెన్నకొనిరి. (ఆ. ప్రె.)

39 వ దేశీయమహాసభ

సన్మానసంఘాధ్యక్షుని ప్రకటనము

జాతీయవిద్యాభివృద్ధి

“దేశమునందు జాతీయవిద్యాభివృద్ధికి పనిచేయువారందరును బెల్గాంలో సమావేశమకాలెను. జాతీయవిద్యనుగూర్చి మనపద్ధతిని వహింపుచేదమాకే వివరించెను. “జాతీయజీవనమున జాతీయవిద్య స్థిరస్థంభులలో నొక్కటిగా నితరకే వీర్పడినది.” అని మహాత్ముడు ఘోరక్షరమహావిద్యాలయ వార్షికసభలో నుడిచెను. ప్రభుత్వవిద్యాలయముల బహిష్కరణము నిలుపజడవచ్చును. కాని జాతీయవిద్యాప్రచారము జరుగుచునే యుండవలెను గాన నందులకుస్థిరములగువీర్పాటులు జరుగవలెను. బాబూ భగవాన్దాసుగారు మున్నగువారు కాశీవిద్యాపీఠమును గూర్చి కొంతపనిచేసిరి. నిరుడు ప్రత్యేకజాతీయ విద్యామహాసభను జరిపిరి. ఈసభ్యము మనము తగినవీర్పాటులను నిర్ణయింపవలసియున్నది. ఇప్పుడున్న వానినిజాతీయవిద్యాసంఘమునకును గూడ నూచనలు చేయవలెను. ఇప్పుడున్న విద్యాశాలలో గల లోపములనుగూర్చిగూడ ఆలోచింపవలసియున్నది. మతము, జాతీయత, ఆర్థిక, సాంఘికాభివృద్ధి మున్నగువిషయములందు యిప్పుడు వక్రార్థప్రాయము లేర్పడినది. అందునల జాతీయోత్సాహము దుర్బినియోగముననున్నదిగాన జాతీయవిద్యనుగూర్చి అధికమగు శ్రద్ధజూపుట తత్వసరము.

ఈసభ్యము జాతీయవిద్యామహాసభను జరుపదలచెదరు. జాతీయవిద్యావిషయమున పనిచేయుచున్నవారి సమావేశమును మాత్రమే జరుపదలచితిమి. ఈరీతిగా చర్చించిన కొన్నిమార్గము లేర్పడగలవు. మహాత్ముగారి, బాబూరాజేంద్రప్రసాదు, మా లానా మహమ్మదాలీగార్ల సభలో పాల్గొనుటకు సమర్థులించిరి. గాన జాతీయవిద్యవిషయమున పనిచేయుచున్నవారందరును బెల్గాంలోజరుగఁగల్గిన జాతీయవిద్యాసభకు ముఖ్యముగా రాగోరవచ్చు. ఏ తేదీని జరుగునదియు ముందు తెలుపబడును” అని దేశపాండిగారు ప్రకటించిరి.

భారత కాంగ్రెసు సంఘసభ

బెల్గాంలో 23వ తేదీని జరుగును

ఈనెల 23వ తేదీని భారతకాంగ్రెసుసభ బెల్గాంలో జరుగును. కార్యక్రమము ముగియగానే ఆసభయే విషయనిర్ణయసభగా మారగలదు. (ఆ. ప్రె.)

భారత కై స్రవమహాసభ

బొంబాయిలో 29, 30, 31 తేదీలలో జరుగును

లక్నో కై స్రవకాశాలప్రెస్సిఫలు దాక్టరు జే. ఆర్. చిదంబరంగారి అధ్యక్షతక్రింద 11 వ భారత కై స్రవమహాసభ బొంబాయిలో యీనెల 29, 30, 31 తేదీలలో జరుగును. (ఆ. ప్రె.)

కాశీ విశ్వవిద్యాలయము

అలహాబాదు హైకోర్టులో కేసు

రాండుగ్రంథ సింగుగారు ఎల్. ఎల్. వి. ప. రీ. త్త. కు వెళ్లెను. మాడవతరగతిలో రావలసిన పాసుమార్కులు ఆయనకు వచ్చినవి. పరీక్ష లేనప్పటికీ విశ్వవిద్యాలయమువారు మాడవతరగతిని రద్దుచేసిరి. ఆకారణమున ఆవిద్యార్థి పాసుకాలేదని వారు తెలిపిరి. అది అక్రమము గాన తాను పాపైసట్లు నిర్ణయింపవలెనని సింగుగారు అలహాబాదు హైకోర్టులో కేసుజేసిరి. విశ్వవిద్యాలయమువారి పక్షమున 500 సప్రాగారు వాదించిరి. విశ్వవిద్యాలయమువారి నిర్ణయములగూర్చి తీర్పుచెప్పటకు కోర్టులకు అధికారము లేదనిరి. విధింపబడినపట్టుల ప్రకారము విశ్వవిద్యాలయమువారు నడుమకొనవలసిన బాధ్యత గలదనిసింగుగారి పక్షమున ప్యారీలాలు బెనర్జీ గారు వాదించిరి. (ఆ. ప్రె.)

లక్నోపురవిశ్వవిద్యాలయ పట్టప్రధానోత్సవము

లక్నోపురము, డిసెంబరు 15—గవర్నరుగారి అధ్యక్షతక్రింద లక్నోపుర విశ్వవిద్యాలయపట్టప్రధానోత్సవము నేడు జరగవలెను. ఘోషాస్త్రీలలో నూర్జహానుయూసఫ్ కన్య ఈ విశ్వవిద్యాలయచారిత్రమందు పట్టప్రధురాలైనవారిలో ప్రథము కాదు. (ఆ. ప్రె.)

‘భారతదేశీయ మహాసభ’

1920-1923

గతసంవత్సరము కాశీనాథ కాంగ్రెసుకాంగ్రెస్ అఖిల భారత కాంగ్రెసుసంఘము సమావేశమై కాంగ్రెసుయుక్తయు కాంగ్రెసుకమిటీయుకూ తీర్మానములను, లెక్కల జాబితాయును ప్రతిసంవత్సరమున సంవత్సరనివేదికలో బాటు ప్రచురింపవలెనని తీర్మానింపబడెను. ఇంతేగాక 1920 లో జరిగిన కలకత్తా స్పెషలు కాంగ్రెసు నాటకుండి 1923 డిసెంబరులో కాశీనాథలోజరిగిన కాంగ్రెసులోను కాంగ్రెసు కమిటీ పర్మింగుమిటీలలోను గావింపబడిన తీర్మానముల నన్నిటిని పిలుచుకొని ప్రచురింపవలెనని గూడ తీర్మానింపబడెను. ఆ తీర్మానముప్రకారము అసహాయోద్యమము కలకత్తా స్పెషలు కాంగ్రెసులో నంగీకరించిన నాటకుండి 1923 ఆఖరువరకు తీర్మానము లన్నియును జేర్చి ప్రకటించిన పుస్తకము మా కార్యాలయము చేరెనది. ఇందు 1920 మే 31, 31 తేదీలందు కాశీలో కిలాఫత్ప్రశ్న గూర్చియు పంజాబు విచారణగూర్చియు ఆలోచించుటకు సమావేశమైన అఖిలభారతకాంగ్రెసు సంఘతీర్మానములగూడ జేర్పబడినవి. తిలకుస్వరాజ్యనిధి లెక్కలు మూడేండ్లకును వివరముగ జేర్చు పుస్తకము ప్రతియేడును ప్రచురింపబడెను. ఈ పుస్తకములో క్లుప్తముగాత్రము చెప్పబడినవి. ఇయ్యది కాంగ్రెసు అసహాయనిధాంతము నవలంబించి మొదలు తత్సారిత్రమును చెల్లుటకు చాలసహాయకరముగ నుండునని చెప్పవచ్చును. కాంగ్రెసువాదియైన ప్రతివానిచేత నుండదగినది.

13 వ పాపి దీ జిత

పంజాబు ప్రభుత్వపు ప్రకటనము

“ఈజిత దిశబరు 13 వ తేదీకి చొనియరు తాలూకా లోని 26 వ చాకు చేరెను. అచటి జయిల్దారు కొడుకు సర్దారు జమీనాసింగుగారు పట్టుకొరకు తుపాకిని కాల్చగా ఆగుండు ఆస్తికముగ జతలోనివారి కొకరికి తగిలినదని చనియరు తాసిల్దారు 13 వ తేదీని పంసిన తంతివార్త 14 వ తేదీ ఉదయమునకు లాహోరు జిల్లామేజిస్ట్రేటుకు అందినది. వెంటనే జిల్లామేజిస్ట్రేటును, పోలీసు సూపర్వైంటెంటును లాహోరునుండి బయలుదేరి ఆనాడు మధ్యాహ్నము రిగంటలకు ఆగ్రాముకు చేరిరి. “జమీనాసింగుగారు చెరువువద్ద బాతులపై తుపాకి ప్రేల్చగా ఆగుండు ఆస్తికముగా ఒక అకాలీకి తగిలినది. అంతట నేను వెళ్లి తుపాకిని తీసికొంటిని. అంతలో అకాలీలు తరుము కొనివచ్చి జమీనాసింగుగారిని పట్టుకొనిరి. పోలీసుయిన స్పెక్టరు వెంటనే ఐ. పి. సి 388 క్షేత్రము ప్రకారము జమీనాసింగుగారిపై కేసు వ్రాసెను. కాని జమీనాసింగుగారిని వదలుడనగా మేముపుడు వదలము. పెద్దయ్యద్యోగి ఎవరైన వచ్చినచో అతనికి వశపరచెదమని జతవారు చెప్పి యిటకుండి మాంటిగోమరీజిల్లాలోని 4 వ చాకుకు వెళ్లిరి” అని తాసిల్దారు 26 వ చాకువద్ద జిల్లామేజిస్ట్రేటుకు తెలిపెను. వారందరును వెంటనే ఆటనుండి బయలుదేరి సాయంకాలము 4 1/2 గంటలకు 4 వ చాకు చేరిరి. అచట జతేదారు జరిగినసంగతిని జిల్లామేజిస్ట్రేటు తెలిసెను. సింగును వదలవలెనని జిల్లామేజిస్ట్రేటు జతేదారులో తెలిపెను.

“నిన్న సాయంకాలము ఆస్తికముగా గుండు ఒక అకాలీకి తగిలినది. అంతట జతవారు నన్ను పట్టుకొనిరి. పోలీసు యిన స్పెక్టరు ఆర్డరు కాంటిసింగుగారి ఆజ్ఞప్రకారము నేను ఆ కాలీపైని తుపాకి కాల్చితిని అని జతవారు నన్ను నిర్బంధించి నాచేత వ్రాయించిరి” అని అకాలీలయెదుట సింగుగారు మేజిస్ట్రేటుతో తెలిపెను. “ఆస్తికముగా తగిలినదానిని నేను అకాలీపై కాల్చలేదని” గ్రంథసాహెబు సాక్షిగా ప్రమాణము చేయుమని మేజిస్ట్రేటు సింగుగారిలో చెప్పెను. ఆయన ప్రమాణముచేసెదనుగాని అకాలీలు అంగీకరింపలేదు. జమీనాసింగువద్ద దొరికినవరి కొన్ని కాగితములను ఒకతూటాను అకాలీలు మేజిస్ట్రేటుకిచ్చిరి. గానును తగిలిన అకాలీని అచ్చు సరు పంపించిరిగాన అతనిగాయ మెంత బలమైనదో కనుగొనవలెనని పోయినది. జమీనాసింగుగారిని అరెస్టుచేసిరి. ఇక విచారణజరుగును. ఇనస్పెక్టరు ఆజ్ఞప్రకార ముతడు తుపాకి కాల్చెననుట కారాధామేమియును దొరకలేదు” అని పంజాబు దొరతనమువారు ప్రకటించిరి. (ఆ. ప్రె.)

మీజీవితమును భీమా చేయించుకొన గోరికచో బ్ర టానియా లైఫ్ అసూరన్న కంపెనీ లిమిటెడ్

మిక్కిలి ఆకర్షణీయమైన భీమాపద్ధతులు, సరస మైన రేటులు, ధారాళమైన పాలసీపద్ధతులు, సామర్థ్య మైన నిర్వాహకము, ఆలశ్యములేకుండా సొమ్మును (క్లెయిమ్సు) చెల్లించుట మున్నగు సౌకర్యములు గలవు.

వివరములుగల నోటీసులు, ప్రాప్త్యుక్తులు కా వలసినవారు వ్రాసిన పంపబడును.

చీఫ్ ఏజెంట్: జి. ఏ. ఎన్. రావు, బి. ఎమ్.

20, కచ్చారశ్రేణి అగ్రహారం, మద్రాసు.

వాతావరణస్థితి

1924 సం॥ డిశంబరు నెల 17-వ తేదీ బుధవారము

ముఖ్యజిల్లాలు	ముంబైలో అత్యధికమైనది	ముంబైలో అత్యల్పమైనది	వర్షము	వర్షము	జలవనరులను సంవత్సరమునకు పొందే పుష్కలము
	గ్రేడ్ 24	గ్రేడ్ 24	గ్రేడ్ 24	గ్రేడ్ 24	గ్రేడ్ 24
గోపాలపురం	798.	61.1	...	24.88	44.95
విశాఖపట్టణము	81.6	69.8	...	15.44	37.09
కాకినాడ	80.4	67.1	...	21.87	39.09
మచిలీపట్టణము	81.6	67.8	...	12.04	41.59
కర్నూలు	85.8	63.8	...	8.58	26.01
బళ్లారి	86.9	62.9	...	2.45	20.51
కడప	87.0	65.8	...	7.20	31.23
నెల్లూరు	88.6	68.9	...	21.39	37.98
మద్రాసు	84.0	69.4	...	21.80	50.74
కడపూరు	82.1	69.6	...	27.15	52.94
నెలము	88.0	65.7	...	5.76	39.80
కోయంబట్టూరు	80.8	68.0	...	11.37	22.29
తిరుచనాపల్లి	84.8	67.7	0.18	9.53	38.18
నాగపట్టణము	81.2	71.4	0.25	24.89	54.98
మధుర	85.2	71.8	...	5.24	33.58
పాంబర్	82.9	72.3	1.80	15.48	37.00
తిరునల్వేలి	0.04	20.45	28.34
తిరువేండవరము	83.1	73.5	0.04	14.56	64.51
కొచ్చిన్	88.1	74.4	...	15.31	114.51
కాలికట్టు	92.4	72.5	...	20.71	117.16
మంగళూరు	98.0	73.6	...	4.13	125.68
బెంగళూరు	81.2	58.9	...	2.92	35.37
మెర్కాల్	74.2	57.6	...	6.96	125.46
కొడైకనాల్	62.18

సర్కారులు:—కొన్ని చోట్ల ఒక మోస్తరగ మేఘము లున్నవి. తక్కినచోట్ల నిర్భలముగనున్నవి. విశాఖపట్టణము కాకినాడలో ఆర్ద్రత ఎక్కువ. శీతోష్ణస్థితిలు సమముగ మామూలుగ నున్నవి.

దక్కన్:—మేఘములు చాలక నున్నవి. కర్నూలులో రాత్రివేదిమి 4 డిగ్రీలు ఎక్కువ.

కర్నాటకము:—మేఘములు ఒక మోస్తరగ నున్నవి. శీతోష్ణస్థితి మామూలుగ నున్నది.

ఎన్. ఆర్. య. సావూరు,

వాతావరణ శాస్త్రజ్ఞుడు.

పండిత మదన మోహన మాలవ్యాగారు

లాహూరు, డిశంబరు 15:—పండిత మదనమోహన మాలవ్యాగారు వా.జానిజ టకు పయనమై వెడలిరి.

(ఆ. ప్రె.)

మదరాసు కార్పొరేషను

మెడ్డిగారి అగ్రి మెంటు

కార్పొరేషను ఉరుకు బాలికాపాఠశాలలు

నిన్నటిసాయంత్రము రిప్పన్ భవనముందు మదరాసు తురపాలక సంఘసభ్యులు ఖా॥ బి॥ మహమ్మద్ ఉస్మాన్ సా హెబుగారి ఆధ్యక్షతక్రింద సమావేశమైరి. కమిషనరు జి. టి. బోసుగారున్న హాజరైరి.

ప్రథమమున స్థాయిసంఘము (విద్యాశాఖ)నందు డాక్టరు. ఏ. వెల్లుగారి స్థానముందు మరయొక సభ్యుని ఎన్నుకొనుటకు సమ్మతులు దీనునబడగ ధనపాలు మొదలియ్యుటగా రధి కసంఖ్యకులచే నెన్నుకొనబడిరి.

ఉరుకుబాలికా పాఠశాలలు

మధ్యాహ్నం తోట స్థలమునందు నివసించు మహమ్మదీయులు అచ్చటనున్న ప్రత్యేక ఉరుకుపాఠశాలను కార్పొరేషనువారు తమవశముజేసికొనుటకు మహజరును పంపిరి. ఈవిషయమై అబ్దుల్ హమీదుఖానుగారు ఉత్తరమును వ్రాసిరి. అందుపై కార్పొరేషనువారు క్రింది తీర్మానము గావించిరి:—

(1) “మధ్యాహ్నం తోట ప్రాంతముందు నివసించు జనులు విద్యాసంఘమునకు 5.12.24 న పంపిన మహజరు ననుసరించి సదరు డివిజనులో ప్రస్తుతము పోషకాలేక క్షీణించుచున్న ఉరుకు బాలికా పాఠశాలలను 1925 సం॥ జనవరి 15 తేదీ నుండి తగిన వస్తుసామగ్రితోడను, శిక్షణ బొందిన ఉపాధ్యాయులతోడను కార్పొరేషనువారు పోషించెదగ.

(2) కార్పొరేషను పాఠశాలలు సంవత్సరమున కొక తూరి సున్నము కొట్టించబడును.

సంగీతబోధకురాలు

“పై క్రాప్టు సర్కిల్లోనున్న రెండు క్రొత్తపాఠశాలలకు 1000 దీపములున్న, నెలకు రు. 40-1.50 లపై, రు. 15 లు రిక్తా ఖర్చులతో నొక సంగీత బోధకురాలను నియమించవలెను.”

డాక్టరు రామకామతుగారు:—“పై క్లాజు రాబోవు సమావేశముందు చర్చింపబడుటకు” సవరణ నుపపాదించిరి.

బలపరుపబడిన పిదప వోటుకు బెట్టుబడి అధికసంఖ్యకు లచే తీర్మానింపబడెను. మదరాసు నాయుడుగారు పోలు గోరగ 11 గురు అనుకూలురు 8 మంది ప్రతికూలురు తేలిరి. సవరణ నెగ్గెను.

“ప్రభుత్వమువారి వద్దనుంచి ఆసాధారణ ఖర్చుక్రింద ఆమోదము బడసినపక్షమున చనిపోయినట్టి రాధా క్రిష్ణయ్యర్ గారి భార్య కు నున్న, కుమారు న కు నున్న విరాళము నొసంగబడును. ప్రత్యేకవ్యక్తుల విషయములు స్థాయి సంఘము (వన్న ఆర్థికసంఘము) వారి సమక్షమున వారి యామోదమును బడయవలెను.”

చర్చితకనే పై ఉపపాదనలు తీర్మానింపబడెను. కార్పొరేషనుకున్న మెడ్డిగారిని అగ్రిమెంటు

“జె. డబ్లియూ. మెడ్డిగారిని మదరాసు కార్పొరేషను తరపున (1) ఇంగ్లండులో ఏజెంటుగను, (2) కార్పొరేషనుకు సలహానొసంగు ఇంజనీయరుగను నియమించుటకుగూర్చి కార్పొరేషనువారికి మెడ్డిగారిని అగ్రిమెంటుయొక్క చిత్తు నమూనాలు కార్పొరేషనువారి ఆమోదమునకై కమిషనరుగారు 7.7.24, 28.8.24 లయందు పంపిరి. వానిని చదువడమైనది.

సర్వీసు అగ్రిమెంటుసంఘము వారు మార్పు చేసి న ప్రకారము సభ్యులు ఆమోదించుచున్నారు.

పై తీర్మానము వ్యతిరేకాభిప్రాయములేక ఎల్లరచే నంగీకరింపబడెను.

“అగ్రిమెంటుకు జతపరచిన షేడ్యూలునందలి వామా సాలనుగురించి స్థాయిసంఘమువారిచే మార్పుచేస బడిన రీతిని ఏజెన్సీఅగ్రిమెంటు సభ్యులయెదుట జర్పించుటకు జేబడినది.

సి. భక్తవత్సలనాయుడుగారు:—చట్టముయొక్క:—య మములక్రింద మనముకతూరి తీర్మానించిన తీర్మానమును మార్పుటకుగాని రద్దుచేయుటకు గాని పిలుగలదు.

అధ్యక్షులు:—కార్పొరేషనువారికి నైతికనూత్రము లు గలవు. వానిని పాలించవలెను.

కె. వ్యాసారావుగారు “జేసికొనిన కాంట్రాక్టు ఇరు వురిలో నెవరైన రి నెలల నోటీసునొసంగిన అగ్రిమెంటు రద్దు గును” అను సవరణ నుపపాదించుచు మెడ్డిగారిని రి సంవత్సరము

లు పనిచేయుమనట భాష్యముగాదు. వారు ఈ మూడుసంవత్సరముల కాలములో జబ్బుపడవచ్చును. లేదా వేరొక దేశమునకు బోవచ్చును. కాన అట్టినిర్బంధమునియము ముండరాదు.

డాక్టరు రామకామతుగారు పై యభిప్రాయముతో నేటిభవించిరి.

వి. చక్రవర్త్యు కెట్టిగారు:—ఈవిషయములో నైతిక నూత్రములకు భంగమునట్టి దేదీయులేదు. రేటు పేయర్ల డబ్బు అనవసరముగ దుబారాగ ఖర్చుపడకుండ జూచుట ప్రతి నిధులముగు మనయొక్క. ధర్మము రేటుపేయర్లకును కార్పొరేషనువారికిని వ్యతిరేకముగనున్న అట్టిఖర్చును ఆమోదించుట కాక్షేపణ చెలుపవచ్చును.

సి. భక్తవత్సలనాయుడు:—కార్పొరేషను వారి గౌరవముగాని నీతిగాని ఏవిధముగ భంగపరుపబడునో చెల్లు కున్నది. మనము తీర్మానమునకు విధిగ బద్ధులము గానుండుటకు దానిని మార్పుటకు మన కధికారము గలదు.

రా॥ బి॥ టి. మదరాసు నాయుడు, పవెలు నటరా జముదలియ్యాను గారలు సమాజ నాక్షేపించిరి.

సామి వెంకటాచలం కెట్టిగారు సవరణ బలపరచుచు అందు వ్యాయశాస్త్రవిరుద్ధమైన దేదీయు లేదని పల్కిరి.

పిదప సవరణ వోటుకు బెట్టుబడి పోషియెను. పోలు డిస్ కం నుబడగ అనుకూలురు 10 ప్రతికూలురు 16 సభ్యులు తేలిరి.

డాక్టరు రామకామతుగారు:—అగ్రిమెంటు రివ పే రాలో “మరియునాతని అనుచరులు” అనుమాటను తీసివేయువల యునని ఉపపాదించుచు ఎట్టియుద్వోగులుండవలెనో ఎంద రుండవలెనో ఆవిషయముతయము కార్పొరేషనువారు విచారింప వలయును అని పల్కిరి. టి.మి.నాక్షేపించరంపిట్టిగారు సవరణ బలపరచిరి.

ఆర్. మదనగోపాలనాయుడుగారు:—ఉద్వోగులు అనగ శాశ్వతముగ నియమింపబడువారు గాదు. మెడ్డిగారు ఇతరస్థలములకు కార్పొరేషను పనిమీద వెళ్లవచ్చును అతనికి తోడ్పడటకై గుమస్తాలు జమానాలు మొదలగువారు కావలసి యుండురు. కావున అట్టిసౌకర్యములు వారి కొసంగబడవలెను.

సి. భక్తవత్సలనాయుడుగారు:—కార్పొరేషను భగ్యవత్సలముగాదు. పెచ్చుజీతములు దీయు అధికారమున్న స్వల్పవ్యయములన్నింటిని భరింపజాలదు

ఓ. శ్రీనికాచలం కెట్టిగారు సవరణ నాక్షేపించుచు కార్పొరేషను పనిమీద ఇతరస్థలములకు పోవునపుడు మెడ్డి గారికి వారివద్ద చిన్న ఉద్వోగుల ఖర్చునొసంగవలె ననిరి.

కె. వ్యాసారావుగారు:—“మెడ్డి గారుఇతర స్థలముల కు పోవునపుడు కార్పొరేషనువారు అప్పు డప్పుడు ఊర్ష్యను చేయగలట్టి ఉద్వోగుల ఖర్చు” అనుసవరణ నుపపాదించుచు ఉద్వోగులు అనవసరమో అనవసరమో కార్పొరేషను వారు నిర్ణయించ వలయునని పల్కిరి.

బ్రౌనుగారు:—సవరణ నాక్షేపించిరి.

సామి వెంకటాచలం కెట్టిగారు “ముందుగ స్థాయిసం ఘమువారు కాంక్షను చేసిన ప్రకారము” అని సవరించగ సభ్యుల సవరణ కంగీకరించిరి.

పిదప మరికొన్ని సవరణలు కొంచుసభ్యు లుపపాదించ బోగ మదనగోపాలనాయుడుగారు అగ్రిమెంటు నకట్లసభ్యుల యొద్దలేనందున ముందు అగ్రిమెంటున కట్లముక్రింది సభ్యు లకంద జేయబడినపిదప తర్వాతప్రారంభింపవచ్చునని కొరగచర్చ నంతటితో ముగించిరి.

టెలిఫోను కంపెనీరేట్లు

డాక్టరు వి. రామకామతుగారు:—“టెలిఫోను కంపెనీవారు గావించిన రేట్లపై కొన్ని వారు తమయాక్షేపణ చెల్లుపుచు, దినమునకు రెండుచొచ్చితుము పిలుపులున్న మాసము నకు రు 17-0-0 లు రేటులన చాల ఇబ్బందులు గలుగును గాన నెలకు రు 15-0-0 లును దినమునకు రి ఉచితముగ పిలుపులు ఉం డునటుల ఏర్పాటు చేయవలయునను ప్రతిపాదన నుపపాదించిరి.

అబ్దుల్ హమీదుఖానుగారు:—“నెలకు రు 10-0-0 లున్న 200 ఉచితముగ పిలుపులను” సవరించిరి.

సవరణ వోటుకు బెట్టుబడి సభ్యులచే నంగీకరింప బడెను. పిదప గం 7-30 లకు సభ ముగింపబడెను.

నర్ వెడలికు నైటుగారి ఉపన్యాసము

కలకత్తా, డి శం బ రు 15:—నా నా జా తి సభ కావించిన పనులను చెల్పుచు నొక యుపన్యాసము నేటి రాత్రి సర్ వెడలిక్కు నైటుగారిచే నీయబడెను. ఉపన్యా సము వై. యం. సి. ఎల్ నీయబడెను. (ఆ. ప్రె.)

ఆంధ్రపత్రిక

1924-వ సం॥ 17-వ తేది

బుధవారము

బ్రిటిషు రాజనీతి

బ్రిటిషు రాజనీతి మార్పు జేయుట లేదు. నూతన పరిస్థితులవలన గలిగిన ప్రోద్బల మత్యయము. లేబరు పరిపాలనమునందు కొంత మార్పు గలుగునను యాశ జనించెను గాని, మరల కన్సర్వేటివు పరిపాలనమునందు, ఎప్పటి త్రోవయే త్రొక్కబడినది. ఛేంబర్లెనుగారి పర్యటన ఫలిత మును, వారు పార్లమెంటు సభలో వివరించిరి. దాని నంతయు చదివిన, మాటల ప్రోగు దప్ప న్నవ్వమగు విషయ వేడియు గనుపించును. ప్రాత రివాస్య పద్ధతులనే పాటవలంబించిరి. నానారాష్ట్ర సంగమమువల్ల గౌరవము జూపుటకు వీరి కెట్టి చర్యలెరములేదు. కాని నానారాష్ట్రసంగమము సత్వరముగ ముందుకు బోవలయునని దెలుపువారు, ఆసంగమమునకు మిత్రులుగారట. చీమనడకను నడువవలయునను వారే వివేకవంతులట. ఛేంబర్లెను గారి యూహల ననుసరించుచో, వెనుక నెట్టి మంత్రాంగములమెలులోనుండెనో, యికముందును అట్టివేయమలులోనుండును. పరిస్థితులలో ఎంచ దగిన మార్పు గలుగబోదు. ఇంపీరియలిస్టుల తమ ప్రభావమును యథేచ్ఛ గొనసాగించవచ్చును. ప్రపంచశాంతియు, ప్రపంచ పునర్నిర్మాణమును గగినకునుమమగును. ఛేంబర్లెనుగారు ప్రాతపద్ధ తుల నవలంబించి, నానారాష్ట్ర సంగమ నిర్మాణ దృశ్యమును భంగపరచుటయగాక, ప్రాన్సు ఇట లిలను గూడ యిందుకు ప్రోద్బలపరచుచున్నారు. ఇంగ్లండు, ప్రాన్సు, ఇటలీలు గలిసిన, వారి నాటంక పరచువారెవరురుండురు?

ఛేంబర్లెనుగారి రేల ప్రాచీ ఇటలీమంత్రులను కలిసికొనిరి? వారో, నేమి సంభాషించిరి? ఛేంబర్లెనుగారి రేమేమియోజెప్పిరి గాని, జరిగినసంగతు లనుమాత్రము దెలుపకబోయిరి. యధముల నంత యింజేయుటకు, జనీవలో నేర్పరచిన ఒడంబడిక విషయమై వీరు దెలిసినసంగతుల మాత్రము ప్రజల మనుమానములను నిరపరచుచున్నవి. జనీవా ఒడంబడికను నానారాష్ట్ర సంగమసభలోని కీచూరు రాకుండుజేసినవారు, ఛేంబర్లెనుగారే. ఇట్టి ఒడంబడిక వీరి కష్టములేదనుట తేటతెల్లము. ఛేంబర్లెనుగారు జేసిన ఘనకార్యము, ఇటలీ ప్రాన్సు లనుగూడ యీ విషయమై ఒప్పించుటయే. విశా లోదృశ్యముల గూర్చి ఒప్పించుట కష్టముగాని, ఇట్టి సంకుచితవిషయములగూర్చి ఒప్పించుట కష్ట ముగానేరదు. బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు ఒడంబడి కను నిరాశరించెదరా, అంగీకరించెదరా, సవరణ జేసెదరా, వేరొక యొడంబడిక నామోదించెదరా అను విషయములగూర్చి తమ యభిప్రాయమును దెలుపజాలమని, ఛేంబర్లెనుగారు సూచించిరి. ఇక

ఈజిప్టువిషయమై వీరు దెలిసిన యభిప్రాయము రెంత సంకుచితములో పాతకులు గ్రహింపగలరు. ఈజిప్టు స్వయంశాసనంధర్మమున తాము ప్రవర్తిం చిన విధమునకు సంత్సృష్టిదెలుపుచు, ఛేంబర్లెను గారిపై అభినందనములు గురిసెనట. తమ వాద మున కాధారముగ, వీరు మాక్స్ నాల్డుగారి చర్యల నుదహరించిరి. మాక్స్ నాల్డుగారు మొదట జూపిన బల హీనతయే, ప్రస్తుతదస్థితికి కారణమయ్యెననుటకు సందియములేదు.

ఛేంబర్లెనుగారి రవలంబించిన తీవ్రచర్యకు సరి యగునమాధాన మింతవరకు వెలువడలేదు. ఈజి ప్టులో ఇంగ్లండుకు ప్రత్యేక బాధ్యతలను ప్రత్యేక షేమలాభములును గలవట. కాబట్టి బ్రిటిషు ప్రభు త్వమువారి కనుగుణ్యముగ నడచిననే, ఈజిప్టు స్వాతంత్ర్య మనుభవింపగలదట. ఛేంబర్లెనుగారి వాక్యములబట్టి, ఈజిప్టు కెన్నటికిని స్వాతంత్ర్యము లభించుట కవకాశములేదని గనుపించును. మిగిలిన జాతుల కెట్టిస్వేచ్ఛ గలవో, ఈజిప్టుకుగూడ అట్టి స్వేచ్ఛ యున్నపుడే, స్వాతంత్ర్యము ఫలప్రదమగు ను. లేనియెడల కుడిచేతితోనిచ్చినది ఎడమచేతితో తీసికొనినటు లగును. ఈజిప్టుప్రశ్నను నానారాష్ట్ర సంగమమునకు పంపుటకు ఛేంబర్లెనుగారి కెంతమాత్ర మిష్టములేదు. నానారాష్ట్ర సంగమనిర్ణయమైన, వీరింత భీతిసేల జూపవలయునో దెలియదు. ఈజిప్టు స్నేహభావము జూపచో, నీటిసప్లయవిషయమును గూర్చి ఛేంబర్లెనుగారి రాలోచించెకరట. వీరు తెలి పిన సంగతిజూచిన, నీటిసప్లయిని ఈజిప్టు లొంగి పోవుటకును ముడిబెట్టదలచినటుల స్పష్టమగును. ఇది మిగుల అసభ్యము. ఇక రుష్యావిషయమై విరుగునుపలచిన విముఖభావము ప్రపంచశాంతికి దోహద మొనగజాలదు. లేబరుప్రభుత్వమువారు కష్టపడి నమకూర్చిన ఇంగ్లండు రుష్యాఒడంబడికను, కన్సర్వేటివు ప్రభుత్వము వారు త్రుటి కాలములో త్రోసిపుచ్చిరి. జిన్ వి ఫ్ తెఖ సత్యమని వీరికి దెలిసెట. ఇందు కేమి ఆధారముగలవో వీరు బయల్పాటుపకబోయిరి. మొరాకోలో స్పెయిను అపజయముగాంచి వదలి పెట్టవలసివచ్చెను. యూరప్షియనుల అపజయమును ఇంగ్లండు ప్రాన్సులు సహింపలేకబోయి యుండ వచ్చును. ఇందునగురించి వీరు మిగుల ఆతు రము జూపుచున్నటుల. దెలియుచున్నది. మరల చిక్కుల గలిగింపక ఆరబ్బుల స్వయంనిర్ణయ స్వాతంత్ర్యమును మొరాకోలో గుర్తించుట ధర్మము. కాని, ప్రస్తుత స్థితిలో విశాలభావము జూపబడునని దోచదు. ఈజిప్టు రుష్యావిషయమై కన్సర్వేటివు ప్రభుత్వ మవలంబించిన వైఖరి మిగుల అసంతృప్తికరమని, లేబరు సభ్యులగు ప్లానక బీగాలు దెచ్చిన సవరణ యోజిపోవుట వింతగాదు. మొత్తముమీద బ్రిటిషు రాజనీతి ప్రపంచాభివృద్ధికి తోడ్పడుటకు మారుగ, సంకుచిత మార్గముల ననుసరించుచున్నది. నానారాష్ట్ర సంగమాది అంతర్జాతీయ సంగమములు చేరుకు మాత్రమే నిలిచియున్నను, బలముగల ప్రతిజాతియు తన యిచ్చవచ్చినరీతిని ప్రవర్తించుచున్నది. భావి పరిణామ మేమాత్ర ముత్సాహకరముగ నుండ జాలదు.

వెడ్డిపుడ్డుగారు: హిందూదేశము
ఆడలేక మద్దెల యోడనునటుల, లేబరుపక్ష మువారు ప్రాంతవ స్వపరిపాలనాభివృద్ధి కెటినహా యము సలుపకబోగ, మీదుమిక్కిలి ప్రజలచర్య లను విమర్శించుట భావ్యముగ దోచదు. ప్రజలు తమకు వీలగు రీతిని ప్రవర్తించిరి. వెడ్డిపుడ్డుగారు ప్రజలు పడిన కష్టములకు సానుభూతి దెలుపుటకు మారుగ వాదించు తప్పుల వెదకుట కడు విచిత్రము. కన్సర్వేటివు పరిపాలనము కనీసము అయిదు సంవత్సరములయినను నుండుననియు, యీ కాల ములో ద్వంద్వ ప్రభుత్వమును సయితము లాగి వేయవచ్చుననియు, అట్టి అవాంతరము సంభవింప కుండ కాశాదుకొనవలయుననియు, వెడ్డిపుడ్డుగారు హితమొసగుచున్నారు. సంస్కరణములను లాగి వేయచో దీగులు పడువారుండురు. ఇవియున్నను యూడినను, ఫలిత మొక్కటియే యగుచున్నది. ప్రజల జన్మస్వాతంత్ర్యములను రక్షింపని సంస్కరణ ములు, సంస్కరణములు గానేరవు. స్వపరిపాల నాభివృద్ధి విషయమై, కన్సర్వేటివు పక్షమువారి టెలుల బ్రవర్తించిరో, లేబరుపక్షమువారును అటు లనే బ్రవర్తించిరి. అందుచే తమపై తా మాధార పడవలెననియు, ఇతరులు తమను రక్షింపజాలరని యు, ప్రజలు గ్రహింపగలుగుచున్నారు. ఇంగ్లండులో నేపక్షము పాలన సలుపుచున్నను, ప్రజల కొక్కటియే యగుచున్నది. వెడ్డిపుడ్డుగా రందుచే, ఆందోళన పడనవసరములేదు. కాంగ్రెసు నిరీరకమనియు, సర్వమును శాసనసభలపై నాధార పడియున్నదను వెడ్డిపుడ్డుగారి అభిప్రాయమును, భారతీయు లామోషంపజలరు. శాసనసభలవలన ప్రయోజనమున్నదని తలచువారు సయితము, స్వ తంత్ర సిర్వాణమువలననే శాశ్వత లాభము గలు గునని చాటుచున్నారు. కాంగ్రెసు ప్రయోజన ముంఁదించినని దలచుటకు తిరుణమింను రాలేదు. స్వపరిపాలనము లభించినపిమ్మటగాని, శాసనసభల ప్రయోజనము విస్తరింపదు. అప్పుడుగాని, వానిద్వారా ప్రశీచ్ఛ నెలవేరదు. దాసుగారు మంత్రపదవి వంగీక రింపలేదని, వెడ్డిపుడ్డుగారు విచారపడి ప్రయోజనము లేదు. ద్వంద్వప్రభుత్వవిధానము హానికర మని దెలుపుచు, అట్టి విధానముక్రింద మంత్రపదవిని జే కొనుచో, దాసుగారు దేశమున కిక్కుతియొవర్చి యుండెడివారు. భారతీయులు స్వపరిపాలనముగోరు చున్నారు గాని, స్వల్పలాభములను కోరుటలేదు. లేబరుపక్షమువారిచర్యను భారతీయు లవలంబింప వలయుననుట సరిగాదు. ఇంగ్లండునందు స్వపరి పాలనము ప్రబలియుండుటచే, ఏ పక్షమయినను అవకాశమేర్పడినపుడు ప్రభుత్వబాధ్యతను వహిం చుటకు సంసిద్ధతజూపును. హిందూదేశమునందు స్వపరిపాలనమే లేనపుడు, బాధ్యత ఎటులుండును? ఇంగ్లండునందయినను అధికారములేనపుడు బాధ్య తను వహించినందులకు, లేబరుపక్షమున కజీర్తి వాటిల్లెను. నిరాశ జెందవలదని వెడ్డిపుడ్డు గారు భారతీయులకు సలహానిచ్చుచున్నారు. ఎంత కాలమని ఆశ బెట్టుకొని యుండవలెనో తెలియదు. ప్రజలు వారిమోక్షమును వారు సాధించుకొన వలదా? వెడ్డిపుడ్డుగారింకను ప్రజలలో బెరిగిన నూతన దృక్పథమును గ్రహింపజాలకున్నారు.

భారతీయులు ఓరిమి జూపవలయునని నలహనిచ్చు
తుకు మూగ, హిందూదేశమునకు వెంటనే స్వపరి
పాలన మీయవలయుననియు, లేకున్న అనర్థము
వాటిలుననియు, వెడ్డిప్రభుగారు బిట్టిప్రజలకు
హితమునగవచ్చును. ఇందునుగూర్చి ఆందోళనము
నలుపవచ్చును. వెడ్డిప్రభుగారు ఓకముండునను ఇం
గ్లండులో ప్రజాధము గలిగించుటకు తమవలకుబడి
మీయగించుట శ్రేయస్కరము.

ప్రాధానరు రాసుగారు: హిందూదేశము
ప్రాధానరు రాసుగారు, ఇటీవల కొన్ని యజన్యా
నములనిచ్చియుండిరి. వీరియభిప్రాయములువాళ్ళాత్మ
దేశములలో ఆధునిక నాగరికముపట్ల గలుగుచున్న
నైముఖ్యమును జూపుచున్నవి. యంత్రములను
నిర్మించినగాని, హిందూదేశమునకు మోక్షము
గలుగదని భావించెడివారు, ప్రాధానరు రాసుగారి
యనుభవమును గ్రహించుట మేలు. పాశ్చాత్య
ప్రపంచమునందు యంత్రములను నిర్మించినప్పటి
టనే, పెట్టుబడిదార్లకును పారిశ్రామికులకును పో
రాటములు చెలరేగినవి, వీరియదేశ్యము. యంత్ర
ములను సాపించుటవలన, అవసరమగుదాని కన్న
ఎక్కుడుపని జేయవలసివచ్చెను. స్వల్పపు పెట్టు
బడితో నరిపోయెడి చోటలు, యంత్రముల మూల
మున విశేషపు పెట్టుబడి కావలసివచ్చెను. కూలీలచే
విశేష కాలము బనిచేయించవలసివచ్చెను. కూలీల
కు ను యజమానులకును మధ్య
పోరాటములును స్పర్శలును ప్రబల
మయ్యెను. పాశ్చాత్యదేశములలో వ్యాపించిన
మస్కీతిని దొంగించుటకు, పెద్ద పరిశ్రమలు ప్రభు
త్వమువారి హస్తగతము గావలయుననియు, స్వల్ప
పరిశ్రమలను ప్రైవేటు యజమానులకింద నుంచ
వచ్చుననియు, రాసుగారు చెప్పుచున్నారు.
పాశ్చాత్య పారిశ్రామిక విధానము ననుకరింపక,
గృహపరిశ్రమలను వృద్ధి జేసికొనుటయే లాభకరమని
భారతీయు లిందువలన కనుగొనవచ్చును. గాంధీ
మహాత్ముని ప్రతిభ రాసుగారి నాకర్షించెను. వారి
బుద్ధివైశిష్యమును, స్ఫుటమగు వాక్కును, వితి
కానందము గొలిపెను. హైందవనాయకుల ప్రతిభా
విశేషమును విరెంతయు గొనియాడుచున్నారు.
ప్రపంచములో నెవరికిని వీరు దీసిపోని, రాసుగా
రిభిప్రాయపడుచున్నారు. ఇట్టివారు స్వపరిపాలన
మున కర్హులుగారా?

మరిం బాలసుబ్రహ్మణ్య గుప్తగారి విడుదల
శ్రీయుతి మఠం బాలసుబ్రహ్మణ్యంగారు
విన్నటిదనము కడలూరి జయిలును పడచి నేటి
దినము చెన్నపురికి విచ్చేసియున్నారు. అనహ
యోజ్యమ మారంభమయినప్పటి మీ నాలవ
వారు కారాగృహమునకు జనియండిరి. వీరి ఆ
రోగ్యము చెడినను, దేశ సేవా దీక్ష తగ్గలేదు.
నిర్బంధములవలన, దేశసేవాసక్తుల ఉత్సాహము
తగ్గుటకు మారుగ హెచ్చుననుట అనుభవనీయము.
జయిలులో మీ దీర్ఘ కాలము నిరిశన
నైతము నలంబించిరి. తుదకు మీగోరిన సాక
ర్యము లొనగబడెను. జాతీయోద్యమమునకై వీ
రింతవరకు పలుభాషలనొందిరి. ప్రస్తుతనమయమున,
జయిలు నిర్బంధములను వరించుట కవకాశము

ఆంధ్రుల గాంధీ మహాత్ముని పూజానిధి లక్షరూపాయలు సమర్పించవలెను యథాశక్తి ని తోడ్పడుడు

17.12.24

చందాలు
ఇదివఱకు 50,98-6-8 కోశాధిపతి కాశీనాథుని నాగేశ్వర కోశాధిపతివద్దను, ఇతరత్రన
రావుపంతులుగారికి చేసిన వసూలు వసూలుమొత్తము
ఇదివఱకు 24653.9-8 ఇదివఱకు 24878-9-8
ప్రతిపూజానిధికి సొమ్మునుబంపు చిరునామా:—కా.నాగేశ్వరరావు, నెం. 7, తంబు శెట్టివీధి, మద్రాసు.

లేకున్నను, అధికారు లట్టి యవకాశములను గలుగ
జేయవచ్చును. ప్రజలనుభవించెడి బాధలు నిరర్థక
ముగానేరవు. స్వాతంత్ర్యసిద్ధి కివి మార్గముజూపు
చునేయండను. గుప్తగారు నిరశనప్రతము నారం
భించి, జయిల్ల యందెట్టి దుస్థితి ప్రబలియున్నదో
జూపగలిగిరి. అనహయవాదులు జయిలులకు బోక
ముందు, అందలినిజసితి నెదుగుటకు వీలుండెడిదిగాదు.
ఇప్పుడంతయు వెల్లడియగుచున్నది. జయిలు పరి
పాలన మధోగతియందున్నటుల, జయిలు కమి
షనువారే యంగీకరించిరి. విద్యాధకులు నేరస్తు
లతోబాటు కారాగృహ నిర్బంధము ననుభవించి,
కారాగృహస్థిని బయల్పరచుటయ గాక, జయిలు
నిర్బంధము దేశభక్తుల ఆత్మకావమును భంగపరుప
జాలదనితేట తెల్లము గావించిరి. గుప్తగారు మరల్
దేశసేవజేయటకు, వారికి భగవంతు డాయరావోగ్య
మల సుసగు గాక!

లీ కమిటీ సిఫార్సులు : క్రొత్తఖర్చు
రాష్ట్రపుకష్టములతోలగుననియు, ఆంధ్ర విశ్వ
విద్యాలయము మున్నగుసంస్థ లపుడునిర్మించబడునని
యు గాలిలో మేడలుకట్టెడివారికి, లీ కమిటీసిఫార్సుల
కయ్యెడి ఖర్చుల గాంచిన తీరిని ఆశాభంగము కలు
గకమానదు. ఇదివరకున్న ఖర్చులకుదోడుగ, నర్వి
సులనిమిమితము ఏడులక్షలసవరనుల అధికవ్యయము
ప్రతిసంవత్సరమగునని, విటరుటనుగారు కామన్న
సభలోనూచించిరి. ఇదియైనను ఊహయే. ఈ మొత్త
ముకన్నను హెచ్చయినగావచ్చును. కోటిరూపాయి
లకుబైగ, యధికవ్యయమునుహిందూదేశముక్రొత్తగ
భరించునెడల, ఇండియా ప్రభుత్వమువారి బరువు
లింకను హెచ్చుచుగాని తగ్గనేరవు. సంస్కరణము
లారంభమయినప్పటి, పరిపాలనాభారము మితి
మీరుచున్నది. స్వరాజ్యము స్వరాజ్యమని ప్రజలు
మొరలిడుచున్న దినములలో మంత్రిఖర్చు మీద
బడుచున్నది. లీ కమిషనుసూచనలను పొందు
పరచుచు త్వరలో చట్టమును పార్లమెంటుసభలో
ప్రవేశపెట్టి శాసనము గావించెదరు. ప్రజలీవిష
యమై మారుమూటాడుటకు వీలులేదు. స్వరాజ్య
సిద్ధివలనగాని, ప్రజలకష్టములు గట్టెక్కవు. ప్రజల
ద్రవ్యము వారి యభీష్టము ననుసరించి ఖర్చుగుటకు,
అవకాశ మేర్పడదు.

సుభాష చంద్రబోసు: విశేషగురువుగారు
బెంగాలు నిర్బంధింతులను విచారణజేయు
నుద్దేశ్యములేదని, అరెస్టుటరుటనుగారు కామన్న
సభలో చెలియ తేసిరి. కలకత్తా కార్య

రేషనుకు గలిగిడి యి బృం ది జూ చి యై
నను సుభాష చంద్రబోసుగారిని విచారణ జేసెదరా
యని యడుగగ, అట్టితలంపు లేదనిజెప్పిరి. నిర్బంధ
మునకు కాలపరిమితి యన్నదా యని యడుగగ,
అదియు లేదనిరి. అధికారులిచ్చెడి జవాబులజూచిన,
నిర్బంధప్రయోగమునకు అభారములేదని, విడితము
గాక మా సదు. రాజకీయప్రతిపక్షులను తొల
గించుటకే యిట్టిచర్య యవలంబింపబడెననిదలచుట
కెట్టియభ్యంతర ముండదు. సుభాష చంద్ర బోసు
అరాజకస్థిత్వములకు పాల్పడునని ఎవ్వరును తలంప
జాలరు. ప్రభుత్వమువారు వాడపై నెట్టినేరమును
సాపింపలేకపోయిరి. మీదుమిక్కిలి వాడిని విచారణ
జేయు తలంపే లేదనిరి. నిర్బంధప్రయోగములవలన,
ప్రభుత్వప్రతిష్ఠ కే నష్టముగలిగెను. ప్రజలలో సంఘీ
భావము గుదుర్చుటకును, రాజకీయపక్ష విభేదము
లను సమయ జేయుటకును, జాతీయ సంయోగమును
బలపరచుటకును, నిర్బంధములు మిగుల తోడ్పడు
ను ఇంకకు అధికారులు నిందించుటకుమారుగ,
దేశము వారి నభినందించుట మేలు.

సీ నేబు: నిర్బంధపైనికవిభానము
విశ్వవిద్యాలయపు డిగ్రీలను దీసికొనదలచు
వారు, నిర్బంధముగ పైనికెత్తగా బడయవలయు
నని సత్యమూర్తిగారు చెచ్చిన తీర్మానముపై
సన్నటిదినము సీనెబుసభలో దీర్ఘచర్చ జరి
గి, రాబోవు శాసనసభవరకు నిలిపివేయబడెను.
ఇతరసందర్భములలో సీవిషయ మెటుల పరిణా
మించినను, ప్రస్తుతస్థితిలో దీనిని ప్రవేశపెట్టుట భావ్య
ముగానేరదు. విద్యార్థులను మిలిటరీకాంపులకు బం
పుటచే, వారికున్న స్వల్పస్వేచ్ఛయు అడుగంటును.
మిలిటరీ అధికారులు విశ్వవిద్యాలయమునకు బా
ధ్యులుగారు. మిలిటరీకికూడా గోనదలచువారికి, వేరు
అవకాశముల సీయవచ్చును. నిర్బంధ శిక్షణపద్ధతి
యూరపునందే దొంగిపోవుచుంక, హైందవవిద్యా
ర్థుల నందుకు లోను జేయుటవలం ప్రయోజనము
గానకాదు.

శిరోమణి గురుద్వారా ప్రబంధకమిటి
అమృతసరము పురపాలనసంఘమువారు
వ్యాజ్యము వేయుట
అశ్వశివము, దీక్షంబు 15:— అశ్వశివముగ గడి
యారపు ప్రభువును కమిటీవారు ఆక్రమించుకొననందున సీ
యారు సముజ్జీకోర్టువందు పురపాలనసంఘమువారు కమిటీపై
వ్యాజ్యము వేసిరి. ఇంకొకక్షయ యిప్పించవలసినదని సంఘము
వారు గోరిరి. (అ. తె.)

విదేశవార్తలు

ఇంగ్లండు విదేశాంగ విధానము

ఈజిప్టులో చర్య

ఈజిప్టుస్వాతంత్ర్యమును మన్నించెద మనుట

సోవియటులతో సంబంధము

లండన్, డిసెంబరు 15:— బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు తమ విదేశాంగమంత్రిని మొదట జాతిసమితిసభకు ప్రతినిధిగ బంపుట ఎంతయు జాతిసమితికి సంతోషముగ నున్నదనియు ఆ సభనుండు పార్లమెంటు తనకును యితరులకును మంచిదే యని తోచెననియు చాంబర్లెనుగారు అంతర్జాతీయ పరిస్థితులనుగూర్చి కామన్సుస్పష్టలో తెలియజేసిరి.

ఈసభలో సభ్యులు ఒకరితో నొకరు ఏకీభవించునట్లును జాతిసమితియందు అందుకును గౌరవము గలననిరి. విదేశాంగ మంత్రి జాతిసమితిసభకు బోధించునట్లునెనెరి. ఇప్పుడు నాకు జాతిసమితియందు గౌరవ మెక్కువైనదనియు వా రెవ్వరేయు నది పూర్తిగ చెలరేగినదియు అచేతయు ఉపయోగకరముగ నుండుననియు ముందు మంచిచెసిని జేయుగలదను నమ్మకము గుడి చెననియు నుడివెరి.

జాతిసమితిలయ తెలియకుండ ముందుకు బోవలెనను వారు జాతిసమితిన్నే హితులు గానిరి. క్రమముగ కొంచెముగ పనిచేయుచు తుండు బలముగపనిజేసి యేర్పడుట చాలమంచిది. అప్పుడు ప్రపంచమునకు ఆశ్చర్యముగ నుండును. అందుచేతనే కామన్సుస్పష్టవారు తమ సభ్యులను క్రమముగ నెమ్మదిగగడించి ఇంత బలాధ్యులగుటకు కారణమైరి.

హెరియట్టు మన్రో సీనిగార్లు మరితర చాచియకేతల తో సమంజసముతో జాతిసమితి ఉద్దేశ్యముననుసరించియే మాట్లాడితిమి. ప్రాంసు, ఇటలీ ప్రభుత్వములతో మాట్లాడుట వలన బాధ్యతయంతయు తెలిసెననియు అయినా జేతములకు ప్రత్యక్షముగ విదేశాంగస్వచ్ఛందముల కుత్తరవాదులగు మంత్రులతో పరస్పరస్నేహ మేర్పడెననియు నమ్మకము గుడిచెననియు నుడివెరి. పార్లమెంటు సభాసభ్యులు చిక్కులను తొలగించుటకును, ఇతరులకు ప్రయోజనము బాగాదో అందగును ఒడంబడిక జేసి కొని కలిసి పనిచేయుటకును యేర్పడె ననిరి. ఆక్కడ లేని వారికి నవ్వుముగ పనిజేయదలంచలేదనిరి. ఆరహస్యపు సంభాషణల విలువపోవును. ప్రతివారును ఆక్కడేను జరిగినది జెప్పుటకు సాధ్యముగాదు. వార్తాపత్రికా ప్రచారములు ఈసంగతుల నన్నిటిని ప్రకటించిన ప్రపంచమునకును దెలిసియుండెడిది.

జనీవా ఒడంబడికను గూర్చి యెందరో యెన్నిసంగతు లతో జెప్పుట వింటిని. బ్రిటిషు యభిప్రాయమును జెప్పుటకు వీలులేదనిరి. తాను లండనునుండి బయలుదేరిన మొదటిరోజునో ఆమెరునాడో ఈవిషయమై ఆలోచించుటకు ప్రారంభించెదట. బ్రిటిషు చైఖరిని గూర్చి ఏమి జెప్పుటకును వీలులేదనిరి. ఒడంబడికను అంగీకరించెదరో నిరాకరించెదరో, సవరణగావలె ననెదరో జెప్పజాల ననిరి.

అంతర్జాతీయమండలి ఋణములనుగూర్చి చర్చింపలేదనిరి. క్రొత్త ఒడంబడికను జేయదలచుకొనలేదనియు, క్రొత్త తీర్మానములను జేసికొనదలచుకొన లేదనియు నుడివెరి.

ఏమిసాధించితిమి

మనము ఆశ్చరించినది దొరికినది. సర్వవిషయములను విడిచి ప్రపంచమునకును సంబంధించిన గొప్ప విషయములను తెలిసికొంటిమి. సర్వవిషయములనుండుగూడ పరమ మిత్రులలో గూడ తగవులు బయలుదేరుతుండుటకు ప్రయత్నించ వలెను. గ్రేటుబ్రిటన్, యూరపియను ప్రపంచము సహకారము సల్పుటకు అడ్డులేకుండ జేయవలెను.

ఈజిప్టులో బ్రిటిషువిధానము

మనము ఇప్పుడు ఈజిప్టువిషయమై అవలంబించిన విధానము పూర్వము నమ్మినట్లుగాదు. ఆవలంబించినదే యని నమ్మినట్లుగాను జగలుల పాపాగారి కంపెనీ ప్రకటనమును ఎత్తిజూపిరి. రాంకే మగ్నానాల్లగారి విధాన మెంతయు ముడిదనిరి.

లీస్టన్ హత్యకు కారణము జగలులపాపాగారి అందో శనమేయనిరి. తాను అధికారమునకు వచ్చిన పిదప ఓషికలెట్టిన లాభములేదని గ్రహించి ఈచర్యను దీసికొంటిననిరి.

వరతులు

ఈజిప్టు స్యాతంత్ర్యము నిచ్చినపుడు ఈజిప్టు బ్రిటిషు సామ్రాజ్య ఉత్తర ప్రత్యక్షీకరములను, రాకపోకలను భంగము లేకుండవలెననియు, ప్రత్యక్షముగగాని, పరోక్షముగగాని ఈజిప్టు విషయములో విదేశీయులు జోక్యము గలుగజేసికొన్నను, దాడి సర్వీసును గాపాడుట, విదేశీయులకు నష్టము లేకుండ గాపాడుటకును, ఈజిప్టులో స్వల్పసంఖ్యాకులను గాపాడుట, నూదాను విషయమునుగూర్చి కొన్నివరతులు జేయబడెను.

ఈస్వాతంత్ర్యమును ఈజిప్టులో ప్రకటించినపుడు ఈజిప్టులోనున్న ఇతరుల ప్రతిపత్తిగో మార్పు గలుగదని ప్రపంచమునకును ప్రకటించితి మనిరి.

ఇంగ్లండుబాధ్యత

గ్రేటుబ్రిటన్ ను పరిస్థితులందు అతిశయము గలదు. అందుచే ప్రత్యేక బాధ్యతగలదు. ప్రపంచమునకు, బ్రిటిషు సామ్రాజ్యము నిలబడుటకును, బ్రిటిషు ఆశయములు చాలముఖ్యము. మొన్న మొన్ననే ఇచ్చిన ఈజిప్టుస్వాతంత్ర్యమును జోక్యము గలుగజేసి కొనుటకు బ్రిటిషుప్రభుత్వమువారి కిష్టములేదు. బ్రిటిషుప్రభుత్వముతో గలిసి ఈజిప్టుప్రభుత్వము పనిచేయవలెనుంటిమి. మాకు ప్రతిహేతులగు ప్రపత్తింప రాదంటిమి. అందుచే మావరతును ఈజిప్టు ప్రభుత్వమువారి రంగీకరింపవలెను. ఈజిప్టు సుపరిపాలనమునకు ఇంగ్లండు విదేశీప్రభుత్వముల కుత్తరవాదియగుటచే ఈజిప్టుప్రభుత్వము మనవరతుల ననుసరించవలెననిరి.

జాతిసమితి ప్రమేయము

బ్రిటిషు ఈజిప్టుప్రభుత్వమువారు స్నేహముతో ప్రపత్తింపవలెననిరి. ఉభయలకును అనుకూలముగ న్యకహారములు పరిష్కారమగుననిరి. అందుచే జాతిసమితికి తెలియజేయ నవసరము గనిపించెదనిరి. మీదమిక్కిలి ఈ ప్రకారము ఈజిప్టు గ్రేటుబ్రిటన్ కు ప్రత్యేకముగ ఒడంబడిక గలదనిరి.

జేజరా నీటిపారుదల విధానము

ఈజిప్టు సీమకుండ బాధించుటకు ఏమాధుడుగూడ ప్రయత్నించదనిరి. అట్టియద్దేశ్యము ఆలంపింపునీ మనసు నెన్నడు జొరలేదనిరి. వనమంతులగుగూడ ఎన్నడును అట్టియద్దేశ్యము లేదనిరి.

జనీవీపులేఖ

నిజమని ప్రభుత్వమునకు పూర్తిగ తెలిసెననిరి. ప్రభుత్వమున కావిషయమై ఒకరిద్వారా తెలిసెననియు, దానిపుట్టు పూర్వాత్మములనుండి ప్రభుత్వమునకు తెలియననిరి. ప్రభుత్వమువారికి లేఖవిషయమై మూల ఇంకొకరిద్వారా తెలిసెననిరి. ఇది నిజమని దృష్టాంతరముగూడ లభించెననిరి.

సోవియటులతో సంబంధమును ప్రస్తుతము ఏర్పరుచుటకు రాయబారములను జరుపుటకు అడనుగాదనిరి.

కారికపక్షమువారి సవరణ

ఏగిపోవుట

లండన్, డిసెంబరు 15:— జాతిసమితియందు గొప్ప విశ్వాసము గుడిచెననియు అభిముగలుగుననియు చాంబర్లెను గారనిరి.

జొమియసులతో ఆలోచించుటకు ముందుగానే జనీవా ఒడంబడికనుగూర్చి పార్లమెంటులో సభ్యులు చర్చించుటకు అవకాశము నీయవలెనని మగ్నానాల్లగారి డి. రి. రాబోవు అంతర్జాతీయ ఆర్థికసభలో మన ప్రజల పన్నులభారమును తగ్గించుటకు అందరను ప్రయత్నించవలెననియు ఇయ్యది అవసరమని తెలియజేసి మనమిత్రమండలి మహాకీయనులైన అప్పసు దిర్బల్లేకపోవుటచే ఇంత పన్నులభారమును బ్రిటిషు ప్రజలు భరింపవలసివచ్చెనని తెలియజేయవలెననిరి.

ఈజిప్టు, రషియా పట్ల ప్రభుత్వమువారవలంబించిన విధానము విచారకరమని పోస్టునీగారు ప్రకటించెట్టిన సవరణ ఏగి సోయెను. 365 ప్రతిహేతులు, 132 అనుకూలములు వుండిరి.

జర్మను మంత్రివర్తము

మార్కుగారి రాజీనామా నంగీకరించుట

బెర్లిన్, డిసెంబరు 15:— మార్కుగారి రాజీనామాను ఎబర్ట్ అధ్యక్షుడు అంగీకరించెను. క్రొత్త మంత్రివర్గ మేర్పడు వరకు ఉద్యోగములో నుండువలెననిరి.

నల్లమందునభ

భారతప్రతినిధికి హెచ్చరిక

లండన్, డిసెంబరు 15:— మాంచెస్టరుగార్డియన్ పత్రిక ఇట్లు వ్రాయుచున్నది. ఇండియా ప్రభుత్వమువారు, నల్ల మందువలన వచ్చు ఆదాయముల నూటికి 8 చొప్పున వదులుకొన్నను, తర్కించెరిషియా, మరుగు పని చేయుచుండ, చీనా ఇంకను దొంగతనముగ వర్తకము జేయువారికి నల్ల మందును సప్లయజేయుకే యుండ ప్రపంచ పరిస్థితులు బాగుపడవు. జనీవా సభకు అమెరికనులు వచ్చుట ఎంతయు లాభకరము. అందుచే భారతప్రతినిధి లేనిపోని విషయములను త్రవ్వకుండ మిన్నకుండుట వివేకమని పించుకొనను. స్వాధీయముగ నుండును. ఇంకను విధానమును మార్చుకొనుటకు వ్యవధిగలదు.

వచ్చేసోలో రైసుగారు పెరిషియాకు వచ్చిరి. టెహ్రాన్ జేరిరి.

అమెరికను నౌకావిమానము

6000000 డోలరులను ఖర్చుపెట్టి నౌకా విమానమును నిర్మించుటకు అమెరికా నౌకాదాశాధికారులు ఏర్పాటు జేయుచున్నారు.

ఆంగ్లో ఐరిషు ఒడంబడిక

లీస్టేట్ ప్రభుత్వము కోరికమీద 1921 డిసెంబరులో నమోదుజేసిన ఆంగ్లో ఐరిషు ఒడంబడికను గూర్చి నవంబరు 16 తేదీని బ్రిటిషు విదేశాంగ కార్యాలయమునా రంపినలేఖను జాతిసమితి కార్యదర్శి ప్రకటించెను. సమితి ఒడంబడికగాని జాతిసమితి యాజమాన్యమున జేసిన ఒడంబడికగాని అంత సామ్రాజ్య సంబంధములలో జోక్యముగలుగ జేసికొను యద్దేశ్యమును తెలపెట్టలేదని ఆలేఖయందు మరల తెలియజేసిరి. అందుచే ఈలేఖను ఒడంబడికలో నున్న 18 వ నిబంధన అను వర్తించదనిరి.

మెండ్లీమిరాజుగారు

అంతర్జాతీయ తక్కుల కార్యాలయమునకు వెళ్లీ మిరాసుగారిని సభ్యునిగఎన్నుకొనిరి. ప్రధాన కార్యాలయము హేసులో నున్నది 170 మంది సభ్యులున్నారు. యద్దమైన పిదప ఎన్నికలు జరుగుటకు ఇది చెండుసారి.

వరక సంచూధ్యక్షుడు

సర్ పిలిప్ లామన్ గ్రీముగారు కొనిలిపుల్వరు అను పేరును పెట్టుకొనిరి.

సామ్రాజ్యము-డొమినియనులు

భావి భాగ్యోదయము

అధికసహకారము గావలెననుట

లండన్, డిసెంబరు 15:— హైకమిషనరులు ఇకమీదట రాయబారుల ప్రతిపత్తినే గర్హియుండుననియు డొమినియనులు భావిభాగ్యోదయము అధికసహకారముతో గూడుకొన్నదనియు సామ్రాజ్యముందున్న ప్రతిభాగమును గావలసిన విషయములను లోటు పూర్తి జేయవలెననియు కర్ణులు అమెరికా గారు తెలియజేసిరి. విదేశాంగ రాయబారులకు పన్ను రీయ వలసిన బాధ్యతలేననియు హైకమిషనరులకు ఆబాధ్యత కొంచెమున్నదనియు ఇది బాగులేదనియు అమెరికా గారు తెలియజేసిరి.

జారి రాకొమరుడు

చీనాదేశమునకు, ప్రాచ్యదేశమునకును జనవరి ఆఖరున బయలుదేరునట్లు.

ఆంగ్లో ఇటలీ ఒడంబడిక

నూదానులో నిన్న ఇటలీ అధినేతములొనికి ప్రపహించు వామనది ప్రవాహమునుగూర్చి ఆంగ్లో ఇటలీ ప్రభుత్వమువారు తృప్తికరముగ ఒడంబడికను జేసికొనిరి. చాల ఆలస్యమైనను మైత్రితోడనే రాయబారములు జరిగెను.

కామన్యునభ - కార్తికపక్షము

సకలత్వాలాగారికి తావులేదు

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతివార్త)

లండను, డిశంబరు 17:— కామన్యునభలో కార్తికపక్షమువారు సమావేశమైరి. ముగ్ధునాల్గుగా రధ్యతులను పహించిరి. సకలత్వాలాగారిని జేర్చుకొనుట లేదాయని చర్చించిరి. కమ్యూనిష్టులను కార్తికపక్షములో జేర్చుకొనరాదని కార్తికపక్ష సమావేశమున తీర్మానించుటచే సకలత్వాలాగారిని కామన్యు కార్తికపక్షములో జేర్చుకొనుటకుపిలువలేదని నిశ్చయించిరి.

బర్మెన్ హెడ్డు ప్రభువు

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతివార్త)

లండను, డిశంబరు 17:— నేటి మధ్యాహ్నము సార్వభౌముడు బర్మెన్ హెడ్ ప్రభువునకు దర్శన మొసగెను.

సర్ చార్లెస్ బెయిలీగారి రాజీనామా

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతివార్త)

లండను, డిశంబరు 17:— అనాలోగ్యముగ నుండుటచే ఇండియా కార్యాలయమునుండి సర్ చార్లెస్ బెయిలీగారు రాజీనామా నొసగిరి.

ఎథే చోల జనరు

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతివార్త)

లండను, డిశంబరు 17:— పూర్వము ఇండియా హైకోర్టు న్యాయమూర్తిగనున్న ఒక న్యాయమూర్తిభార్య చోల జనరు అనునామె విషప్రయోగముచేయిపోయిరిని పంచాయితీదారులు తీర్పు జెప్పిరి. ఆత్మకూత్యజేసికొను ఉద్దేశ్యము లేదనిరి.

ఒడ అంటుకొనుట

జర్మన్ పొగయొడి భారతదేశ దిగుమతులతో వచ్చుచు అంటుకొనెను. జవపనార చాలవరకు పాదాయెను. 250 బస్తాలు అగ్నిచే తగలబడెను. 740 నీటిలో పడిపోయెను.

చెవుడుకు అద్భుతమైన ఔషధము

బెంగళేశను, అనాలోగ్యమునలనను నాకు సరిగా వినబడకుం డెను. పిమ్మట నేను అనేకవైద్యుల యొద్ద చికిత్స చేసుకొంటిని. అంగ్ల, జపానువైద్యులు నాకనేకతైలములు, బజారలో దొరకు ఆయుధములు మున్నగువాటిచే కదుర్చుటకు విశేషముగా ప్రయత్నించిరి గాని నిరుపయోగమాయెను. 8 సం॥ రములు ప్రయత్నము చేసియు నాచెవుడు గుణము కానందున యాత్రాపోవుటకు సిద్ధపడితిని. దైవాధీనముగా “న్యూయిండ్యాలో” ప్రచురింపబడిన ఒక లేఖను చూచితిని. అందుచే కృష్ణాపుర నివాసియును, ప్రస్తుతము చెన్నపురము, జార్జిటౌను ఆర్మీ నియోగిఫీల్లో నెం 72 రు భవనమునందున్న పండిత స్వామి శ్రీనివాసయ్యంగారువాు నా చెవుడును బాగుచేయగలరను నమ్మిక నాకుగలిగినది. ఆలాగే తక్షణం వారివద్ద చికిత్సను ప్రారంభించితిని. ఇప్పుడు నాచెవులోయండిన బుస్సుమనుశ్శబ్దము మాయమైనది. నేనుమిక్కిలి విశదముగా వినగలను. మరియు ఏనుగకాలు, గుడ్డిలనము కుంటితనము మొదలగువాటిని న్యాయువాదు బాగుచేయుటను నేను స్వయముగా చూచితిని. ప్రజలకు నేనొక గొప్ప ఉపకారము చేయదలచియే ఈ విషయమును ప్రచురించుచున్నాను.

వి. కదకనలై

క్లాసు, క్లాసు, ప్రెజిడెంట్, ఎఫ్. ఎమ్. ఎస్, కోలాంపూరు.

(ప్రకటన 31)

వారి సలహాకట్టుము రు 15-0-0

“హిందూ స్త్రీల వేషము అతి సుందరమైనది”

“మహాత్ముని నిరాడంబరత నాకునచ్చినది”

భారతదేశముయగూర్చి ప్రొఫెసర్

రాసుగారి యభిప్రాయములు

బాల్యవివాహముల పద్ధతికి నేను వ్యతిరేకుడను

డాక్టరు ఎఫ్. ఏ. రాసుగారి రాకసాంఘిక తత్వవేత్త. వీరు అమెరికాలో విన్స్కాన్సిక్ విశ్వవిద్యాలయమునందు పండితుడు. గొప్ప గ్రంథకర్త. ప్రస్తుతము హిందూదేశములో సంచార మొనరించుచున్నారు. హిందూనాయకుల రాజకీయాభిప్రాయములను గ్రహించుటకు వీరు యత్నించుచున్నారు. కొద్దిదినముల క్రిందట వీరు చెన్ననగరమునకు వచ్చియుండిరి. వీరి యుపన్యాసమును నిన్న ప్రచురించియున్నాము.

“మహాత్ముని నిరాడంబరత నాకునచ్చినది”

వీరు డిల్లీలో మహాత్ముని సందర్శించి సంభాషించిరి. గాంధీ మహాత్ముని గూర్చి వీరిట్లు తెల్పిరి.

“తూచినట్లు పదములను వాడుచు తడబడక చక్కని స్ఫుటత్వమున మిక్కిలి తక్కువగ మాటలాడుచు ఏకధాటిగా ప్రసహించు వాడగునందు సునిశితభావములను విపులపరచుచుండు మహానీయుడు గాంధీ. నేనమెరికాలో నున్నప్పుడాతనిగూర్చి యూహించిన దానికన్న యాతడు నాకు ప్రత్యక్షమున అసాధారణముగా కనుపట్టెను. తాను చేయబూనిన దానియందు గల పట్టుదల తన యుద్దేశములం దతనికి గల నమ్మకము, ముఖ్యముగ ఆతని నిరాడంబరత నాకు నచ్చినవి. నన్ను పరమకునిగా నొనరించినవి.

“హిందూస్త్రీల వేషము అతి సుందరమైనది”

హిందూదేశమును, హిందూదేశములను, హిందూస్త్రీల అతి సుందర వేషమును నేనెన్నటికి మరువజాలను. హిందూస్త్రీల సారల సత్విచక్రగా ధరించురు. అట్టి సద్యేషములను, బట్టకట్టులను నేనెక్కడను ప్రపంచకమంతియు తిరిగితినిగాని చూచియుండలేదు. పాశ్చాత్యుల వేషములకు భ్రమసి హిందూయువతులు తమ సుందరముగ వేషమును నిరసింపకుండుర గాక యని నేను విశ్వసించుచున్నాను. హిందూదేశ విద్యార్థులు, వారికి ప్రశ్నల నడిగి సంగతి సందర్భముల చక్కగా గ్రహించెవలెదని యున్న ఆశ, నాకు ముచ్చటగా కనుపడినది.

బాల్యవివాహముల పద్ధతికి నేను వ్యతిరేకుడను

సాంఘిక విషయములను గూర్చి నేనొకసంగతి మనవి చేయుచున్నాను. ఇచటి బాల్యవివాహముల పద్ధతికి నేను సంపూర్ణముగా వ్యతిరేకాభిప్రాయముల గల్గియున్నాను. హిందూదేశ సంచారములమున మాదేశమందలి హిందూవిద్యార్థుల తత్వమును నేను పూర్తిగా గ్రహింపగల లాభము నాకు కలిగినది” అని చెప్పిరి.

ఈ రాసుగారు నిన్న మంగళూరు జెల్లరి. అటనుండి కొంతసేపిగాగా న్యాయార్థుల చేరుదురని ఎసాసియేటెడ్ ప్రెస్సునారు తెలుపుచున్నారు.

ఆంధ్రవిద్యార్థి

కలకత్తాలో ప్రథముడుగ ను తీర్ణుడగుట

(స్వకీయవిలేఖరి)

డిశంబరు 16:— కాకినాడ వాస్తవ్యులగు శ్రీయుత అవసరాల శేషగిరిరావుగారు కలకత్తాలో గత శతైవంబులలో జరిగిన యమ్. ఎ. కామెర్సు (వర్తకము) పరీక్షలో మొదలు తరగతిలో ను తీర్ణులగుటయేకాక రాజధానికంతకు ప్రథముడుగ గెల్పొందినటుల తెలియుచున్నది. శ్రీయుత శేషగిరిరావుగారు విద్యార్థిదశలో నాదినుండియు చాల ఉత్తములుగ నెన్నబడుచున్నారు. స్కూలుపైసలు పరీక్షయందు వారి గణితములో నూటికి నూరుమార్లులు వచ్చినవి. ఇంటర్మీడియేటు పరీక్షలో ప్రథమతరగతియందు తీర్ణులైరి. ఇతర రాజధానియందు కలకత్తాలో శేషగిరి రావుగారు ప్రథములుగ ను తీర్ణులై ఆంధ్రదేశమున కంతయు వన్నె జెచ్చిరి.

శ్రీయుత మతం చాల సుబ్రహ్మణ్య గుప్తగారు

నేను చెన్నపురికివచ్చిరి

శ్రీయుత గుప్తగారిని నిన్న కడలూరు జిల్లమునుండి విడువల చేసిరి. గుప్తగారు నేడు చెన్నపురికివచ్చిరి. ఇటనుండి బెజవాడ వెల్లెదరు. కడలూరు చెరసాలలో గల యిబ్బందులను వారెగించిరి. ముఖ్యముగా హిందువులకు మతసంబంధమగు కార్యములను చేసికొనుటకు చెరసాలలో నెట్టి సదుపాయములును లేవు. హిందువులు చనిపోయినచో వారికి మతానుగుణ్యముగా దహనజ్ఞానసంస్కారములను జరుపుటకు ఏర్పాటులేదు. అందులకు ప్రతి చెరసాలవద్దను ఒక హిందూసంఘముండవలెను. ఆసంఘమువారు చెరసాలలోనున్న హిందువుల కష్టసుఖములను విచారించుచు వారిలో నెవరైన చనిపోయినచో ఆశ్రమమును వశపరచుకొని అంత్యక్రియలు జరుపవలెను. ఇది ఆత్మవసరము. మహమ్మదీయులకును క్రైస్తవులకును యిట్టి అవకాశము లున్నవి. హిందువులకు లేవుగాన కాసనసంఘ సభ్యులగు హిందువులు ముఖ్యముగా స్వరాజ్యపక్షమువారు కాసనసభలో ప్రశ్నించి యిట్టి ఏర్పాటులను చేయింపవలెను. స్వరాజ్యపక్షమువారగు ఎం. ఎల్. సీలును ఎం. ఏ. యేలును చెరసాలలకు స్వయముగా వెళ్లి విడివిడిగా ఖైదీలను ప్రశ్నించిన నిజము వెల్లడియగును. ఉద్యోగులు చెంతనున్నచో వారావల బాధించెదరను భయముచే ఖైదీలు నిజముజెప్పురు. చెరసాలలోనున్న హిందువులకు మత నీతివిషయములను బోధించుట కెట్టి ఏర్పాటులును లేవు. 10-20 వీండ్లు కిక్కురేయబడిన ఖైదీలు చెరసాలలో గూడ చాల దుర్మీతిగా మెలగుచుండురు. ఆసహాయదారులు చెరసాలలకు పోవుటవలన యిట్టివిషయములు కొన్నియైన బయటకు వచ్చుచున్నవిగాని లేనిచో బయటికి రానేరవు.

కడలూరులో ఒక సబుఅసిస్టెంటు సర్జను ఉన్నాడు కంపౌండరుకూడ లేడు. అచట పాములు విస్తారము. రాత్రి ఖైదీగరులలో దీపము లుండవు. సర్జను యిల్లు మైలుమారముండును. ఈలోగా ఎవనికైన పాము గరచినచో వాడు చావలసినదే. ఇంతవరకు భగవదనుగ్రహమున అట్టిప్రమాద మెవరికిని కలుగలేదు.

వంటచేయువారు చాలా అశుభ్రతగానుండురు. శుచిగా వంటచేయరు.

పాతకాలయున్నది. ఆ యుపాధ్యాయుడే కచేరీలో గూడ పనిచేయవలెను. అతడే లైబ్రరీపని గూడ చూడవలెను. అందువలన పనిసరిగా జరుగదు.

ఉరికిత్తువేయబడిన హిందువులను క్రీస్టియను వార్డులలో దుర్బోధచేసి వారిని మరణసమయమున క్రైస్తవమతమున చేర్చుచుండురు. రోమును కాలిఫోర్నియా మిషనరీలు వచ్చి వారి క్రైస్తవమతదీక్ష యిచ్చెదరు. మరునాడే వారిని ఉరిదీసెదరు ఇది చాల అన్యాయము.

రాజమండ్రి జయిలులో కృష్ణయ్య అను చీఫ్ వార్డురు 25 వీండ్లనుండి అచటనే యున్నాడు. ఒక్కచో యంతకాల మొక్కరినుండుటవలన చాల అక్రమముజరుగును. వారిని మార్చి వేయుచుండవలెను.

కడలూరు జయిలుకు యిప్పుడు పిచ్చివారినిగూడ పంపుచున్నారు. వారిని చూచేదిక్కులేదు. వారిలో కొందరికి మార్చవ్యాధి కూడగలదు. వారహోరాత్రములు పిచ్చివేషము జేయుచుండురు.

విజిటరులగూడ తమవిధిని సరిగా నెరవేర్చుచున్నట్లగు పడదు అని గుప్తగారు నడివిరి.

దేవలెప్పుమెంటు కార్పరేషను

సి. యం. డిసూజాగారి ఆపీలు

లాహోరు, డిశంబరు 16:— దేవలెప్పుమెంటు కార్పరేషను దైర్యరకంపెనీ ఆఫ్ సి. యం. డిసూజాగారికి తనఖాబెట్టిరి. కంపెనీదివాలాదీసినది. తనఖాపెట్టబడిన ఆఫీసుట్టుకొనకుండు ఫీల్డ్ జిల్లాజడ్జిగారు యింజిన్మెంట్ కంట్రాక్టునిచ్చిరి. న్యాయమూర్తులగు హోరెస్, బ్రాడ్వెగార్లుకేసువిచారించి తనఖా న్యాయమైనది డి సూజాగారి కనుకూలముగ తీర్పు జెల్పవరకు యింజిన్ మెంట్ ను సర్దుచు నీయబడినది. ఇందుపై సూజాగారి తరపున బీవెన్ పెట్రోమన్ గారు అప్పీలు దాఖలుచేసిరి. (ఆంధ్రపత్రిక)

స్థానిక వార్తలు

దక్షిణాఫ్రికా తపాలా:—దక్షిణాఫ్రికా తపాలా (కొలంబోమిదుగా) 24 తేదీ 6.25 గంటలకు కట్టి వేయబడును.

బెల్జియం తంతులు సరిగా పోవుచున్నవి. తంతిమార్గము సరిచేయబడినది.

ఆడిటర్స్ ఎప్రెంటిస్ సభ:—స్వకీయా భివృద్ధికిని, అభ్యుదయముగా తెలిసికొని స్నేహముగా నుండుట కును నిన్న లాకారేజీలో సభ జరిగి ఆడిటర్స్ ఎప్రెంటిస్ సభమును అందుకు సంబంధించిన యాద్యోగములను స్థాపించిరి.

భారత్ వైద్యసంఘము:—వైద్యసంఘము వారి యాజమాన్యముక్రింద మదరాసు ఆయుర్వేద కళాశాలాభవనములో శేఫ్ సాయంత్రం 5 గంటలకు మహమ్మద్ ఉస్మాన్ సాహెబ్ గారి ఆధ్వర్యముక్రింద మదరాసు భారత్ వైద్యశాఖ ఏర్పాటుచేయబడుటగాను యొక బహిరంగసభ జరుగును.

ఉస్మాన్ సాహెబ్ గారిని సన్మానించుట:—కుశాల్ కాను తోటలో జరిగిన విందు సందర్భమున ఉస్మాన్ సాహెబ్ గారికి సన్మానముగా సర్. పి. త్యాగరాయశెట్టి గారి కోరికపై గవర్నరుగారు బంగారము గడియారము, గొలుసు, పతకము (పౌరులప్రేమ నూచకముగా చేయించి నవి) ను అర్పించిరి.

సవరణ:—నిన్నటివత్రిక 8 పేజీ ఒకటవకలం ఆఖరున కొత్త కొత్తలు కామశాస్త్రముగూర్చిన వ్యాసమునందు “శ్రీరాయలక్ కాన్ఫరెన్సు” అని ముద్రింపబడి యుండవలసినదానికి “మదరాసు ఆంగ్లముద్రాణవారి పోటీపరిక్షావ్యాసములు ఆను శీర్షిక” క్రింద పొరబాటుపడినది. అద్దానిశీర్షిక “శ్రీరాయలక్ కాన్ఫరెన్సు” అని జరుపుకొనవలెను.

మదరాసుకు రాకపోకలు:—ఆర్. పి. గ్రాహం గారు కొచ్చిన్, సర్ రాబర్టు ప్రేమ్ నగర్ కొయంబత్తూరు, సర్. ఆర్. వెంకటరత్నం గారు పితాపురం, సర్. టి. సదాశివయ్యర్ గారు బొంబాయి, ఎఫ్. డబ్ల్యు. మ్యూన్ బర్ గారు నెల్లూరు, ప్రొఫెసర్ గారు కర్నూలుకు గవర్నరుగారు పరివారముతో సహా ఉదకమండిలము, ఎన్. శ్రీనివాసయ్యగారు దిండిగల్లకు వెళ్లిరి. టి. ఆర్చిబిల్డ్ గారు బెళ్లారినుండి వచ్చిరి.

ఇంటి మరమ్మత్తు తగాదా - పరువునష్టం దావా:—చెన్నీకారేజీలో చరిత్ర ఉపాధ్యాయుడుగానున్న కె. పార్థసారథి అయ్యగారు తానున్న యింటి యజమానిపై పరువునష్టం దావా తెచ్చెను. అందు తాను చాలా మాట్లు యిల్లు మరమ్మత్తు చేయించి చెప్పినట్లు, యజమాని అట్లుచేయకపోగా తానే బాగుచేయించి అట్టలో మిసహాయమునని తెలుపగా యజమాని కోపగించి తన్ను తన స్నేహితుల ఎదుట పరోక్షమున తిట్టినట్లును తెప్పిరి. ఎన్నూరుకోర్టు విచారణలో ముద్దాయి తుమాపణ కోరెను. ఫిర్యాది ఆమోదించెను. కేసు ఎత్తి వేయబడెను.

లోకమాన్యతిలకు స్మారక

తెన్ని సు పందెములు

బెజవాడ

బెజవాడ యువజన వ్యాయామసంఘకార్యదర్శి యిల్లు వ్రాయుచున్నాడు:—వైద్యసంఘము యాజమాన్యమున 5 వ వార్షిక తెన్ని సుపందెములు యారాష్ట్ర మంత్రులను హైద్రాబాదునకు సంబంధించినది డిశంబరు 21 వ తేదీన ప్రారంభమగును.

23 రు సింపు పందెములకు 18 డబ్బులు పందెములకు రానున్నారు. ఆంగ్లదేశములో అన్ని ప్రాంతములనుండి పోటీదారులు వచ్చిరిని వెలుపుటకు సంతకమునున్నది. వైద్యసంఘము పోటీదారులు 23 వ తేదీనకి బెజవాడ యొక జన వ్యాయామసంఘమువద్దకు వచ్చియుండవలెను. వారికి మునిసిపలు హైస్కూలులో బస లీయబడును.

ఖద్దరు ప్రచారము

బెల్గాం లో మహాత్మునితో సంభాషణ

ఈనెల 20 వ తేదీని జరుగును

“ఈనెల 20 వ తేదీని బెల్గాం లో ఖద్దరు వర్క్సులలో మహాత్ముడు ముచ్చటించగోరుచున్నాడని భారత్ ఖద్దరు సంఘకార్యదర్శి వ్రాసెను. ఖద్దరు వర్క్సుల ప్రత్యేకసభ కూడ బెల్గాం లో జరుగగలదు. ఆ సభలో ముఖ్యవిషయములు చర్చించబడును గాన ఆంగ్లరాష్ట్రమునందలి ఖద్దరు వర్క్సుల లండను ముఖ్యముగా 20 వ తేదీకి బెల్గాం రాగోరెదను.” అని రాష్ట్రీయ ఖద్దరుసంఘ కార్యదర్శి శ్రీయత గొల్లపూడి సీతారామశాస్త్రిగారు తంతివార్తనంపిరి.

ఒక సైనికోద్యోగి మరణము

(బెజ్జెటు మేజరు పి. ఎం. ఐ. లెల్లి ఎం. సి. గారు 15 వ తేదీని కాబూలులో చనిపోయెను. (ఆ. (తె.)

సం॥ రా॥ శాసనసభ

16 వ తేదీ సమావేశము

మతకలహములను గూర్చి బాబూ మోహనులాలు (స్వరాజ్యవక్తము) గారు పాదించిన తీర్మానముపై 16 వ తేదీని చాల చర్చజరిగినది. ఒక ఉపసంఘము నేర్పరచవలెనను నాతని తీర్మానము వీగిపోయినది. అనుభూతులు 82 మంది. (పతికూలరు 41 మంది. ఉపసంఘమునలనలాభము కలుగదు. తొరతమువారు కలహముల నడపజూడెదరు. వానిని వృద్ధిచేయగోరు. ప్రభుత్వోద్యోగిలక కలహములను పెంచుచున్నారని పలువురు ఆప నిందలు వేయుట చాల అక్రమము అని దొరతనమువారి పక్షమున సి. డానలుగారు నుడివిరి. (ఆ. (తె.)

బెహారు గవర్నరు

సర్ హెన్రీపీటరుగారు 16 వ తేదీని బాంకీపురు జనరలు హాస్పిటలును చూచెను. (ఆ. (తె.)

బెహారు ఒరిస్సా పరిశోధకసంఘము

ఈసంఘమువారి వార్షికసభ జనవరిలో గవర్నరు ఆధ్వర్యముక్రింద గవర్నరుమందిరమున జరుగను. (ఆ. (తె.)

ఇద్దరుచాశ్చాత్యులకు జూర్యానా

కలకత్తా కస్తూర్బి ఉద్యోగములకు తెలియకుండ రివాల్యరులను దాచినందుకు సిట్టి ఆఫ్ బ్రిటీష్ అనుష్ఠీములో యింజనీరులను యిద్దరు చాశ్చాత్యులకు 16 వ తేదీని చెరి 50) రూపాయలు జూర్యానా వేయబడెను. (ఆ. (తె.)

సర్ పాలుచారుగారు

6 లక్షలు విరాళము

సర్ పాలుగారు లా మార్టిరీస్కూలుకు యీసంవత్సర విడివకల లక్షరూపాయలు విరాళముచ్చిరి. ఇప్పుడు మరల లిట్టునుప్రభువుపేరు ఆపాకలకే 5 లక్షలుపంపిరి. మొత్తము 6 లక్షలు విరాళముపంపిరి. (ఆ. (తె.)

ఆప్రేలియలో పెన్సుకేసు

రై॥ హ॥ శ్రీనివాసశాస్త్రిగారు “ఆప్రేలియలో దొరతనమువారు అపిలువబడుకొనిరి” అని అచట భారతీయులపక్షమున వాదించిన న్యాయవాది బతుకు ముగారు తంతివార్తనంపిరి. ఇది నువకు గొప్పవిజయము” అని శాస్త్రిగారు తెలిపిరి. (ఆ. (తె.)

గార్డియను ఆను క్రొత్తవత్రిక

క్రొత్తగా బెంగుళూరులో జనవరి 5 వ తేదీనుండి గార్డియను ఆను దినపత్రిక వెలువడును. (ఆ. (తె.)

రివరెండు ఉత్తమగారు

అపిలు విచారణ

రంగూరు జిల్లామేజిస్ట్రేటు, రివరెండు ఉత్తమగారికి మూడేండ్లు కఠినశిక్ష వేసినందున ఉత్తమగారు అపిలుచేసిరి. 19 వ తేదీని విచారణ జరుగును. (ఆ. (తె.)

మహమ్మదీయుల సహాయనిధి

ఆగాఖానుగారి ప్రకటనము

ముస్లిం రిలిఫ్ డేక్షన్ ట్రస్టులకు శిశువులకు ధనసహాయమునకు మన ఆగాఖాను, సయ్యదు అమీరాబీగాల్లు ప్రకటింపగా లాహోరు ముస్లిం అవుటులుకు పత్రికవారు యిదివరకు మూడు సార్లు ఆంగ్ల దేశమునకు చందాలువసూలుచేసి పంపిరి. మహమ్మద్ దీయులలో అన్ని పక్షములవారును ఆ నిధికి ధన మొసంగిరి. అమృతసరు భిలాఫతుసభలో చాలధనము చేరినది. పంజాబు ముస్లింలీసవారును అంజుమానీ యిస్లామియా వారును గూడ ధన మొసంగిరి. నవాబు సర్ జున్సేరు ఆలీఖానుగారు గూడ విజ్ఞప్తిని ప్రకటించిరి. లాహోరులో చాలమంది మహమ్మదీయ ట్రస్టులు గూడ ధన మొసంగిరి. మొరాకోలో గాయములు తగిలిన ట్రస్టులకాధనము పంపబడును. ఆదేశమున పరాసువారు ప్రవేశింపకుండ దొరతనమువారు చేయవలెనని అవుటులుకు పత్రిక వ్రాసినది. (ఆ. (తె.)

సింధు జమీందారుల దర్బారు

గవర్నరు డెరచెను

“హైదరాబాదు, నవాబ్సాధారు పార్సీల జిల్లాల జమీందారుల దర్బారును సర్ జెన్రీ విల్సనుగారు తెరచెను. ఈ రాష్ట్రమున ముఖ్యముగా సింధుదేశము ప్రజలముగా నున్నను కొట్లాట లేమియును జరుగలేదు. కొందరు పశువులను ఒంటెలను దొంగిలించి చాల ధన మిచ్చికగాని వానిని మరల నీయక ప్రజలను బాధించుచున్నారు గాన అట్టి వారి నడంబుటకు జమీందారులు దొరతనమునకు తోడ్పడవలెను. సింధుదేశపు ప్రతినిధులు శాసనసభలో మీ యిబ్బందులను తెలిపి వానిని నివారించుటకు పనిచేయుచున్నారు. మీ (పతి నిధి యొకరు స్వపరిపాలనాశాఖామంత్రిగా నున్నందులకు విమర్శనందించెదను. తోర్పుమారా కాలువలో దిప్ప లేర్పడుచున్నవిగాని దొరతనమువారు వానిని తీయించుట కేర్పాటు చేసిరి. వరదలవలన చాలనష్టము కలిగినందులకు నేను నా భార్యయును చాల విచారించితిమి. నష్టపడినవారికి దొరతనము వారు సహాయము చేయుచున్నార. మీ సింధురాష్ట్రమునకు రాగలిగినందులకు చాల సంతసింపచున్నాను” అని గవర్నరు నుడిచెను. (ఆ. (తె.)

దారుణమైన అగ్ని ప్రమాదము

నాల్గులక్షలరూపాయలకిమ్మత్తుగల ఆస్తి నష్టమయ్యెను కరాచీ, డిశంబరు 16—శనివారమునాడు రాత్రి 11.30 గంటలకు కరాచీనగరముందు దారుణమైన అగ్నిప్రమాదము సంభవించెను. 1918-వ సంవత్సరమునకనంతరము దిట్టి గొప్పఅగ్నిప్రమాదము తలపించలేదు. కరాచీనగరముందు బహుగొప్పపిండియంత్రశాల అగ్నిచే నాశనమయ్యెను. నాశనమైన యంత్రశాలకు గోవర్ధనదాసు హోల్ చంద్ పిండిమరయని లేరు. నాల్గులక్షల రూపాయలు కిమ్మత్తుగల ఆస్తి నాశనమయ్యెను. ఆస్తిభీమాచేయబడెను. యంత్రముస్థాపించబడిన భవనము భీమాచేయబడలేదు. 1.50 గంటలకు నివృత్తయంత్రము మంటలు జల్లారెను. రూ. 5000 లు కిమ్మత్తుగల చుట్టుపట్ల ఆస్తి నాశనమయ్యెను. ప్రాణాఘాతమువచ్చిలేదు. విద్యుచ్ఛక్తి ప్రవహించు తీగెలుగలసిఫోపులచే అగ్ని పుట్టినదని అనుకొనుచున్నారు. (ఆ. (తె.)

తృతీయ సింధుమహమ్మదీయ విద్యాసభ

బొంబాయి గవర్నరుగారు ప్రారంభోత్సవము

సెలైతురు

హైదరాబాదు (సింధు) డిశంబరు 16:—తృతీయ సింధు మహమ్మదీయ, విద్యాసభాధ్యక్షుడగు సర్ యిబ్రహీం రహింసులాగారు, మహమ్మద్ అహ్మద్ ఖానుగారు బొంబాయి మేలుమిద నిచ్చుటకు వచ్చిరి. వారికి మంచి సన్మానముసంగబడెను. పట్టణపు పిల్లలగుండ ఊరేగింపుతో పిరు దీసికోపోబడిరి. నన్యానవత్తములు వీరి కర్పింపబడెను. బొంబాయి గవర్నరుగారిచే సభ ప్రారంభోత్సవము సల్పబడును. (ఆ. (తె.)

లామెంబరుగారివాగ్దానము

దత్తమండలముల నీటిపారుదలయోజనాలు

వినతి ప్రత్యక్షమున ప్రత్యక్షము

గౌ. సి. పి. రామస్వామి అయ్యగారు, లామెంబరు 18 వ లేదీన ఉదయం బల్లారిచేరి, జిల్లా కలెక్టరు న్యాయామూ గారు, జడ్జి గారు పోలీసునూపర్మెంటుగారు మున్నగు ప్రముఖులం దరు లైలు ప్రేమనువద్ద గౌ. సభ్యుని సన్మానించిన పిదప కలెక్టరు బంగారాకు బోయిరి.

ఇరిగేషను వినతిప్రత్యక్షము

40 మంది ఉద్యోగశ్రమలు బల్లారి, అనంతపురం, కడప కర్నూలు జిల్లాలలో ముఖ్యము కలెక్టరు చేరినదై లామెంబరు గారిని వినతిప్రత్యక్షముతో సందర్శింప వేచియుండిరి. బి. ఎం. గోపాలస్వామి మొదలగు గారు జిల్లాబోర్డు అధ్యక్షుడు వారికి నాయకుడుగా నుండెను.

వినతిప్రత్యక్షము

దత్తమండలము దురవస్థ

(1) 1875-77 సం॥ కలెక్టరు 50 లక్షల ప్రజలు పృథి నొందిరి.

(2) దత్తమండలములు, మధ్యజిల్లాలు యొక్కవశిష్టను చెల్లించుచున్నది.

(3) ప్రభుత్వమువారు సంస్కారములందుబాటుచేతను, ప్ర యాగసౌకర్యము తెక్కువయుండుట చేతను వైకాల్వ పరిమితి యేర్పడుటచేతను యిప్పుడు కలెక్టరులంత తీవ్రముగాలేవు.

(4) 1876-77 దత్తమండలములలో సహాయకార్యములకు గాను రూ 1,96,65,000 వినియోగింపబడినది. మాన్యుఫాచురు దాయ, రాబడి నష్టముగాక యీవెట్టు కలిగెను. ఇదిగూడ చేర్చినచో కోటికి మించిపోవును.

(5) 1891 సం॥ రూ 8,18,000 1896,97 సం॥ రూ 62,93,000 1921-22 సం॥ రూ 9,40,000 కలెక్టరు సహాయము నకుగాను చెల్లించబడినది. మొత్తముపై దత్తమండలములకు మాత్రమే 1922 వరకు చెల్లించినది రూ 4,77,16,000.

దీనికి రెమిషనుల రూపమున యిచ్చినదియు ధర్మాత్ములి చ్చిన స్వంతధనము చేర్చినచో 5 కోట్లకు మించిపోవును.

(6) ప్రజాపశువుల మాలయేమి?

(7) గోదావరి కృష్ణ తింజాపూజిల్లాలు యింత యొక్క ర్యవంతముగ నుండుటకు కారణమేమి? మాజిల్లా డిప్యూటీ కలెక్టరుగ నుండనో? గోదావరిజిల్లా 1850 సం॥ పూర్వము యంతకన్న హీనదశయందుండెను. 1846 సం॥ ప్రభుత్వమువారు సర్ అర్థ రుకాబుగారి అసికటు ప్రాజెక్టును ఖాయపరచిరి. ఇప్పుడాజిల్లా నేతేరపాటేరుగా పాడిపంటలతో తలనూగు చున్నది.

(8) కృష్ణజిల్లాగూడ 1851 లో కృష్ణ అసికటు ప్రాజెక్టు కొనసాగించునట్లేయుండెను. ఇప్పుడు కుంభస్థితిగా ను న్నది.

(9) కలెక్టరు విచారణ సంఘమువారు తొలుదొల్ల ఇరిగే షను పనులను శిఫారుజ్జేసిరి. కావున కృష్ణ తుంగభద్రలకు అను హులభలములలో కాల్యలుదీసి ఇరిగేషను స్క్రీము కొనసాగించు టత్యంతవసరము. ఈప్రాజెక్టు నెరవేర్చినచో, ఇరిగేషను కమి టీవారు దెలిపినట్లు కలెక్టరును అవహద్యు తొలగిపోవును. ఈ ప్రాజెక్టుబల్లారికికాక అనంతపురం కడప గూడ చెంగల్పట్టుజిల్లాలకుగూడ లాభకరముగా నుండును.

10. ఈశ్వరులు తరచురాకుండవేయుటకు ఎంతదబ్బయి కను చెల్లించవచ్చును. ఏమన, ప్రజలకుగల కుచ్చనష్టములుం డ, ప్రభుత్వమునకు ఎక్సైజు, సాల్టు, సుంకములు, స్టాంపులు మున్నగు రాబడులయందుగూడ నొకవిధముగ నష్టమువచ్చును. ఇరిగేషనువిలువ యికముందు సహాయకార్యముల కగు ఖర్చు తొలగిపోవుటయందుమాత్రమే లేదు.

మొనరు స్క్రీములు

11. కొన్ని మొనరుస్క్రీములుగూడ నూచింపబడినవి.

(అ) నూతన తుంగభద్రప్రాజెక్టు ఒకటి తలపెట్టబడిన దిగిరిజ్యాయరుకట్టకు యీనదినుండి పొన్నారవద్ద కాల్వ దీసివో చాల వైకాల్వము సాగును. దగ్గరిచెరువు వర్షాధా రముగా నుండునక్కరలేదు. ఈనదినియోనేనింపవచ్చును.

అట్లుగాక రిజర్వాయరుకట్టివో యీ కాల్వను బల్లారికి తీసుకుంటే అనంతపురంజిల్లాకు తీసుకొనిపోయి రెండుమండల

ములలో చాలవి స్తీర్ణమునకు నీటిసరఫరా జేయవచ్చును. ఇది తొలుదొల్ల యొక్కవ్యయముగా కనబడునుగాని మున్నందు చాలాభయము లానగుచున్నది. కడప, కర్నూలు కాలవగూడ మొదట చాలనష్టముపై కొనసాగినను యిప్పుడు చాలాభయ కలిగించుచున్నది.

(ఇ) హస్తేటవద్ద బసవన్నకాల్వ పెద్దదిజేయు యత్న ము సిద్ధమైనది. కాని యిది హస్తేటతాలూకాను మరొన్ని పశ్చిమతాలూకాలకు మాత్రమే లాభించును. అచ్చట తరచు నీటికొరత యుండును. ఈస్క్రీమునకు కొన్ని స్వల్పయిబ్బందులు కలవు. కాని వాచున సురువుగ తొలగింపవచ్చును. నూటికి 9 వంతుల కిట్లుబడియుండునట్లుంచనా వేయుటైనది.

12. ఇంత పెద్దప్రాజెక్టుపను జరిపించుటకు ప్రత్యేకము గా నొకయూద్యోగిని కొందరు సుమాస్తాలను నియమించవలెను. ఇప్పుడే నాల్గుజిల్లాల పరిషత్తులు మి కార్యభారముగల నూపరం పెండింగు ఇంజనీరింగ్ యీపనిగూడ జూడనున్నచో లాభముం డదు. పనియొక్కవగానున్న ఉద్యోగులు కులాసాగా విలా సారము జేయవలసినట్టివనిగా దిది.

13. తిగినమోషిని తిగినకాలమున నియమించవలెను. ప్రస్తుతసమయము మంచియుకూలమైనది. గవర్నరుగారును, గౌ. ఇరిగేషనుకమిషన్ లకు మీరును యీకార్యనిర్వహణమునకు తగినవారని మాతలంపు. గోదావరి, కృష్ణజిల్లాలకు మోక్షము వచ్చినట్లే మాకు గూడ మోక్షము వచ్చునని భావింపవచ్చునా? అనేకమంది పరిపాలకులు వచ్చిపోయిరి. మీరుగూడ వారితో బాటు చేరరాదని మాకోర్కె. ఈస్క్రీ మునకు తగినశ్రద్ధ జూపి నెరవేర్చుత్వములు జరిపెదననియు, మరల నివోట్టికి వచ్చి శంఖస్థాపన స్వయముగాజేసి యీకా ర్యముతో మీనామును స్థిరస్థాయిగానుండి మీపరిపాలన జ్ఞాప కముండిపోవునట్లు జేసికొనెదనని దలంచెదము. పూర్వము కప్పడు సర్ థామును మన్రోగారు దత్తమండలములో ప్రజల శ్రేయమునకై పాటుబడి కీర్తి గడించెరి. మీరు పనినుండి విర మించుచోపున ఈప్రాజెక్టును పూర్తిజేసి యీప్రాంతములందు కలెక్టరు అను అవహదను తొలగించవలెనో ప్రార్థించుచున్నాము.

14. పైన దెలిపినరీతిని ఇరిగేషను యోజనాలు కొన సాగినచో యిప్పుడు ఒకరూపాయిగానున్న ఎనెనుమెంటు శిస్తు పల్లపుసాక్షిత్రింద హెచ్చింపబడును. అందుచే జిల్లా బోర్డు రాబడి హెచ్చున గనుక పడేపడే ప్రభుత్వమువారిని ముట్టిత్తుకొనువాధ తప్పిపోవును.

వినతిప్రత్యక్ష ప్రసంగమునందు మొదలగుగారితో బాటు కాననసభ్యులు ఎ. రంగనాథమొదలగు, పి. శివరావుగార్లు, సి. కంటల రంగారెడ్డిగారు, రా. బి. సి. హెచ్. గౌడు గారు, హెచ్. తిమ్మకృష్ణరావుగారు మాడ పాల్గొనిరి.

లామెంబరుగారి ప్రత్యక్షము

లామెంబరుగారు యీదిగువరీతిగా వినతి ప్రత్యక్షమునకు ప్రత్యక్ష మిచ్చిరి.

మీరు వినతిప్రత్యక్షమునందు ఎంత స్పష్టముగా మనకు దామకొనక మాట్లాడినో నేనుగూడ ప్రత్యక్షమునందు జట్టే దెలుపవలెను. ప్రభుత్వమువారిదివర కవలంబించిన విధానము లను వేరొకసారి దెలుప నుద్దేశింపలేదు. ఈజిల్లాలలో కలెక్టరు వాధ నొందుచుండు స్థలములగూర్చి పరిష్కరించుటయే మన రాసు ప్రభుత్వమువారి ముఖ్యవాంఛగా నున్నదని మీకు మనవి జేసికొనుచున్నాను. కలెక్టరు బావుటకు, కొన్ని ఇరిగేషను స్క్రీములు అవసరమనియు, వీటివలన చివరకు లాభ ముండు ననియు మేము గుర్తించితిమి. ప్రభుత్వమువారి కీ వాంఛ యుండుటచేతనే ఇరిగేషనువిలువను ప్రవేశపెట్టి తొందరపడు చున్నారు. తమ కిదివర కెట్టియధికారములేని స్థలములగూడ నీటి సరఫరా సౌకర్యము లిచ్చుట కధికారము వహించుటకే యీజిల్లా తలపెట్టిరి. నేను మీయందరకు నేను ముఖ్యముగా జెప్పదలచిన దేమన, కలెక్టరులకు బావుటకై తగిన పెద్దనీటి సర ఫరా స్క్రీమును ప్రవేశపెట్టుటకే మదరాసు ప్రభుత్వమువారింతయు వాంఛించుచున్నారు. ఈవిషయమున మనమందరము ఏకాభిప్రాయము కలిగియున్నాము. జిల్లాబోర్డు అధ్యక్షుడు, ప్రస్తుతము అంతపెద్ద ప్రాజెక్టు నెరవేర్చబడునన్నచో కొన్ని చిన్నచిన్నయేర్పాటుల జేయవచ్చునని నూచించిరి. చిన్న స్క్రీము లేవయిన ఆచరణయోగ్యములుగా నున్నచో వాటి నెప్పుడును మరువననమున్ను. ఇరిగేషనుప్రాజెక్టులవిషయమున చాలచిత్కు లుండును. చిన్నస్క్రీములొకశ్రేణి కొన్నిగ్రామములకు తాలూ కాలకు లభించునవిగా యున్నను, గోదావరి కృష్ణాదెల్టాప్రాజె క్టులవంటి పెద్దపెద్ద ప్రాజెక్టులవలె మిక్కిలిలాభకరములుగా నుండవు.

నేనొకవిషయము నమృతముగా జెప్పుచున్నాను విను డు. ప్రభుత్వమువారివద్దనుండియు, కాననసభ్యులనుండి వచ్చున హయములో ఎల్లర కుపయోగపడునట్టి యొక స్క్రీమును నేనుతే యారుజేయుదును. అదిప్రస్తుతము రూపాయ లక్షలవైసలరూ పమున లాభముజూపవచ్చును మున్నందు తప్పక ఉత్సాహిష్టలాభ మును చేకూర్చును. నే నుద్యోగమునుండి విరమించుచోపున యీజిల్లాలకు లాభముజేసెదను బల్లారిలో 20000 ఎకరములకు అనంతపురంజిల్లాలో 20,0000 ఎకరములకు కడపలో 5000 ఎ లభించు ఒక్కస్క్రీము నిష్పదాలోచించుచున్నాము. ఒక స్క్రీమునూచింపబడి మైద్రాబాదు వైజాముగారి అనుమతికై వేచియున్నది. అధికారరీత్యాజరుగుతే తరప్రత్యక్ష ప్రములుముగి యుటకు చాలకాలముపట్టునని మీకుదెలియును. కావేరీస్క్రీము ఎన్నాళ్లకునుగినినది? కాని అట్లుయొక్కవకాలము పట్టురాయ భారము లనవరమగు కొన్ని చిన్నప్రాజెక్టులు, సంస్కరింపబడి న తుంగభద్రప్రాజెక్టుల వంటివిగలవు. ఈస్క్రీములనే యిప్పుడు విచారించుచున్నాము. ఒకయేడాదిలోపున బల్లారి అనంతపురం పురం, కడపజిల్లాలు మూడింటికి లభించు పెద్ద స్క్రీమును ప్ర వేశపెట్టగలనని దలంచెదను.

కలెక్టరు రాకుండ భీమాజేయు విధి ప్రభుత్వమువారియం దు గలదు. కలెక్టరు రాకుండగను, సహాయకార్యముల క్రింద అధికధనవ్యయము తగ్గించుటగనైన యీస్క్రీముల నలపెట్టి కొనసాగింపవలెనని ప్రభుత్వమువారికి నచ్చజెప్ప యత్నించె దను. ఈస్క్రీములు నిజముగా ఫలపంతజైనవి. స్క్రీముల విచారించుటకై ఉద్యోగశ్రమల ఉపసంఘముల నియమింపవలె నని కొందరు నూచించిరి. ఉద్యోగశ్రమసంఘము లీతనికీ యన వసరములని నేజెప్పగలను. పట్టివచ్చునట్లుకావారీ పనిని ల చాయొక్కవగా జేసియుండిరి. అనేక స్క్రీములను విచా రించి దెలిపిరి. నూతన స్క్రీముల కనుగొనుటకు వేరే సంఘము లభిసరములేదు. చివరకు మాట్లాడినాయన చెరువులు విడచి పెట్టుబడినవిని నూచించెను. గుట్టు తెగని చెరువులుగూడ విడ చిపెట్టుబడినవిని దెలియుట నాకు వింతగొలుపుచున్నది. నేను సమాచారము తెలిసికొని శ్రద్ధవహించెదను. నేను విడచిపెట్టిన పిదప వచ్చు నూతన సభ్యునభి నందించినప్పుడు, మీరు తప్పక యాతనితో నీ కు పూ ర్వ ము న్నా య న యీ జిల్లా లకు చాలమేలనలెనని చెప్పకొనగలరు. మీరొసంగినియీస న్నానమునకు నాకృతజ్ఞత దెలుపనిందు.

ఎలక్ట్రిక్ కంపెనీ తెరచుట

పిదప లామెంబరుగారు నూతనముగా స్థాపించబడిన ఎల క్ట్రిక్ కంపెనీ కార్యాలయ ప్రారంభోత్సవము జరుపజనిరి. కార్యాలయమంతయు సభ్యులనుజూపబడినది. పురపెద్దల సేతులు వచ్చిరి అల్పవారానంతరము దానికొరకు ప్రత్యేకముగా వేయ బడిన పందిరలో గౌ. సభ్యునకు సన్మానప్రత్యక్షముసంగబడినది. పిమ్మట రామస్వామి అయ్యగారు అల్లిపురంజిల్లాలు జూచివచ్చిరి. మునిసిపలు మైస్ట్రులు వారికోత్సవమునం ద భ్యక్తులవహించిరి. మధ్యాహ్నము స్టేషనుల సభ్యులువారు విం దొసంగిరి. సాయంకాలము గోపాలస్వామి మొదలగుగారి బం గాళాలో విందుజరిగెను.

కలకత్తా స్వరాజ్యవారము

దేశబంధు దాసుగారి ప్రకటనము

225003-7.11

స్వరాజ్యవారమున కలకత్తా హూరా నగరములలో 225003-7.11 రూపాయలు చేరినవి. మొత్తము 8,00,000 కావలెను. ఇం కొక లక్షచేరినగాని పని ప్రారంభింప వీలు లేదు. కాన జనవరి నెలాఖరువరకును వాయిదా ఏర్పరుపబడెను. అప్పటికి మరియొక లక్షయైన చేరినచో పని ఫిరేవరినెలలో ప్రారంభ మగును. బీదాబాదు క్షేత్రంచన లేకుండ ధన మిచ్చిరి గాని ధనికులు అట్లు నియ్యలేదు. ధనికులు గూడ నొసంగ వలెనుగాన నేను కలకత్తా హూరానగరము లందలి ధనికులను కోరుచున్నాను. అని దాసుగారు ప్రకటించిరి. (అ|| వె||)

దంతశూల హరి

తెల సీసా 1-8 0-8-0. వి. సి. సహా 0-1-4-0

దంతశూలకు శ్రేయము, రసప్రభు, శ్రుతిపన్నులు, వర్ణన కడిగిన దంతములు మొదలగునవి కారణములు. నొప్పిగల చోట దూచి నయలో తడిసి పెట్టిన నొప్పి తెలుగే పోవును.

అమృతాంజనము దీపో, మదరాసు - బొంబాయి

4-వ వాయిదానూలు పంపినసభ్యులు

క్రమ సం.	పంపినవారి పేర్లు	జిల్లా	రిజిస్టరు నెంబరు	తూ	గజములు	నూలు నెంబరు
272	సి. గోవిందస్వామిమొదలి	చిత్తూరు	2	3 5/8	2000	26
273	కొండా వెంకటసుబ్బయ్య	గుంటూరు	14	7/8	500	27
274	కొత్త నానమాల	గోదావరి	17	2 1/4	2000	48
275	దొడ్డి పోతరాజు	"	58	3 1/2	2000	28
276	తాడేపల్లి కుళ్ళారావు	"	57	8 5/8	2000	12
277	కాళిభొట్ల అప్పయ్యకాస్త్రీ	"	78	1 1/16	778	85
278	యల్. నరసింహాచారి	ప.గోదావరి	76	4 1/8	1788	20
279	కొత్తల కుబ్బయ్య	"	79	1	183	6
280	బ్రహ్మకృష్ణస్వామి వెంకటసుబ్బయ్య	గోదావరి	99	5 1/4	2000	18
281	సింగంకెట్టి వీరాస్వామి	"	102	6 8/8	2800	20
282	కొత్త బ్రహ్మకృష్ణయ్య	"	105	3 1/8	1700	26
283	" సీతాంబుస్వామి	"	106	3 8/8	1000	15
284	చిర్రావూరి వీరన్న	"	107	2 5/8	2000	30
285	రావూరి వెంకటసుబ్బయ్య	"	109	1 5/8	1000	29
286	యనమంపే భీమకంఠం	"	111	1/8	200	76
287	సీతానగరం వాతీయపాతకాల విద్యార్థులు	"	112	47	28,000	28
288	పంగలపూడి వాణీనిలయవాతీయపాతకాల	"	113	25	17,464	33
289	పద్మల ఆలవారాజు	"	114	2 5/8	2000	36
290	వీడిప రామచంద్రమూర్తి	"	115	4 1/4	2000	22
291	సముద్రాల వెంకటరాజు	"	116	2 5/8	1000	18
292	బ్రహ్మకృష్ణస్వామి భ్రమరాంబుద్ధులగజ్జననీ	"	117	1 1/2	1000	32
293	" రామలక్ష్మీసుందరం	"	118	1 8/8	400	17
294	కొంపల్లి వెంకటరమణయ్యచౌదరి	అనంతపురం	130	7/8	318	17
295	పేరిచర్ల వెంకటరమణయ్య (స్త్రీ)	ప.గోదావరి	151	7	3000	20
296	పేరిచర్ల మంగారయ్య (స్త్రీ)	"	152	4 3/4	2000	20
297	పేరిచర్ల బాస్కరాజు	ప.గోదావరి	153	5 1/4	2000	18
298	టి. యమ్. శ్రీనివాసాచారి	చిత్తూరు	159	2 3/4	2000	35
299	పైడి మునసామిరెడ్డి	"	160	1 1/2	500	6
300	కేసరి ఆదివాళాయయ్య	"	161	6 7/8	2000	16
301	గంగిరెడ్డి కృష్ణయ్యపెట్టి	"	163	1 1/8	267	17
302	చివుకుల వెంకటసుబ్బయ్య	"	164	6 1/4	2180	16
303	పెన్నెత్తి చిత్తయ్యరాజు	ప.గోదావరి	169	8 5/8	4000	23
304	నక్కా సత్యనారాయణ	"	170	4 1/4	2012	23
305	గరిమెళ్ళ కృష్ణమూర్తి	గంజాం	178	4 7/8	2500	25
306	మల్లెం బుచ్చిబాబు	నెల్లూరు	233	2 1/2	2000	38
307	పురూరు చెంగారెడ్డి	"	234	3 3/4	2000	26
308	పాకల సత్యనారాయణరావు	"	235	2 1/2	2000	38
309	పాటి పాపయ్య శేషయ్య	"	236	2 1/4	2000	42
310	కటికనేని రంగయ్యమ్మ	"	237	2 3/8	2000	40
311	వీరగడ్డ సుబ్బయ్య	గుంటూరు	249	1 7/8	2000	50
312	కారంచేటి మహారాస్వామి	"	250	3 7/8	2000	25
313	కారంచేటి మల్లయ్య	"	251	5 1/2	2000	17
314	వీరగడ్డ లింగయ్య	"	252	2	2000	48
315	సత్యం రామస్వామి	గోదావరి	260	4 1/8	2000	23
316	కోల్లేపర ఆరవాలు	"	265	5 5/8	1500	12
317	మిరియాల మంగరాజు (స్త్రీ)	"	269	1 7/8	1000	25
318	పానుగంటి నూరమ్మ	"	271	2 1/8	2000	45
319	కొత్త చిల్లయ్య	"	274	2	2000	48
320	కొత్త సుభద్రమ్మ	"	280	5/8	500	38
321	కొత్త వెంకటస్వామి	"	283	1 1/16	950	43
322	కొత్త వెంకటస్వామి	గోదావరి	284	4	2600	31
323	కొత్త సత్యనారాయణమూర్తి	"	285	6 1/8	2000	16
324	వెచ్చా ఆదివేలు మంగమ్మ	"	289	2 7/8	1000	16
325	వెలగా మహాలక్ష్మమ్మ	"	290	2	1000	24
326	కనగల్ల వీరయ్య	"	291	2 1/4	1000	22
327	శాగిరెడ్డి అయ్యమ్మ	"	292	3 1/2	2500	34
328	మడిచర్ల సత్యనారాయణమూర్తి	"	293	3 3/4	2000	26
329	కొత్త వెంకమ్మ	"	294	1 7/8	500	13
330	రాజుపాలెం గాంధీవిజయవాతీయపాతకాల	"	295	29 1/2	10,000	16
331	యేలేకొర్రు మల్లెంబాబు	గుంటూరు	304	4 1/16	2000	24
332	పోనిరాజు క్రష్ణరావు	తూ. కృష్ణా	328	8	2520	15
333	పుష్పయ్యల గోపాంబ	గోదావరి	333	5 3/4	2000	16
334	వారణాసి రామశేషయ్య	"	334	3	2000	32
335	పండ్ల మాణిక్యారావు	"	337	4 1/2	2000	22
336	గిరిజాప్రసాద శేషగిరిరావు	"	338	5 1/4	4000	36
337	నాళం రామలక్ష్మమ్మ	"	339	4 7/8	2000	20
338	వేమూరి వీరభద్రస్వామి	"	340	6	2048	16
339	మామిడి సుభద్రమ్మ	"	342	5 3/8	2000	17
340	పాలకోడేటి వెంకటరత్నమ్మ	గుంటూరు	375	1/2	466	44
341	గండికోట సీతారామమూర్తి	ప. గోదావరి	380	3 1/2	1200	16
342	చెళ్ళూరు అప్పలస్వామి	"	381	1/2	400	38

పంజాబుగవర్నరు పర్యటనము

సన్మానపత్రము లొంగిన సంఘములకు

గవర్నరుగారిచ్చిన సమాధానము

ఫెరజ్ పురము, డిశంబరు 16:— ఫెరజ్ పురమును

సందర్శించుటకు పంజాబు గవర్నరుగారు సేడిచటకు వచ్చిరి.

పురపరిపాలనసంఘము, జిల్లాసంఘము జిల్లాపైనికసంఘము,

సహకార సంఘములు, సిక్కు సుధారకమిటివారలు గవర్నరుగారికి సన్మానపత్రము లర్పించిరి. సన్మానపత్ర మర్పించినందులకు పురపరిపాలనసంఘము నభినందించుచు, విద్యావిషయమున గావించిన ఆభివృద్ధికి సంఘమువారిని గవర్నరుగారు కొనియాడిరి. సారగర్హి స్మారకచిహ్న సమీపమున తాము సమావేశమగు చుంకిరనియు, స్మారకచిహ్నము వీరికి గుహితమును శేర్మననియు వాచిహ్నము ఒకప్పుడు శిక్కులకును యింగ్లీషువారికిని యుద్ధభూమియందు కట్టడైననియు గవర్నరుగారు చెప్పిరి. సార్వభౌముని కొరకును సామ్రాజ్యము కొరకును ఎన్ని అంతరాయములు వచ్చినను సంఘమువారు ప్రాణత్యాగముచేయ నిద్దమగనున్నారని యాచిహ్నము చాటుచున్నదని గవర్నరుగారు చెప్పిరి. శేంద్రసంఘముతో తాను బూరగ లాహోరు నగరమును బ్రసంగించుటచే సిక్కుసుధారకమిటివారితో తిరిగి విశేషముగ ప్రసందించిన వసరములేదని గవర్నరుగారు బోధించిరి. మీరు మాసంఘముయొక్క క్షేమమునకు పాటుబడుచున్నారని, కాని తగినవారు బహిరంగముగ వచ్చి కాస్త్రు రహితమైన ఆందోళనముతో మా సంఘమువారికి సంబంధములేదని చెప్పవలయును. ఆ ఆందోళనమింకను జరిగినయెడ ప్రస్తుతము సిక్కులు ఆక్రమించిన ఉత్కలప్రదేశమును గోలుపాడు ప్రభుత్వమువారితో డిమాండు చుట్టుపట్లవారికీ పనమృతమును గోరింను శిథిలి మీ సభకు రాను. (అ. ప్రె.)

రంగూనున వర్తకుల వ్యాజ్యము

న వర్తకులు రాజీనామి

రంగూను, డిశంబరు 16:— మల్లాడారావు అండ్ సన్స్ నకును జె. అండ్ యస్. గ్రాహంకంపెనీకిని బియ్యము కంట్రాక్టు సందర్భమున తగాయిదాలు బయలుదేరెను. పెక్కులక్షల రూపాయలకు వ్యాజ్యము దాఖలు చేయబడెను. 1920 సంవత్సరములో వ్యాజ్యము వివాదంపడెను. గ్రాహంగారి కనుకూలముగ 84 లక్షల రూపాయలకు డిగ్రీ నియమిడెను. వీటముంట్లు ఖలు చేయబడెను. వీటముంట్లులో దెబ్బపబడినదితిని ఉత్తర పీఠముడెను. (అ. ప్రె.)

బర్మా గవర్నరు మెంటు గుమస్తాలసంఘము

ప్రభుత్వము వారు సంఘమును రిక్తగృహచేసిరి

రంగూను, డిశంబరు 16:— బర్మామినిస్టేరియల్ ఆఫీసరుల సంఘమును పేర బర్మాకొరతసపురుస్తా లాకసంఘమును యేర్పాటుచేసిరి. ఇంతవరకుండు 800 సభ్యులుగలరు. ఈసంఘము ప్రభుత్వమువారిచే రిక్తగృహకాబడెను. (అ. ప్రె.)

ఇండియనుబాంకుమిటి సూచనలు

గౌరవనీయులగు న్యాయమూర్తులు సూచనలను

ప్రార్థిగసంగీకరించిరి

1925 జనవరి 15-వ తేదీనుండి ఫస్టు కేసుప్రీడరు

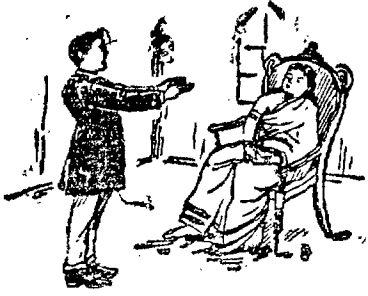
లకును అద్యక్షేయములకును భేదములు

రద్దుచేయబడును

రంగూను, డిశంబరు 16:— వార్తాపత్రికల కీయబడిన

ప్రకటనయం డిల్లూగలదు:— ఉన్నతన్యాయస్థానముందు ప్రాక్టీసుచేయుట కి కాకరంగల వాల్మీకీయ్య, మిగిలిన న్యాయవాదులకును గల భేదములను రద్దుచేయువిషయమునందు ఉన్నతన్యాయస్థానము యొక్క న్యాయమూర్తులు యిండియా బాంకుమిటి సూచనలను బూర్తిగ సంగీకరించిరి. కాబట్టి 1927 జనవరి 1-వ తారీఖునందుండి మొదటి తరగతి న్యాయవాదులకును అద్యక్షేయములకు గల భేదములు రద్దుచేయబడును. ఇట్లుచేయుటకు ప్రకటన లంపబడు చున్నది. (అ. ప్రె.)

మెస్సరిజము నేర్చుకొనుదు

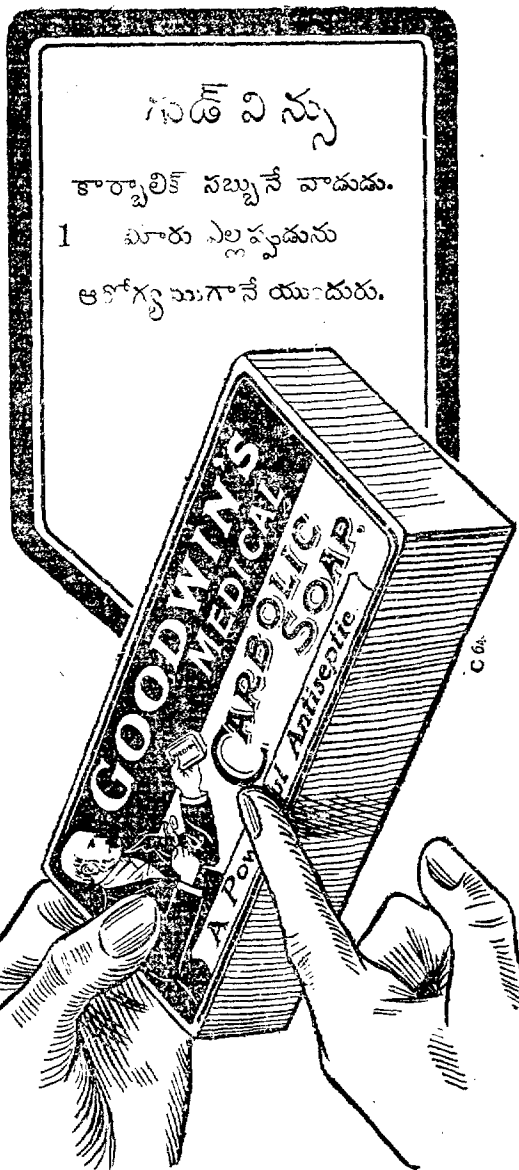

1413

మెస్సరిజము, హిస్టరీజము, తాత్ రీడింగు, కాన్ వెన్ (రై వన్, ఆర్మీ క్రీ, దూరదృష్టి, దూరశ్రవణము, మెస్సరిజపహాయమున వ్యాధి నివారణచేయు పద్ధతులు విపులముగ, మర్మర హితముగ, సుబోధకముగ, లక్ష్యపనుస్కృతముగ, గురువులేకనే ఆభ్యాసయోగ్యముగ నుండునట్లు రచింపబడినది.

కల ప్రతి 1-కి.రు. 1.0-0 పోస్టేజి 0-4-0

ప్రొఫెసర్, సెఖర్, మెస్సరిజ్సు ఏ.యారు.

గుడ్ విన్స్

కార్బాలిక్ సబ్బునే వాడుదు.

- 1 మీరు ఎల్లప్పుడును ఆరోగ్యముగానే యుండురు.

శ్రేష్ఠతరమైన వెంటుకల తైలము "మణీనూనె"

మిక్కిలి మహోపకారమైన సువాసనగలది. వైట్ ఆయిల్ యొక్క అపూర్వకరమైన సువాసన చేరుటలేదు. ఇది చాలకాలమునుండి మంచిగుణముకలిగి, వాడుకలోనున్నది. బుడ్డి 1 కి.థర్సు 1.0-0.

దీనిని వాడుటచే వెంటుకలు మిక్కిలి కాంతిగాను నల్లగాను, బలముగాను యుండును. చుండును రాసీయక వెంటుకలను బాగుగా పెంచును. యితరవివరములకు మాత్రాత్మకాబులాగునను ప్రాసిన ఇవాముగా పంపెదము.

ఆంధ్ర ప్రదేశ్ నిగ్రహ ఫార్మసీ, 26, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

వల సినా 1-కి వేలకు మందు రు. 0.4-0

ఈనూనెను తలకురాచిన పేలు తగిలి నశించు. చర్మమును వెంట్రుకలను హాని యొందక వెంట్రుకలను పెరుగును.

అమృతాంజనం డిపో, మదరాసు - బొంబాయి

భారతదేశపు నాణెములు

కే. జి. లోహకరుగారి బిల్లు

భారతరాజసభకు లగు కే. జి. లోహకరుగారు (పూనా) భారతదేశము నాణెములకు సంబంధించిన కాసనమును పవరించి 1925 ఇండియన్ కరెన్సీ బిల్లు పేరు నొకదానిని సిద్ధము చేయుటకు గాను చిత్తుబిల్లును తయారుచేసిరి. మనకున్న నాణెములు బంగారు, వెండి, నీకెలలో గలవు. వీనికివోడు ప్రభుత్వము వారివై ప్రామిసరీనోటుగలవు. పోలరుకమిటీవారు బంగారు నాణెములనే వాడుకలో నుంచవలెనని సలహానిచ్చిరి. 1898 నుండియు భారతీయుల ఆదర్శమదియే యుండెను. కరెన్సీ కమిటీవారు, భారతదేశపు ఆర్థికవేత్తలును ప్రస్తుతమున్న బంగారుపుత్రాకము ప్రమాణమునకు ప్రతికూలముగ నున్నారు. ఈబిల్లు కావలసిన మార్పులను గలగజేయు నుద్దేశించినది.

1906 ఇండియన్ కామిటీ ఆఫ్ ఫైనాన్స్ కరెన్సీ బిల్లును, 1923 ఇండియన్ పేపరు కరెన్సీ బిల్లును యీ క్రిందిమార్పులు ప్రవేశపెట్టు నుద్దేశించబడినవి:-

1. భారతదేశములో నాణెములు బంగారమునందే వాడుకలో నుండవలెను.
2. బంగారు నాణెములకే పూర్తి ప్రచారముండును.
3. వెండి నాణెములకు కొంతవరకుమాత్ర ముండును.
4. పేపరు కరెన్సీవిలువ బంగారు ప్రమాణమునబట్టి మారును.

5. పేపరు కరెన్సీ రిజర్వు ఇండియన్ గవర్నమెంటు సెక్యూరిటీలలోనే యుండును.

6. లోహము నిలవ యీదేశములోనే యుండవలెను.

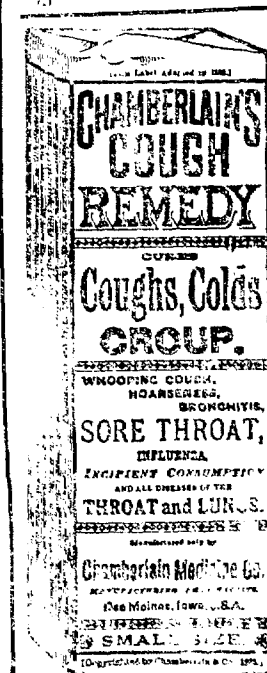
7. సెక్యూరిటీలలో నుండు పేపరు కరెన్సీ రిజర్వుకు కొంత వాడు నిర్ణయించబడినది. పేపరు కరెన్సీ మొత్తము రిజర్వు మొత్తమునకు సమానముగ నుండరాదుగాని శిశువులలో నున్న లోహమునకెట్టి యెక్కువ యుండరాదు. అందుచేత పేపరు కరెన్సీకి పాడు యేర్పరుపబడినది.

రెండు కరెన్సీలుండుట కవసరము లేదనియే వెండి నాణెములను దీసివేసి బంగారు నాణెములకు పూర్తి స్వాధీనము గలగజేయుట కేర్పాటు చేయబడినది.

పేపరు కరెన్సీ రిజర్వు దేశముయొక్క వాణిజ్యలాభముకొరకును, మారకముల సప్తము లేకుండుటకు కేర్పాటు చేయబడినది.

ప్రాతకరెన్సీ టెండరు పోయి క్రొత్తది ఆచరణలో వచ్చుటకు వాలుగేండ్లు వ్యవధాన మీయబడినది. ప్రభుత్వమునకు చెల్లించుటలో మాత్రము వెనుకటి పేపరు కరెన్సీయే లీగలు టెండరుగ నుంచబడును.

ఈబిల్లులను 1906 ఇండియన్ కామిటీ ఆఫ్ ఫైనాన్స్ కేసుని భాగమును 1910 ఇండియన్ పేపరు కరెన్సీ బిల్లులో రద్దుచేయనిభాగమును, 1911 ఇండియన్ పేపరు కరెన్సీ (సవరణ) చట్టము అంతయును, 1910 వీటింగు ఆమెండింగు ఆఫ్ ఫైనాన్స్ 1910 ఇండియన్ పేపరు కరెన్సీ బిల్లుకు సంబంధించిన 2 వ షెడ్యూలును, 1917 ఇండియన్ పేపరు కరెన్సీ సవరణ చట్టములోను, 1918 ఇండియన్ కామిటీ (సవరణ) చట్టము ములోను యిదివరకు రద్దుగాని భాగములును, 1920 ఇండియన్ పేపరు కరెన్సీ (సవరణ) చట్టము అంతయును, 1922 ఇండియన్ పేపరు కరెన్సీ ఆఫ్ ఫైనాన్స్ 6 ను, 1923 ఇండియన్ పేపరు కరెన్సీ బిల్లు 1923 ఇండియన్ పేపరు కరెన్సీ (సవరణ) చట్టములను యిదివరకు రద్దుచేయని భాగములును రద్దుచేయుచును.

చేంబర్లెన్ గారి

దగ్గు నివారిణి

దగ్గు, జలుబు, కాక వాయువు అను బిడ్డలకు వచ్చు రోగము, గొంతుపుండు గొంతురాపు, రామ్మూపడి సెము, కుక్కదగ్గును, అన్ని రకముల గొంతు వ్యాధులు మొదలగునవి వటా కంచ త్రాపోవును, అన్నిజాగా లలో విక్రయించబడుచున్నది. (33-3)

పదునాల్గవ హాపీదీజిత

జతయందు 500 సభ్యులుగలరు

కాలినడకను జయిటోకుబోవుచున్నది

అమృతసరము, డిశంబరు 15:- నేటిసాయంత్రము 500 సభ్యులుగల మరియొక హాపీదీజితయిటోయందు అఖండపాక ముసల్పాటకు వెడలుచున్నది. ఇది పదునాల్గవజిత. పండెందు జతలు యిదివరకు ప్రభుత్వమువారిచే నిర్బంధింపబడెను. పద మూడవజిత జయిటోకుబోవుచు దారిలోని గ్రామములందు ప్రచారముచేయుచు నేరుచున్నది. జయిటోకు వెడలుటకు బూర్వము జతవారందరు ఆకాలీ తక్కుయెడల హాజరైరి. వేస వేలుశిక్షలుప్రాగుపడిరి. అఖండపాకముచేయుటకు నాభాప్రభుత్వముయొక్క వక (16-11) డింపు

16.54 X 11.67

AL - 2335 X 16.54

బొంబాయి... పర్యటనము

మైదరాబాదునందు సన్మానము

మైదరాబాదు, (సింధు) డిశంబరు 15:- విల్ సన్ సరితోను సెబ్బందితోనుగలసి బొంబాయి గవర్నరుగారగు సర్ రెన్ఫ్రీవిల్ సన్ గారు నేటి ఉదయమున కిచ్చుటకు వచ్చిరి. మైదరాబాదు పురపాలక సంఘమువారును, శిల్పసంఘమువారును గవర్నరుగారికి సన్మానపత్ర మిచ్చిరి. ప్రతిపల్లెణముందును పల్లెలందును ప్రజల సౌఖ్యముకొర కెల్లదను గట్టిచీర్రులయి, శిశురక్షణమునందును బాగుగ క్రేడదీసికొనవలయునని గవర్నరు గారు సమాధానమిచ్చుచు నుడివిరి. సింధుదేశమందలి పర్యటన మింతటితో ముగియెను. స్తీమరుమిద రేవునుద్ధావ్నము బయలుదేరి గవర్నరుగారు బొంబాయి పోయెదరు. (ఆ. కె.)

శిరోమణి గురుద్వారా ప్రబంధకకమిటీ

గురుకాబాగ్ దేవభూమిపై

లీర్మానము రద్దుచేయబడెను

అమృతసరము, డిశంబరు 15:- శిరోమణి గురుద్వారా కమిటీవారు వర్ఖానుచేయగా అమృతసరము రివిన్యూ అసిస్టెంటుగారు గురుకాదేవభూమి భూములవిషయమున నుండర సింగుగారికి ఆమహాలముగ నీయబడిన ఎక్స్ ప్రాప్టీ డిక్లరేషన్ రద్దు చేసిరి. నూతనముగ విచారణ ప్రారంభమగును. కమిటీవారు వ్యాజ్యమునందు వాదించెదరు. (ఆ. కె.)

పంజాబు ఆరోగ్యవారపు కమిటీసమావేశము

లాహోరు, డిశంబరు 15:- నేడు పంజాబు ఆరోగ్య

వారపు కమిటీసమావేశము గవర్నమెంటుభవనమున జరిగెను. గవర్నరుగారు భార్య ఆస్థానముననుండి నిరుటిసంవత్సరమువలె పిర్రేవారి 28 వ తేదీమొదలు మార్చి 5 వ తేదీవరకు ఆరోగ్య వారము జరుపుటకు నిశ్చయింపబడెను. ఈసంవత్సరమున ప్రత్యేకముగ మార్చి 2 వ తేదీని సెలవిచ్చుటకు కమిటీవారు గవర్నరు గారి నడుగ దలిచిరి. శిశుప్రదర్శనము విషయమున భేదాభిప్రాయము లున్నందున వారి కార్యక్రమములందు పదనము నుండుటకుగాని మానుటకుగాని స్థానికసంఘములకు బాధ్యత వదిలి వేయబడెను. (ఆ. కె.)

బీరారునమస్య

సర్ ప్రాచుసెగారి అభయము

యాత్యా, డిశంబరు 15:- అమరోటియందు నీయబడిన విడ్కిలుపురుగునందు ప్రసంగించుచు సక్ ప్రాంకుపెగారు, బీరారురాష్ట్రీయులు యాసమస్యపై అభిప్రాయములను స్పష్టముగ చెల్పుటకు ప్రభుత్వమువారు యే చర్యయు దీసికొనరని తెల్పిరి. (ఆ. కె.)

చెన్న పరి బజారుధరలు

డిసెంబరు 17 న తేది బుధవారము

(1) ధాన్యములు

దనియాల రూ 1-1 రు 80-0-0 మొదలు 42-0-0 వరకు	
బియ్యము బస్తాలు మొదలు 20%	
కుసుమ రేవాణి ,, వ 48 గలది రు 14-0-0 14-8-0	
నెలూరిది ,, డిటా ,, 15-8-0 16-0-0	
డిటీస్ ,, డిటా ,, 16-4-0 16-8-0	
రాగులు రూ. 164 బస్తా 1-8 ,, 8-12-0 9-0-0	
సవ్వలు ,, ,, 20-0-0 24-0-0	

(2) పప్పుధాన్యములు

కందులు బస్తా 1-8 రు 205 రు 11-0-0 రు 12-0-0	
సెనగలు ,, డిటా ,, 10-8-0 11-8-0	
పెసలు ,, డిటా ,, 11-8-0 12-4-0	
మినుములు ,, డిటా ,, 18-0-0 16-0-0	
ఉలము ర 164 ,, ,, 9-4-0 11-4-0	

(3) నూనె వస్తువులు

శుక్లలహరి రూ 1-8 రు 160-0-0 165-0-0	
సెయ్యి మ 1-8 ,, 14-0-0 26-0-0	
కొండాపురం శేరుసెనగపప్పురూ 1-8 ,, 55-0-0 60-0-0	
ఉత్తరప్రదేశ్ ,, ,, 50-0-0 58-0-0	
శేరు సెనగనూనె గానుగ రూ 1-8 రు 180 మి.క. ను 120	
అమడము రూ 1-8 రు 150-0-0	

(4) చిల్లర వస్తువులు

చాయపశుపు రూ 1-8 రు 170-0-0 175-0-0	
కూరకగుపు ,, రు 145-0-0 150-0-0	
మిరకపాయలు(గుంటూరిది) రూ 1-8 రు 129-0-0 140-0-0	
గుంటూరుపాయకట్టు నీలిమందు ముఖగు 1-8 రు 50, 55	
కాళ్ళనా సిపాయకట్టు ,, రు 70, 75	
బెల్లము రూ 1-8 రు 85-0-0 60-0-0	
చింతవండు రూ 1-8 రు 80-0-0 49-0-0	

(5) ఇసుము

పట్టా రకం రూ 1-8 రు 82-0-0 88-0-0	
చదరం ,, 82-0-0 85-0-0	
రవుండు ,, 82-0-0 85-0-0	

(6) లోహములు

వెండి 100 కులంకీక రు 75-0-0 76-8-0	
బంగారము, కులము 1-8 రు 22-8-0 23-0-0	
వసరము 1-8 14-8-8	
ఇత్తడి రూ 1-8 రు 249-0-0 255-0-0	
రాగి డిటా రు 290-0-0 295-0-0	
అస్కాచక్కెర రూ 1-8 రు 84-4-0 84-12-0	

(7) రంగులు అలిజరైసు

అవుకప్పడు 20 డిగ్రీలు రు 78-0-0	
వొట్టికప్పడు డిటా 72-0-0	
సింహం డిటా ,,	
గుర్రం డిటా ,,	

(8) దూది

బొండా వెనుబాయ 1-8 రు 820-0-0	
------------------------------	--

(9) నూలు

కోయంబుత్తూరు నెం 10 1/2 పెట్టె 1-8 రు 9-0-0	
మధుర నెం 12 1/2 పెట్టె 1-8 రు 8-0-0	
పుల్లూరు యేనుగ నెం 8 1/2 పెట్టె 1-8 రు 8-12-0	
అహమదాబాదు నెం 12 1/2 పెట్టె 1-8 రు 9-0-0	
డిటా నెం 14 డిటా రు 9-12-0	
నూరేయేనుగ నెం 20 రు 11-4-0	
బహాన్ నెం 20 రు 11-12-0	
,, ,, 40 ఏ తేలియ అయినను రు 14-4-0	
గోకాను నెం 12 1/2 రు 9-4-0	
పద్మావతి నెం 24 1/2 రు 11-12-0	
14 1/2 క్లీల పక్షి రు 9-2-0	

జయవశీకరణి

మూలక సంబంధమైన తాయలి. ధరించుకొన్న రోజుల పువ్వ కావ్యములను శత్రుజయము పరీక్షయందు జయము చేయుపనుల ప్రాబల్యము మొదలైనవి ఏర్పడును. తాయలి 1-8 రు 2-0-0, 5-8 రు 7-8-0 స్వేచ్ఛలు గావలయు విషయములను రక్షి. తాయలచేసి పంపబడును. ద్వ. 50/- చార్జియవును. (గ్యారంటీ). ఆంజనేయస్వామి జ్యోతిషాలయము, తిరుత్తణి, చిత్తూరుజిల్లా.

Now Ready for Sale :

Published for the mutual Benefit of the

1924-25 Edition

Foreign and Indian Business Houses

THE BUSINESS DIRECTORY of India, Burma, and Ceylon.

A Comprehensive Directory of the various Businessmen, Exporters, & Importers, Firms, Factorie, Merchants, Manufacturers, Mills, and Industries of the principal Cities, Ports and Towns of India, Burma and Ceylon.

Price Rs. 10 per copy.

V. P. charge Re. 1 extra

AS FEW TESTIMONIAL.

The British Export Gazette, London:—We would draw the attention of a interested in Far Eastern markets to the excellent "Business Directory of India, Burma and Ceylon," published by the Business Directory Co., Kanara Press Buildings, Madras. The work covers the principal towns of the countries concerned, business names being arranged under trade headings, while there are additional sections particularising firms in certain foreign centres who are engaged in trade with India. Not the least helpful part of the volume is that devoted to the Indian import and export Customs traffi.

The British Printer, London.

The Business Directory offers a bulky volume in stout covers, suitably arranged for reference. The Kanara Press has certainly shown very strong enterprice in the production of the Directory. The lists must be of the greatest use to business people in the enormous districts covered, as also to export houses in this country. The volume is well supported by advertisers.

Ceylon Daily News, Colombo.

A useful addition to the libraries of business houses in India, Burma and Ceylon. It affords a useful reference book, and the manner in which the index of products is compiled makes it simple to place a finger on the right place for the goods. The printing is clear and distinct, and the volume serviceably bound.

The Hindu, Madras.

The Business Directory is a handsome book of reference useful for businessmen of every description, including traders and merchants. It is a directory of Banks, Firms, Associations and Business houses in all important towns and cities of India, Burma and Ceylon, arranged in the alphabetical order. The description of these cities is brief and interesting. The names of Foreign Banks and Firms interested in trade with India are also given.

The Servant, Calcutta.

On the whole we congratulate the publishers on this very useful publication. Every business firm will encourage this first Indian enterprice of the kind will do so with profit.

Madras Mail, Madras.

It is a well-got-up publication and gives a comn prehensive list of the different trades, not only in the principal cities of the Indian Empire but also in various mofussil centres. The publication should prove of great use to merchants and tradesmen on the look-out for improving their business.

Indian Daily News, Calcutta.

This is a very handy volume containing a mine of information. It not only gives a detailed list of business firms in order of subjects of almost all the important towns of India, Burma and aeylon, but it has also a Foreign Section stuffed with Similar information. Every business man and blic institution should possess a copy

The Bombay Chronicle, Bombay.

The Business Directory has an attractive get up and it offers a good medium of advertisement. It contains valuable information for businessmen. Some prominent features are exchange values and money equivalents, ready reckoner tables, Indian Customs duties and tariff valuations, together with brief descriptive notices on important business centres. Occassional photographs of special attractions of cities give some relieving interest. Some tips to salesmen are also given. The volume is a welcome addition to the number already in the field.

Ceylon Observer, Colombo.

It is clearly printed and is a comprehensive work dealing with the businesses of about 200 principal places. In the foreign section is given a list of firms in the United States of America interested in trade with India and the Far East. On the whole this Directory should prove a useful work of reference to businessmen.

The Statesman, Calcutta.

The Business Directory of India, Burma and Ceylon for 1923 issued from the Kanara Press, Madras, is a useful work of reference. It has an Indian as well as a foreign section and the information given is of a kind that will be appreciated not only by businessmen in this country, but also by manufacturers, merchants and exporters in foreign countries.

The Modern Review, Calcutta.

This is a very useful book of reference for businessmen and a very good medium of advertisement. Chief towns of India have been treated under different sections, sometimes with short introductory notices about their origin and objects of interest. The book deserves a good circulation among the public taking an interest in commerce, industry and trade of the country.

The Industry, Calcutta.

This handy volume contains addresses not only of the Business houses of this country but also of some representative firms of Shanghai, (China); Kobe (Japan), Singapore (F. M. S.) etc. This is a new diversion for which the directory should be liked by merchants wishing to extend their trades in oriental seas. It is neatly printed, decently bound and cheaply priced.

PUBLISHERS :

THE BUSINESS DIRECTORY Co.,

2/13, VANIER STREET, KANARA PRESS BUILDINGS, MADRAS.

ఉత్తరాలు వ్రాయడానికి తెలియక ఎందుకు దీర్ఘాచన చేస్తారు

జగత్ ప్రసిద్ధమగు కే. యమ్. జనార్దన్ గారి ఆంగ్ల లెఖావళి

అను గ్రంథమునందు ఉత్తరములు వ్రాయుటకు కావలసిన అన్నివిషయములు పూర్తిగా యున్నవి. ఆగ్రంథమును చదివిన నీవు నేర్చుకొనుము.

ఆగ్రంథమునందు ఉత్తరములను వ్రాయుటగూర్చి వ్యాకరణము, లోకోక్తులనున్నవానిని గూర్చియు ఆవ సరమైనంత విషయములను తెలుపుప్రకరణములు చాలగలవు. అనేక విషయములనుగూర్చి నమోనాఉత్తరములు కూడా పేర్కొనబడినవి. వర్తకమునకు, వ్యాపారమునకు, బావాలకు, కేసులకు, ఇతరవిషయములకు సంబంధించిన అనేక ఉత్తరములును అనేకరకములకు భారములును ఉన్నవి. విధ్యాభ్యుత్థులకు కూడా చాల ఉపయోగకరము.

ఉత్తరములు ఇంగ్లీషులోనే వ్రాయవలయును. రైల పోస్ట్ జిగాక 1—12—0

Industry Office (Book Depot) Shambazaar, CALCUTTA

అమృతాంజనము

అమృతాంజనము డిపో, బొంబాయి లేక్ నెం. 7 తంబుకెట్టింది మదరాసు.

ప్రెండ్లు అండ్ కో, పెజవాడ.

క్రొత్త స్థలమునకు మార్చబడినది.

అన్ని రకముల వస్తువులు సరసమైన ధరలకు విక్రయించబడును.

వాడితరా? వాడుకుండిన తెప్పించి వాడి తక్షణమే సంతోషింపుడు !!

ఈ అమృతమైన లోకామయసార కస్తూరిమూర్తలు మొదటి రకం కస్తూరి, కంకణపువ్వు, కచ్చకర్పూరము, అమృతమైన విషమాలికలచేర్చి తయారుచేయబడినది. సోనికరముగ వస్తువులందుచేయులేదు, పిన్నులు కెదలు, ముగిలినారు, చాలింతలు మొదలగు వారందరూ ఆమృతాంజనముతో అన్ని వ్యాధులకు వాడతగినది. 250-800 మాత్రలుగల బుడ్డి 1-కి ధర రూ 0.4-0 బుడ్డు 6-కి 1.4-0 పోస్టుఖర్చు చేయ.

ఈ దీక్షిత తెలుపబడిన కేవలముల తప్పక మంచి గుణ మిచ్చును.

తాపా పనోదిని:—సాధారణమైన వ్యర్థములు, చలివ్యర్థములు, మలేరియా మున్నగువాటికి మంచి గుణమిచ్చును. (64 పాటములు గల) ప్యాకెటు 1-కి రూ 1.0-0.

శివకాంతి తైలము:—బిడ్డలు పెద్దలు కాఫీలో చక్కెరలో అతిసులభముగా వారి వారి కంఠమున ననుసరించి కొన్ని పాటలు తీసుకొనిన గుళుముగా విశేషమగును. కష్టము లేదు. సంతకుము, అనవ్వుము వుండదు. బుడ్డి 1-కి ధర 0.8-0.

సర్వాంగ బలకారి:—(కాఫీ, టీ, కోకో మున్నగు పోషియము వేహోకోశ్యమును చెలమటలే గాక ఆ సేక వ్యాధులకు కారణమగును. అట్లు లేక వేహమనందుండు వ్యాధులకు పోగొట్టి మలబద్ధకమును, లేక ఇతరవ్యాధులను కాపాడక తలంకకరమును. ఆ సేక కేల ద్రవ్యాలు ఖర్చుగున్నది.) ద్రవ్యా 1-కి ధర 0.7-0.

మహా సాధాగ్య శోంఠి:—(చాలింతల పాలిటికి సుగంధసాదము కుండినది. కనినవ్వము, తడవార కాటికి సరిగ్గిన కొవడుములు యిక్ష్వకుండున వారికి కలుగు వ్యాధులన్నిటిని యిది తప్పక తుడుర్చును. 20 తులం బుడ్డి 1-కి ధర రూ 1.0-0 (594-3) సాధ్యపు వెంకటాచల వండితులు, శ్రీ శీతారావువైద్యశాల. మొదలగు

అన్ని కేమిస్టులకు, ఔషధశాలలకు, వైద్యశాలలకు

టిన్ క్చరు కార్డుమమ్, నెనెగె మొదలగు మైకమును గలి

గించు ఔషధములను తయారుచేయుటకు ఒక పరిశ్రమశాల కట్టబడినది. గవర్న మెంటువారు కొన్ని సదుపాయముల నొసంగుటచే ఏటిని మిక్కిలి చౌకధరలకు విక్రయించుటకు మాకు వీలు గలదు.

మెలిబ్రాండు పీస్ కెరులకే వ్రాయుడు

టోకుగా విక్రయించు వారందరును ఉత్తరము వ్రాసిన ధరల

1587

జాబితా పంపబడును.

"Depot for Burroughs Wellcome & Co.,"
W. E. SMITH & Co. Ltd.

Chemists, Druggists and Aerated Water Manufacturers.
MOUNT ROAD, MADRAS.

Tel: KARDYL
Branches: Esplanade,
Phone 37

Phone: 225
Vepery
102

P. B. No. 314
Ootacamund

ఇంద్రబాలమహేంద్రజాలము

ఈ అమృతగ్రంథములో జర్మనీ గారడి, యోగక్షృష్టి హస్తానువము, ఇంగ్లీషు ఇంద్రబాలము మంత్రశాస్త్రము, యంత్రములు, అమెరికావారి చీట్లకేక భూతవైద్యము, తమా సాటు విచిత్ర వివేచనవిద్యలు గలవు. ఇంతే గాక మనుష్యుని మాయముచేయుట, మామిడిచేట్టును పుట్టించుట, జీవములో నమాధియునుట, శరీరములని తలకాయచేత మాటలాడించుట భూమిపైన గజముయెత్తున గాలిలో మనుష్యుని నిభారముగా నిల్పుట మొదలగు విచిత్రములు ఆ సేకము లున్నవి. ఈ గ్రంథములు చదివిన అత్యద్భుతముగా మేజిక్ చేయగలరని గాఢరంటి యిచ్చుచుచున్నాము. దీని కేల 4.0-0 లు (2118)కి-6 పి ఆర్. జవార్సనం బాగవతు, బంగళా, గుంటూరుకల్లా

ఎలక్ట్రిక్ పాకెట్టు దీపము

సాధారణముగా ప్రతిదీపము బాటరి, బల్బుతో సహా ధర 1 కి రూ 2-8-0. పైన తెలుపబడినది పెద్దతెప్పగలది 1 కి ధర రూ 3-0-0. స్పాట్ లీప్ ము (తెల్లని, ఎత్తరి, ఆకుపచ్చ తెప్పగలది) 1 కి ధర రూ 2-8-0. సైకిల్ దీపము 1 కి ధర రూ 2-0-0. చేతిలాండ్ 1 కి ధర రూ 5-0-0. ప్రత్యేకముగా బ్యాటరీ కేల 1 కి రూ 0-12-0, బల్బు 1 కి ధర రూ 0-6-0 ఆటోమాటిక్ సిగ్నల్ లైట్ ధర 1 కి రూ 2-0-0. సాదా సిగ్నల్ లైట్ 1 కి ధర రూ 0-12-0.

వి. పి. చార్జి ప్రత్యేకము.
లక్ష్మీవిలాస వర్తకశాల,
తపాలపెట్టె నెం. 25, మద్రాసు.

ఆయుర్వేదశాస్త్ర, ఆహారాని
కందుకూరి వేంకటసుబ్బారావుగారి

కామామృతం

ఒక ఔషధాత్ర! 1 గంటకేగుణము!!

ఈ యామృతము శుక్రధాతు బలమునకే నిర్మింపబడినది. రాత్రిపూట నొక మాత్రం దీనికొనిన ఎంతెంతపీనమైన శుక్లమైనను వెంటనే సంతోషము నీయగలదు. 5 దినములు పుష్పకొనిన మూత్రములోగలిసి గాని మూత్రమునకు ముందు వెనుకలగగాని నిద్రలోగాని పోయెడి శుక్రవర్షము దృఢముగా నిసారణయగును. మధ్య నపుంసకులు, సరముల బలము లక్ష్మివారు. ఈ మాత్రలనే వైకి పూతగాగూడ సుపయోగించి విక్రీణి కే కివంటులు కాగలరు అనేకులకు వాడి దృష్టాంతము చూచిన యామృతము, మియుత్తరములు రహస్యముగా నుంపబడును. 20 మాత్రల సీసా రూ. 2-0-0 అమృతాశ్రమము, ఏలూరు, కృష్ణాజిల్లా.